

کتابشناسی

کاظمین علیهم‌السلام

فهرستواره آثار منتشر شده درباره

امام کاظم و امام جواد علیهم‌السلام

اباذر نصر اصفهانی

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست

دبیاچه ۹

مقدمه ۱۱

کتابشناسی امام کاظم علیه السلام

فصل اول: کتاب‌ها ۱۹

الف) فارسی ۱۹

ویژه کودک و نوجوان ۴۰

ب) عربی ۴۶

ویژه کودک و نوجوان ۵۹

ج) اردو ۵۹

د) پشتو ۶۱

ه) ترکی ۶۲

و) ترکی آذربایجانی ۶۲

ز) اسپانیایی ۶۲

ح) انگلیسی ۶۳

۶۳	ط) تاجیکی
۶۴	ی) تامیل
۶۴	ک) فرانسوی
۶۵	فصل دوم: پایان نامه‌ها
۶۵	الف) دکتری / سطح چهار حوزه
۶۵	ب) کارشناسی ارشد / سطح سه حوزه
۷۰	ج) کارشناسی / سطح دو حوزه
۷۳	فصل سوم: مقالات
۷۳	الف) فارسی
۹۴	ب) عربی

کتابشناسی امام جواد علیه السلام

۱۲۱	فصل اول: کتاب
۱۲۱	الف) فارسی
۱۴۱	ویژه کودک و نوجوان
۱۴۶	ب) عربی
۱۵۳	ویژه کودک و نوجوان
۱۵۴	ج) اردو
۱۵۴	د) اسپانیولی
۱۵۴	ه) انگلیسی
۱۵۵	و) تامیل
۱۵۵	ز) ترکی
۱۵۵	ح) ترکی استانبولی

۱۵۶	..... ط) ترکی آذربایجانی
۱۵۷	..... فصل دوم: پایان نامه
۱۵۷	..... الف) دکتری/سطح چهار حوزه
۱۵۷	..... ب) کارشناسی ارشد/ سطح سه حوزه
۱۵۹	..... ج) کارشناسی/سطح دو حوزه
۱۶۳	..... فصل سوم: مقالات
۱۶۳	..... الف) فارسی
۱۷۶	..... ب) عربی

کتابشناسی شهر کاظمین

۱۸۵	..... فصل اول: کتاب
۱۸۵	..... الف) فارسی
۱۸۵	..... ب) عربی
۱۸۷	..... فصل دوم: مقاله
۱۸۷	..... الف) فارسی
۱۸۸	..... ب) عربی
۱۹۳	..... نمایه پدیدآورندگان

دباح

بررسی ابعاد سیره و زندگی ائمه معصوم علیهم السلام از دیرباز تاکنون مورد تحقیق و پژوهش اندیشمندان بوده است. پژوهشگرانی که در این حوزه قلم زده‌اند، کوشیده‌اند با شناساندن و ترویج سبک زندگی اهل بیت علیهم السلام به جامعه، ناهنجاری‌های اجتماعی و فرهنگی را از ساحت حیات بشری بزدایند. برخی نیز با بررسی و شناخت ادوار زندگانی امامان معصوم علیهم السلام و شرایط حاکم بر آن، به دنبال درک رفتار آن بزرگواران با حاکمیت و شرایط عصرشان بوده‌اند. امام موسی کاظم و امام محمدتقی علیهم السلام، که به کاظمین یا جوادین مشهورند، از جمله امامانی‌اند که کتاب‌ها، مقالات و پایان‌نامه‌هایی درباره ابعاد زندگانی و نیز اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی عصر ایشان نوشته شده است. با این حال، باز می‌توان گفت که زندگی این دو امام معصوم، دارای نکاتی است که کمتر کسی از آن اطلاع دارد؛ به گونه‌ای که کارهای انجام شده پاسخگوی نیاز

علمی جامعه امروز نیست و باید بیشتر درباره ابعاد زندگی ایشان کار شود.

از آنجا که آشنایی با پیشینه تحقیقات، در هر حوزه بایسته و ضروری است، تهیه کتابشناسی امام کاظم و امام جواد علیهما السلام می‌تواند کمک مناسبی برای علاقمندان به این حوزه پژوهش باشد. رجوع به این کتابشناسی، مشخص می‌کند که تحقیقات در چه زمینه‌هایی صورت گرفته و در چه موضوعاتی پژوهش نشده است به این ترتیب مسیر تحقیقات را معین و از هدر رفتن وقت پژوهشگران در جست‌وجو و شناسایی منابع، جلوگیری می‌کند. همچنین می‌توان در این کتابشناسی با نام نویسندگانی که برای شناساندن ابعاد زندگی امام کاظم و جواد علیهما السلام کوشش کرده‌اند، آشنا شد.

گفتنی است از آنجا که پژوهش در خصوص عتبات در حوزه فعالیت پژوهشکده حج و زیارت است، لذا برآن شدیم اثری مرجع برای محققان علاقه‌مند در این حوزه فراهم نماییم. در پایان از پژوهشگر ارجمند، آقای اباذر نصرافهانی که به انجام این مهم همت گماشته‌اند، تقدیر و تشکر می‌نماییم.

انه ولی التوفیق

پژوهشکده حج و زیارت

مقدمه

طی سالیان اخیر اهتمام ویژه‌ای در تهیه فهرست و کتابشناسی در حوزه‌های مختلف علوم اسلامی شده است. ضرورت تهیه این نوع منابع مرجع که با عناوین کتابشناسی، مقاله‌شناسی، نمایه آثار، و... منتشر می‌شوند، در این است که بدون وجود این نوع آثار، تحقیقات به صورت صحیح و مطلوب انجام نمی‌شود؛ چرا که با رجوع به کتابشناسی مشخص می‌شود که در چه زمینه‌هایی تحقیقات صورت گرفته و در چه زمینه‌هایی دچار کمبود پژوهش هستیم و مسیر تحقیقات را معین می‌کند. وجود کتابشناسی نمایی از وضعیت علمی در آن حوزه را مشخص می‌کند. همچنین مجموعه‌ای است که پژوهشگران و خادمان فرهنگی هر رشته را معرفی می‌کند. این امور برای نهادهایی که در برگزاری سمینار و همایش اهتمام دارند ضروری به نظر می‌رسد. از این رو امروزه کتابشناسی و مأخذشناسی، به عنوان یک ضرورت مطرح شده و حتی به صورت رشته آموزشی و تخصصی درآمده است.

فعالیت پژوهشی و فرهنگی در قلمرو زندگی معصومین علیهم السلام یکی از افتخارات نویسندگان و محققان امت اسلامی بوده است. اگرچه ابعاد و اعماق زندگی رهبران الهی گسترده‌تر و عمیق‌تر از آن است که بتوان به تمام آن راه یافت. گسترده‌گی و انبوهی کتاب‌ها و مقاله‌های منتشر شده درباره ائمه علیهم السلام، بر محققان پوشیده نیست؛ تا جایی که کتابشناسی و حتی کتابشناسی کتابشناسی‌های بعضی از آنان نیز فراهم آمده است. بی‌گمان اوضاع سیاسی - اجتماعی و ضرورت‌های زمان و مکان، تاریخ زندگی بعضی از امامان شیعه را برجستگی خاصی بخشیده و موضع‌گیری‌های آنان در برابر رویدادها، بیشتر مد نظر صاحبان اندیشه و تاریخ‌نگاران بوده است. از این رو طبیعی است تعداد و حجم آثار نگارش‌یافته درباره آنان یکسان نباشد.

تاکنون درباره برخی ائمه مثل امام علی، امام حسین و امام رضا علیهم السلام کتابشناسی‌های نسبتاً جامعی تهیه و در دسترس پژوهشگران قرار گرفته است. با بررسی‌هایی که اینجانب انجام دادم، درباره امام کاظم و امام جواد علیهم السلام کتابشناسی که تمام مدارک و منابع و بانک‌های اطلاعاتی را در نظر بگیرد، تهیه نشده است. البته در برخی نشریات و یا سایت‌های اینترنتی، فهرستی از برخی آثار منتشر شده درباره ایشان، معرفی شده است. از این رو تهیه کتابشناسی این دو امام معصوم فراهم شد.

این کتابشناسی، گزارشی از آثار و منابع منتشره، اعم از کتاب‌ها، مقاله‌ها و پایان‌نامه‌های حوزوی - دانشگاهی درباره امام

کاظم و امام جواد علیه السلام است. همچنین به جهت اهمیت شهر «کاظمین»، که حرم این دو امام معصوم در آن واقع است و از همین رو به این نام مشهور شده است، نوشته‌هایی که درباره این شهر در حوزه‌های تاریخی، جغرافیایی، معماری، مردم‌شناسی، فرهنگی و... منتشر شده نیز معرفی می‌شود.

اطلاعات گردآوری شده توسط محقق، در سه فصل تنظیم شده است؛ در فصل نخست، آثاری که درباره امام موسی کاظم علیه السلام نوشته شده، معرفی شده است. فصل دوم، به معرفی آثار نوشته شده درباره امام جواد علیه السلام اختصاص دارد و در فصل سوم اطلاعات آثاری که درباره شهر «کاظمین» منتشر شده، آمده است. همچنین در هر فصل، اطلاعات آثار در سه بخش کتاب‌ها، پایان‌نامه‌ها و مقالات تفکیک شده‌اند و نیز در هر قسمت، منابع بر اساس زبان متن تفکیک شده‌اند.

تلاش محقق بر این بوده که با بهره‌گیری از روشهای متعدد و استفاده از روشهای جست‌وجوی پیشرفته، تمامی منابعی که درباره موضوعات فوق به زبان‌های مختلف و در کشورهای مختلف، منتشر شده شناسایی و معرفی کند. با توجه به اینکه این پروژه در مهرماه ۱۳۹۳/ ذیحجه ۱۴۳۵ق. به اتمام رسیده، باید زمان انتشار آثار معرفی شده در این کتابشناسی را تا این زمان در نظر گرفت.

در حین انجام این کتابشناسی، در نظر داشتیم برای هر کتاب، توصیفی کوتاه بیاوریم. ولی از آنجا که غالب آثار، ساختار نسبتاً

یکسانی داشتند لذا توصیف‌ها که اکثراً شبیه هم بودند، از متن حذف شد.

گزارش آماری: در این کتابشناسی ۱۳۵۱ اثر معرفی شده است. ۷۷۳ مورد از این آثار درباره حضرت امام موسی کاظم علیه السلام، ۵۳۵ مورد درباره امام جواد علیه السلام و ۴۳ مورد درباره شهر کاظمین است. آثاری که درباره امام کاظم علیه السلام است، شامل ۳۹۹ عنوان کتاب (از این تعداد ۶۱ عنوان ویژه گروه سنی کودکان و نوجوانان است)، ۴۷ عنوان پایان‌نامه و ۳۲۷ عنوان مقاله است. از نظر زبانی، ۴۶۶ اثر به زبان فارسی، ۲۷۷ اثر به زبان عربی و ۳۳ عنوان به زبان‌های دیگر است.

همچنین آثاری که درباره امام جواد علیه السلام شناسایی شده، شامل ۳۲۲ کتاب (از این تعداد ۵۳ عنوان ویژه گروه سنی کودک و نوجوان است)، ۱۸۳ مقاله و ۳۰ پایان‌نامه است. بررسی زبانی ۵۳۵ اثر، بیانگر این است که ۴۰۰ مورد به فارسی، ۱۲۲ مورد به زبان عربی و ۱۳ اثر به زبان‌های دیگر است.

در پایان به این نکته اشاره می‌کنم که بنده تلاش داشته‌ام کتابشناسی جامعی برای این دو امام عزیز عرضه کنم و از همین رو کوشیدم هر آنچه درباره این دو گوهر و محل دفن آنها، در ایران و دیگر کشورها، در قالب کتاب، مقاله و پایان‌نامه نوشته شده را شناسایی و معرفی کنم. اما در تحقیقات منبع‌شناسی و کتابشناسی به جهت پراکندگی در تحقیقات، معمولاً درصد ناچیزی از پژوهشها، به ویژه در عرصه مقالات، از نگاه محقق

دور می ماند. لذا از کلیه پژوهشگران و محققان عزیز تقاضا دارم،
نظرات و دیدگاه‌های ارزنده خود را درباره نواقص و نیز اشکالات
احتمالی این کتاب، به اینجانب اعلام نمایند.

اباذر نصر اصفهانی

abazarnasr@gmail.com

کتابشناسی امام کاظم علیه السلام

فصل اول: کتاب؛

الف) فارسی

- ۱۱۰ نکته ناب از سخنان گوهریار امام موسی کاظم علیه السلام. حسین طباطبایی، تهران، قصر کتاب، ۱۳۸۹، ۹۶ص.
- ۶۵۵ پرسش در محضر امام کاظم علیه السلام. علیرضا زکی زاده رنانی، قم، حدیث نینوا، ۱۳۸۷، ۳۳۳ص.
- آفتاب در حصار: روایت داستانی زندگی امام موسی کاظم علیه السلام. زهرا مرتضوی، اصفهان، سازمان فرهنگی تفریحی شهرداری اصفهان، ۱۳۸۶، ۱۰۵ص.
- آفتاب در محاق: روایت داستانی زندگانی امام موسی کاظم علیه السلام. مرثا صامتی، برای مرکز آفرینشهای ادبی قلمستان سازمان فرهنگی تفریحی شهرداری اصفهان، اصفهان، سازمان فرهنگی تفریحی شهرداری اصفهان، ۱۳۸۵، ۱۱۲ص.
- آیین برنامه سازی: زندگی امام کاظم علیه السلام. محمد رضایی آدریانی، قم، مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما، ۱۳۸۹، ۴۷۰ص.

- آیین عقل ورزی: پژوهشی در باب جایگاه عقل در تربیت از دیدگاه
 امام کاظم علیه السلام در روایت هشام بن حکم. حسین مهدی زاده، قم، مؤسسه
 آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام، ۱۳۸۳، ۲۶۴ ص.
- احادیث صعب امام هفتم علیه السلام و بررسی و تحقیق و توضیح لازم از آنها.
 حسن مصطفوی، تهران، مرکز نشر آثار علامه مصطفوی، ۱۳۸۵، ۱۶۰ ص.
- احوال شرافت امام موسی بن جعفر کاظم علیه السلام. سعید طباطبایی
 نائینی، بی جا، بی نا، ۱۳۶۶.
- امام صادق علیه السلام و مسأله خلافت، موجبات شهادت امام موسی
 کاظم علیه السلام مسأله ولایتعهدی امام رضا علیه السلام، مرتضی مطهری، تهران، صدرا،
 ۱۳۷۸، ۵۱۴ ص.
- امام صالح (۱): امام مهدی و منتظران از زبان امام
 کاظم علیه السلام. گزینش روایات و نگارش متون امیر محمد داودی پور، تهران،
 انتشارات امام رئوف، ۱۳۹۲، ۱۶ ص.
- امام کاظم علیه السلام. سیدعلی روحبخش، قم، ورع: امام همام، ۱۳۹۰، ۷۲ ص.
- امام کاظم علیه السلام از دیدگاه اهل سنت. علی اصغر قربانی، قم، مرکز
 پژوهش های اسلامی صدا و سیما، ۱۳۸۵، ۷۶ ص.
- امام کاظم علیه السلام الگوی زندگی. حبیب الله احمدی، قم، فاطیما، ۱۳۸۶،
 ۲۵۲ ص.
- امام کاظم علیه السلام را بیشتر بشناسیم: گزیده‌ای از کتاب منتهی الامال. شیخ
 عباس قمی، تهران، نور محبت، ۱۳۹۲، ۱۶۰ ص. (چاپ دیگر: آشنایی با حضرت
 امام کاظم علیه السلام برگرفته از منتهی الامال، تهران، دریای معرفت، ۱۳۹۱، ۱۶۰ ص.)

- امام کاظم موسی بن جعفر علیه السلام در یک نگاه همراه با چهل حدیث موسوی. محمدحسین مجاهد، قم، فقه، ۱۳۹۱، ۸۰ص.
- امام موسی بن جعفر علیه السلام. محمدجواد مولوی نیا، قم، موسسه فرهنگی انتشاراتی امام عصر علیه السلام، ۱۳۸۹.
- امام موسی بن جعفر علیه السلام پیشوای آزاده: تحلیلی پیرامون اوضاع و شرایط سیاسی و اجتماعی زمان امام هفتم. مهدی پیشوایی، قم، توحید، ۱۳۶۰، ۲۴۰ص.
- امام موسی بن جعفر علیه السلام: نورالله فی ظلمات الارض. اقتباس از مقدمه‌ای در اصول دین و بیانات وحید خراسانی، قم، مدرسه الامام باقرالعلوم علیه السلام، ۱۳۹۳، ۶۴ص.
- امام موسی کاظم علیه السلام. شیخ عباس قمی، تهران، نور محبت، ۱۳۹۳، ۱۷۲ص.
- امام موسی کاظم علیه السلام. عبدالله صالحی، قم، مهدی یار، ۱۳۸۱، ۱۳۶ص.
- امام موسی کاظم علیه السلام. علی نوری، با همکاری محمد نوری، تهران، جهات‌تاب، ۱۳۸۲، ۴۸ص. (عنوان دیگر: زندگانی چهارده معصوم امام موسی کاظم علیه السلام)
- امام موسی کاظم علیه السلام. کاظم ارفع، تهران، فیض کاشانی؛ تهران، نشر تربت، ۱۳۷۹، ۵۳ص؛ تهران، فیض، ۱۳۷۴، ۶۷ص. (عنوان دیگر: سیره عملی اهلیت علیه السلام: امام موسی کاظم علیه السلام)
- امام موسی کاظم علیه السلام. مصطفی زمانی، قم، بنیاد فرهنگی اسلام، ۱۳۷۰، ۱۴۷ص.
- امام موسی کاظم علیه السلام: برگرفته از کتاب شریف منتهی الامال. شیخ عباس قمی، تهران، برهان صادق، ۱۳۹۱، ۱۶۰ص.

امام موسی کاظم علیه السلام: تاریخ زندگانی چهارده معصوم علیهم السلام.
محمدباقر مجلسی و شیخ عباس قمی و محدث اربلی، گردآورنده انتشارات
سروین رخ، تهران، سروین رخ، ۱۳۹۳.

امام هفتم موسی بن جعفر علیه السلام قهرمان اراده و تصمیم.
عبدالرحیم عقیقی بخشایشی، قم، نسل جوان، ۱۳۵۸، ۳۱۶ص.

باب الحوائج امام موسی کاظم علیه السلام: زندگانی امام کاظم علیه السلام از ولادت
تا شهادت، سیره اخلاقی. محسن ماجراجو، قم، اصباح، ۱۳۹۰، ۱۹۲ص؛
مشهد، دیانت، ۱۳۹۱، ۱۹۲ص.

باب الحوائج امام موسی کاظم علیه السلام در آزمایش تاریخ: مروری بر
زندگی هفتمین اختر آسمان ولایت. عائده عبدالمنعم طالب، با تقریظ
صدرالدین شرف الدین، ترجمه محمد صالحی، تهران، شکوفه های دانش،
۱۳۸۸، ۲۲۴ص.

باب الحوائج: تاریخ زندگانی هفتمین امام شیعیان جهان حضرت امام
موسی بن جعفر کاظم علیه السلام. سعید ماهوان، مشهد، ماهوان، ۱۳۸۳، ۷۹ص.

باب الحوائج: حضرت امام موسی کاظم علیه السلام. منذر حکیم، با همکاری
عبدالرحیم موسوی، ترجمه حسین اسلامی اردکانی، قم، مجمع جهانی
اهل بیت علیهم السلام، ۱۳۸۵، ۳۵۶ص.

باب نهم در تاریخ حضرت باب الحوائج امام موسی کاظم علیه السلام. به
کوشش زهرا کشاورز باقری، تهران، آیتور، ۱۳۹۲، ۶۹ص.

بر امام صادق علیه السلام و امام کاظم علیه السلام چه گذشت؟. محمدحسن موسوی
کاشانی، تهران، دارالکتب اسلامی، ۱۳۷۹، ۲۲۴ص.

- بررسی احوال فرزندان امام موسی کاظم علیه السلام و نقش آنها در تاریخ تشیع. سید یاسین زاهدی، قم، جامعة المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه، مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله، ۱۳۹۱، ۲۸۸ص.
- برگزیدگان: سیری کوتاه در زندگی چهارده معصوم علیهم السلام حضرت امام موسی کاظم علیه السلام. بازنویسی مهدی رحیمی، تهران، مرکز چاپ و نشر بنیاد بعثت، واحد تحقیقات اسلامی، ۱۳۷۴، ۱۱۲ص.
- بهشتی درون سیاهچال: روایتی نو از زندگی امام کاظم علیه السلام. کمال السید، ترجمه مهدی عابدی، اصفهان، کتابنامه نجف، ۱۳۹۳، ۱۶۰ص.
- پرسشهای مردم و پاسخهای امام کاظم علیه السلام. احمد قاضی زاهدی، ترجمه محمدحسین رحیمیان، قم، روضة العباس علیه السلام، ۱۳۸۹، ۵۴۴ص.
- پرنده و قفس: چهل حکایت از زندگی امام کاظم علیه السلام. ناصر نادری، تهران، پیام محراب، ۱۳۸۱، ۹۶ص.
- پرواز در زنجیر: داستان زندگی امام موسی کاظم علیه السلام. رضا شیرازی، تهران، پیام آزادی، ۱۳۷۲، ۱۲۵ص.
- پنجاه و پنج درس زندگی از سیره عملی حضرت امام موسی بن جعفر علیه السلام. حمیدرضا کفاش، تهران، عابد، ۱۳۸۳، ۳۹ص.
- پنجره ای رو به آفتاب: نگاهی نو به زندگانی امام موسی کاظم علیه السلام. بیژن شهرامی، قم، رواق دانش، ۱۳۸۹، ۷۹ص.
- پیام معصومین علیهم السلام به انسانها و انسانیتها(۹): امام کاظم علیه السلام، برگرفته از آثار محمدرضا حکیمی. تدوین امیرمحمد حیدری، قم، دلیل ما، ۱۳۹۰، ۵۷ص.

پیشوای آزاده: زندگی سیاسی، اجتماعی و فرهنگی امام
موسی بن جعفر علیه السلام. مهدی پیشوایی و نورالله علیدوست خراسانی، برای نهاد
نماینده مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها، قم، دفتر نشر معارف، ۱۳۹۲، ۲۴۸ص.
پیشوای صبر، معصوم نهم، امام کاظم علیه السلام. سید محمود حسینی،
تهران، تاویل، ۱۳۹۰، ۱۰۸ص.

پیشوای هفتم: امام موسی کاظم علیه السلام. هیئت تحریریه مؤسسه در راه
حق، قم، مؤسسه در راه حق، ۱۳۶۹، ۵۲ص.

پیشوایان راستین امام موسی کاظم علیه السلام. قم، شفق، بی تا.

پیشوایان معصوم علیهم السلام: پژوهشی کوتاه در زندگی پیشوایان
معصوم علیهم السلام: امام صادق علیه السلام، امام کاظم علیه السلام. سیدعلی حسینی میلانی،
ترجمه و ویرایش هیئت تحریریه انتشارات الحقایق، قم، مرکز حقایق اسلامی،
۱۳۹۱، جلد سوم.

تحلیلی از اوضاع زمانی امام موسی علیه السلام. علی غفوری، تهران، فجر،
بی تا، ۱۱۶ص.

تاریخ اسلام در عصر امامت امام صادق و امام کاظم علیهم السلام. علی رفیعی
علامرودشتی، تهیه کننده: مرکز تحقیقات اسلامی حوزه نمایندگی ولی فقیه
در سپاه، تهران، تحسین، ۱۳۸۳، ۱۶۰ص.

تاریخ زندگانی ائمه معصومین علیهم السلام: زندگانی امام موسی کاظم علیه السلام.
علی رفیعی و سیدمحمد حسینی، تهران، فیض کاشانی، ۱۳۷۴، ۲۲۶ص.

تاریخ زندگی امام کاظم علیه السلام. عطیه صادق کوهستانی، قم، نسیم حیات،
۱۳۸۹، ۴۸ص.

تحلیلی از زندگانی امام کاظم علیه السلام. باقر شریف قرشی، ترجمه
محمدرضا عطائی، قم، کنگره جهانی حضرت رضا علیه السلام، ۱۳۶۸، ۲جلد.
(عنوان اصلی: حیاة الإمام موسی بن جعفر علیه السلام درآسة و تحلیل)

ترجمه کتاب الوصیة روایات امام موسی کاظم علیه السلام. راوی ابو موسی
عیسی بن مستفاد بجلی، جمع و تدوین قیس بهجت عطار، ترجمه
عبدالحسین طالعی، مشهد، کتابخانه تخصصی امیرالمؤمنین علی علیه السلام، عروج
اندیشه، ۱۳۹۰، ۱۶۰ص.

تعالیم امام هفتم امام موسی کاظم علیه السلام به زبان دعا و حدیث. حسن
کافی، تهران، دفتر نمایندگی سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۲، ۲۵۵ص.
چند نکته تربیتی از گفتار امام موسی کاظم علیه السلام. علی شریعتمداری،
مشهد، کنگره جهانی حضرت رضا علیه السلام، ۸ص.

چهل حدیث از امام کاظم علیه السلام (ملکوت هفتم). ترجمه و تدوین اداره
امور فرهنگی معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی، شاعر: خدابخش
صفادل، مشهد، به نشر (آستان قدس رضوی)، ۱۳۸۶، ۴۰ص، جیبی.
چهل حدیث از امام موسی کاظم علیه السلام. به اهتمام شراره شرفی، مشهد،
جلیل، ۱۳۸۲، ۴۸ص.

چهل حدیث از امام موسی کاظم علیه السلام. گردآورنده و مترجم رضانعلی
قربانپور یامی، تهران. همای دانش، ۱۳۸۴، ۶۴ص.

چهل حدیث از امام موسی کاظم علیه السلام: گهرهای کاظمی. جواد
محدثی، قم، معروف، ۱۳۸۲، ۶۴ص. (عنوان دیگر: گهرهای کاظمی:

چهل حدیث از امام موسی کاظم علیه السلام)

چهل حدیث در فضائل و کلمات امام موسی کاظم علیه السلام. تدوین مؤسسه نشر حدیث اهل البیت علیهم السلام، با همکاری خانه کتاب ایران، تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، معاونت امور فرهنگی، ۷۰ص.

چهل حدیث سپهری، از احادیث دو امام بزرگوار حضرت امام محمدباقر و حضرت امام موسی بن جعفر علیهم السلام. علی اصغر سپهری، تهران، منهاج، ۱۳۸۶، ۶۰ص.

چهل حدیث سیره کاظمی علیه السلام. محمود شریفی، قم، معروف، ۱۳۷۸، ۸۰ص، جیبی.

چهل داستان و چهل حدیث از امام موسی کاظم علیه السلام. عبدالله صالحی نجف آبادی، قم، مهدی یار، ۱۳۸۱، ۱۳۶ص.

چهل گل از گلستان باب الحوائج، امام موسی کاظم علیه السلام. محسن ماجراجو، مشهد، دیانت، ۱۳۹۱، ۶۴ص.

حضرت امام موسی کاظم علیه السلام. لطیف راشدی و محمدرضا راشدی، قم، لاهوتیان، ۱۳۸۷، ۶۴ص. (عنوان دیگر: سیره و زندگانی حضرت امام موسی کاظم علیه السلام)

حضرت امام موسی کاظم علیه السلام. مهدی رحیمی، تهران، بنیاد بعثت، مرکز چاپ و نشر، ۱۳۷۴، ۱۱۲ص.

حضرت امام موسی کاظم علیه السلام در شکنجه گاه. عبدالامیر فولادزاده، تهران، مرکز انتشارات علمی، بی تا، ۴۰ص.

حضرت موسی کاظم علیه السلام. فضل الله کمپانی افسری، تهران، مفید، ۱۳۶۰، ۲۸۰ص.

حکایاتی از زندگی امام کاظم علیه السلام. غلامرضا حیدری ابهری، اصفهان، بوستان فدک، ۱۳۹۱، ۲۴۰ص.

حکایت‌هایی از زندگی امام موسی کاظم علیه السلام. حسین حاجیلو، تهران، روزنامه همشهری، ۱۳۸۶، ۳۲ص.

حکمت‌های کاظمی: ترجمه و توضیح چهل حدیث از امام کاظم علیه السلام. جواد محدثی، مشهد، آستان قدس رضوی، شرکت به‌نشر، ۱۳۹۰، ۹۶ص.

حمیده علیها السلام: مادر امام کاظم علیه السلام. محمد اصغر نژاد، تهران، نشر مشعر، ۱۳۹۰، ۶۴ص.

حمیده مصفاة: مادر امام کاظم علیه السلام. محمد اصغر نژاد، قم، نورالسجاد، ۱۳۷۹، ۱۰۴ص.

حیات پاکان: داستان‌هایی از زندگی امام محمدباقر، امام جعفر صادق و امام موسی کاظم علیه السلام. مهدی محدثی، قم، بوستان کتاب، ۱۳۸۷، ۱۰۴ص.

حیات و سیره امامان: امام کاظم علیه السلام. تهیه و تنظیم معاونت امور فرهنگی بعثه مقام معظم رهبری، مدیریت آموزش، تهران، نشر مشعر، ۱۳۹۲، ۴۸ص.

داستان زندگی امام کاظم علیه السلام. محمدعلی یقظان، ترجمه مرضیه طهمورثی نژاد، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۵، ۷۲ص.

داستان‌های زندگی از حضرت موسی بن جعفر علیه السلام. رضا تقوی دامغانی، تهران، سازمان تبلیغات اسلامی با همکاری معاونت فرهنگی، ۱۳۶۸، ۱۳۳ص.

داستان‌هایی از امام کاظم علیه السلام. جواد قیومی، تهران، قیوم، ۱۳۹۱، ۸۰ص.

داستان‌هایی از امام کاظم و امام جواد علیهم السلام؛ به انضمام سوگنامه.

قاسم میرخلف‌زاده، قم، روحانی، ۱۳۸۰، ۲۱۶ص.

داستان‌هایی از زندگانی باب‌الحوایج امام موسی بن جعفر علیه السلام.

علیرضا کربندی، مشهد، دامینه، ۱۳۹۲، ۱۰۴ص.

در مکتب اسوه صلابت و استواری حضرت امام موسی کاظم علیه السلام.

علی قائمی امیری، قم، پیام مقدس، ۱۳۸۵، ۹۶ص؛ تهران، امیری، ۱۳۸۷، ۴۰۷ص.

دو قصیده در رثاء حضرت امام موسی بن جعفر علیه السلام و یک قصیده

در ستایش حضرت امام رضا علیه السلام. بمانعلی محقق واعظ خراسانی، مشهد،

کنگره جهانی حضرت رضا علیه السلام، ۱۳۶۸، ۷ص.

دورنمائی از زندگی موسی بن جعفر علیه السلام اسطوره مبارزه و قهرمان

مقاومت و پایداری. عبدالرحیم عقیقی بخشایشی، قم، دفتر نشر نوید اسلام،

۱۳۶۱، ۱۸۶ص.

راویان مشترک فریقین از امام موسی کاظم علیه السلام. محمد مهدی راشدی،

تهران، هشتمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی، ۱۳۷۴، ۲۱ص.

الرسول و الذراری (جلد ۹): معصوم نهم علیه السلام. احمد سیاح، تهران،

کتابفروشی اسلام، بی‌تا، ۱۲۴ص.

روایات و آراء جازم الحزیم از امام موسی کاظم علیه السلام در تفسیر

آیات قرآن. محمدباقر محقق، مشهد، کنگره جهانی حضرت رضا علیه السلام،

بی‌تا، ۱۲۲ص.

روزشمار عترت سال ۱۳۸۴: زندگانی امام موسی کاظم علیه السلام و یاران

آن حضرت. تهران، رایحه عترت، ۱۳۸۴.

- زالال مودت: حضرت امام کاظم علیه السلام. محمد مصطفوی، تهران، فرهیزش، ۱۳۹۳، ۵۴ص.
- زندانی بی حصار: زندگینامه امام کاظم علیه السلام. غلامرضا آبروی، تهران، مدرسه، ۱۳۸۷، ۱۰۰ص.
- زندگانی امام کاظم علیه السلام. احمد احمدی بیرجندی، مشهد، آستان قدس رضوی، شرکت به نشر، ۱۳۹۰، ۳۲ص.
- زندگانی امام موسی بن جعفر علیه السلام. حسین حسین زاده اوره نطنزی، قم، بیان روشن، ۱۳۹۳، ۸۰ص.
- زندگانی امام موسی کاظم علیه السلام. صابر کرمانی، تهران، اقبال، ۱۳۸۶، ۴۷ص.
- زندگانی امام موسی کاظم علیه السلام. منصور کریمیان، تهران، اشرفی، ۱۳۷۹، ۶۳ص. (این کتاب تلخیصی از منتهی الآمال فی تواریخ النبی والآل عباس قمی است. شماره نهم از مجموعه کتاب‌های زندگانی چهارده معصوم علیهم السلام است).
- زندگانی امام موسی کاظم علیه السلام: ترجمه جلد یازدهم بحار الانوار. محمدباقر مجلسی، ترجمه موسی خسروی، تهران، کتابفروشی اسلامیة، ۱۳۶۴، ۳۰۰ص.
- زندگانی امام موسی کاظم علیه السلام: چشمه حکمت: همراه با داستانی پندآموز. فاطمه دهکردی، تهران، کاشف، ۱۳۹۱، ۲۴۸ص.
- زندگانی امام هفتم حضرت امام موسی کاظم علیه السلام. بررسی و بازنگری جواد بهشتی، ساده نویسی مهری ماهوتی، تهیه شده در دفتر تحقیق و تالیف کتب درسی سازمان نهضت سوادآموزی، تهران، نهضت سوادآموزی، دفتر تحقیق و تالیف، ۱۳۷۴، ۲۷ص.

زندگانی امام هفتم موسی بن جعفر علیه السلام. محمدتقی مقدم، مشهد، مقدم، ۱۳۸۷، ۲۰۸ص. (عنوان دیگر: تاریخ اسلام زندگانی چهارده معصوم علیهم السلام در بیان زندگانی و مواظ و معجزات موسی بن جعفر امام هفتم علیه السلام)

زندگانی باب الحوائج حضرت امام موسی کاظم علیه السلام. سیدمحمدتقی مدرس، تهران، نشر بقیع، ۱۳۷۶، ۸۴ص؛ تهران، محبان الحسین علیه السلام، ۱۳۷۹، ۱۰۱ص.

زندگانی باب الحوائج حضرت موسی بن جعفر علیه السلام. عباس حاجیانی دشتی، قم، موعود اسلام، ۱۳۸۸، ۲۷۲ص.

زندگانی چهارده معصوم علیهم السلام: سیری در زندگانی امام موسی کاظم علیه السلام (زین المجتهدین). ترجمه و تالیف سیدمحمد صالحی، تهران، معیار اندیشه، ۱۳۸۴، ۱۷۶ص. (عنوان دیگر: سیری در زندگانی امام موسی کاظم علیه السلام (زین المجتهدین))

زندگانی حضرت امام موسی کاظم علیه السلام: گزیده ای از منتهی الآمال محدث قمی. به کوشش رضا استادی، قم، دفتر نشر برگزیده، ۱۳۸۰، ۸۰ص. (این کتاب برگزیده و متن ساده شده کتاب منتهی الآمال فی تواریخ النبی و آل تالیف عباس قمی می باشد)

زندگانی حضرت امام موسی کاظم علیه السلام. حاج علی اکبر نواب شیرازی، شیراز، کتابفروشی جهان نما، ۱۳۲۰، ۲۰۰ص.

زندگانی حضرت امام موسی کاظم علیه السلام. جمعی از علمای لبنان، ترجمه حمیدرضا کفاش، تهران، نشر عابد، ۱۳۷۹، ۱۱۰ص.

زندگانی حضرت امام موسی کاظم علیه السلام. عمادالدین حسین اصفهانی (عمادزاده)، بی جا، طبع کتاب، ۱۳۴۱، ۲جلد.

زندگانی حضرت امام موسی کاظم علیه السلام. مصطفی زمانی، قم، عصر
ظهور، ۱۳۷۸، ۱۵۲ص.

زندگانی حضرت امام موسی کاظم علیه السلام. مهدی پیشوایی، تهران،
دانشگاه آزاد اسلامی، مرکز فعالیت ها و پژوهشهای قرآن و عترت، ۱۳۷۸،
۷۳ص. (عنوان دیگر: شرح زندگانی امام موسی کاظم علیه السلام)

زندگانی حضرت موسی بن جعفر علیه السلام. ابوالقاسم سبحان، تهران،
بی نا، ۱۳۷۰ق.، ۳۱۵ص.

زندگانی حضرت موسی بن جعفر علیه السلام. عباس خاتمی، بی جا، دبیرستان
موسی بن جعفر، بی تا، ۵۶ص.

زندگی امام کاظم علیه السلام: قهرمان اراده و تصمیم. عبدالرحیم عقیقی
بخشایشی، قم، نوید اسلام، ۱۳۸۱، ۱۴۰ص.

زندگی امام موسی کاظم علیه السلام. حسین مظفر، تهران، کتاب های جیبی؛
امیرکبیر، ۱۳۹۱، ۴۰ص.

زندگی و سیمای امام موسی کاظم علیه السلام. سیدمحمدتقی مدرسی،
ترجمه محمدصادق شریعت، تهران، انصار الحسین، ۱۳۷۲، ۱۰۴ص. (چاپ
دیگر: هدایتگران راه نور: زندگانی باب الحوائج امام موسی بن جعفر علیه السلام،
تهران، محبان الحسین علیه السلام، ۱۳۷۹، ۹۶ص.)

زندگینامه امام موسی کاظم علیه السلام. فاطمه جعفری نیکو، تهران، ساحل؛
آوای عشق، ۱۳۹۰، ۱۱۱ص.

زندگینامه امام موسی کاظم علیه السلام: منتخبی از کتاب شریف
منتهی الآمال. به قلم عباس قمی، تهران، نشر بی زمان، ۱۳۹۲، ۱۶۰ص.

ستارگان درخشان: سرگذشت حضرت موسی بن جعفر علیه السلام و فرزندش سیدمیرمحمد در شیراز. محمدجواد نجفی، تهران، کتابفروشی اسلامیة، ۱۳۷۰.

سخنان باب الحوائج حضرت موسی بن جعفر علیه السلام. ترجمه محمدتقی حکیم، بین الحرمین، عالمشاه، ۱۳۴۲ش./ ۱۳۸۳ق.، ۶۶ص.

سخنان حضرت موسی بن جعفر علیه السلام. سیدمحمدتقی حکیم، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۱، ۱۹۳ص.

سرچشمه‌های نور: فرازهایی از زندگانی امام موسی علیه السلام. گروه محققین مؤسسه البلاغ؛ به اهتمام محمود شریفی، تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، شرکت چاپ و نشر بین الملل، ۱۳۹۲، ۱۴۴ص.

سرگذشت حضرت موسی بن جعفر علیه السلام و امامزادگان. محمدجواد نجفی، تهران، کتابفروشی اسلامیة، ۱۳۵۶، ۲۲۴ص.

سکوت و فریاد موسی بن جعفر علیه السلام. علی پورحسینی، مشهد، ضریح آفتاب، ۱۳۹۰، ۹۰ص.

سخنان گهربار از حضرت امام رضا علیه السلام به انضمام سخنانی از حضرت امام موسی کاظم علیه السلام و حضرت امام محمدتقی علیه السلام. تألیف و ترجمه حسین حائری کرمانی، مشهد، انصار، ۱۳۸۴، ۱۷۸ص.

سرچشمه های نور: امام موسی کاظم علیه السلام. محسن خندان، تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۶۹، ۲۰۶ص.

سیره امام موسی بن جعفر علیه السلام در هدایت و تربیت. سیدرضا تقوی دامغانی، تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۶۷، ۲۳ص.

سیره تربیتی حضرت موسی بن جعفر علیه السلام. سیدرضا تقوی دامغانی،
تهران، نخیل، ۱۳۸۷، ۳۰۸ص.

سیره کاظمی: ترجمه و توضیح چهل حدیث درباره سیره امام
موسی بن جعفر علیه السلام. جواد محدثی، مشهد، آستان قدس رضوی، شرکت
به نشر، ۱۳۹۳، ۹۶ص.

سیری در زندگانی امام هفتم موسی بن جعفر علیه السلام. سیدعبدالرسول
حجازی واعظ، تهران، کانون انتشار، ۱۳۵۰، ۳۱۶ص؛ بی جا، گلشن،
۱۳۵۳، ۳۱۶ص.

شاهراه روشنایی: داستان‌هایی از زندگی امام موسی کاظم علیه السلام.
مجید محبوبی، قم، نسیم حیات، ۱۳۹۰، ۹۶ص.

شخصیت و سیره امام سجاد، امام باقر، امام صادق، امام کاظم و
امام رضا علیهم السلام. سید علی حسینی خامنه‌ای، تهران، مؤسسه فرهنگی قدر
ولایت، ۱۳۸۵، ۱۷۱ص.

شخصیت و سیره معصومین علیهم السلام در نگاه رهبر معظم انقلاب
اسلامی - شخصیت و سیره امام سجاد، امام باقر، امام صادق، امام
کاظم و امام رضا علیهم السلام. تهران، مؤسسه فرهنگی قدر ولایت، ۹۱ص.

شرح زندگانی موسی بن جعفر و علی بن موسی الرضا علیهم السلام.
محمدجواد مغنیه، ترجمه سیدجعفر غضبان، تهران، ماه نو؛
اردیبهشت، ۱۳۷۹ق.، ۲۰۰ص. (عنوان روی جلد: شخصیت حضرت رضا
و موسی الکاظم علیهم السلام)، تهران، انتشارات بنگاه مطبوعاتی گوتنبرگ،
۱۳۳۹، ۲۰۰ص.)

شرح قصیده لامیه در مدح امام کاظم علیه السلام. سروده عبدالباقی عمری

افندی (۱۲۰۴-۱۲۸۷ق)، شارح: سیدکاظم حسینی رشتی (۱۲۵۹ق)، تهران، ۱۲۷۰ق، وزیری، ۲۰۷ص (چاپ سنگی).

شرحی بر مواعظ حضرت موسی بن جعفر علیه السلام. علیرضا نعمتی، قم، انوار هدایت، ۱۳۸۹، ۴ جلد.

شکوه صبر: مباحثی پیرامون سیره امام هفتم حضرت کاظم علیه السلام. محمدرضا طباطبایی نسب، تهران، نورالائمه علیهم السلام، ۱۳۸۹، ۱۸۸ص. (عنوان روی جلد: نکاتی پیرامون مقام و منزلت امام موسی کاظم علیه السلام: شکوه صبر) صحیفه امام کاظم علیه السلام. جواد قیومی اصفهانی، قم، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۸۱، ۵۳۴ص.

صحیفه امام کاظم علیه السلام. غلامرضا اکبری، مشهد، کنگره جهانی حضرت رضا علیه السلام، ۱۳۷۲، ۴۲۵ص.

صحیفه کاظمیه: حاوی ۱۰۰ دعا از امام هفتم موسی بن جعفر علیه السلام. گردآوری و ترجمه محمدرضا غیاثی کرمانی، تهران، سروش، ۱۳۷۸، ۱۵۴ص.

الصحيفة الكاظمية: دعاهای باب الحوائج موسی بن جعفر علیه السلام. غلامرضا اکبری زبیدی، مشهد، کنگره جهانی حضرت رضا علیه السلام، ۱۳۷۲، ۴۲۳ص.

صغیر هدایت: طرد ظالم کظم کاظم. سیدمحمد ضیاءآبادی، تهران، دفتر امور فرهنگی با همکاری نشر بهاران، ۱۳۸۳، ۲۷ص.

طب جامع امام کاظم علیه السلام. شاکر شیع، ترجمه لطیف راشدی و سعید راشدی، تهران، پیام عدالت، ۱۳۹۰، ۲۷۲ص.

طب و درمان، خواص پزشکی و شیمی خوراکیها از دیدگاه امام کاظم و امام رضا علیهما السلام. سعدالدین قاسمی، ترجمه غلامرضا اکبری، مشهد، موسسه فرهنگی انتشاراتی الشمس، ۱۳۷۶، ۱۵۹ص.

طلوع نور هفتم: تحقیقی در ماه ذی الحجه و سالروز ولادت امام کاظم علیه السلام. سیدمحمدرضا امام جزائری، تدوین اصغر غلامی، قم، روضه العباس علیه السلام، ۱۳۹۲، ۹۶ص.

عترت هفتم: موسای آل رسول صلی الله علیه و آله امام کاظم علیه السلام. علی محمد سلطانی، تهران، نظری، ۱۳۹۰، ۳۰۱ص.

عجایب و معجزات شگفت‌انگیزی از امام کاظم علیه السلام: اثبات حقانیت و مذهب تشیع. محمد طباطبایی، قم، شمیم گل نرگس، ۱۳۷۹، ۱۲۸ص؛ قم، شاکر، ۱۳۸۶، ۷۸ص.

عفو و بخشش: امام موسی کاظم علیه السلام. عباس ندیمی، بازنویسی مریم شیرخانی، تهران، پیام یاس، ۱۳۸۸، ۱۰۳ص.

عقل عاقل، جهل جاهل: حدیث هشام بن حکم از امام کاظم علیه السلام. ابوالفضل حسین نژاد، بابل، محدثین، ۱۳۹۲، ۶۴ص.

غریوسرخ جسر، سینا واحد، تهران، الهام، بی تا، ۳۲ص.
فرازهایی از زندگانی امام موسی علیه السلام. گروه محققین موسسه البلاغ، به اهتمام محمود شریفی، تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، شرکت چاپ و نشر بین الملل، ۱۳۹۲، ۱۴۴ص.

فرازهایی از مبارزات امام موسی بن جعفر علیهما السلام با طاغوت زمان. علی کاظمی، قم، کوثر، بی تا، ۳۲ص.

- فرزندان موسی بن جعفر علیه السلام و تذکره آقا علی عباس. احمد صادقی اردستانی، قم، رئوف، ۱۳۷۴، ۲۳۲ص.
- فرهنگ فرزاندگی: پیام امام کاظم علیه السلام به هشام بن حکم. م. ناصر، قم، دارالحدیث، ۱۳۷۵، ۸۷ص.
- فرهنگ و آداب کار در کلام امام کاظم علیه السلام. تهیه کننده وزارت کار و امور اجتماعی دفتر امور فرهنگی، پژوهش و تحقیق موسسه پژوهشی علمی فرهنگی طلعه منطق، به سفارش دفتر امور فرهنگی، قم، دفتر نشر برگزیده، ۱۳۸۳، ۸۵ص.
- فضائل و کرامات امام موسی کاظم علیه السلام، امام رضا علیه السلام و امام محمد ابن علی الجواد علیه السلام: ترجمه کتاب مدینه المعاجز. نوشته هاشم بن سلیمان بحرانی، ترجمه غریب عساکره مجد، قم، ارمغان یوسف، ۱۳۸۹، ۴۲۴ص.
- قصص الکاظمین، یا داستان‌هایی از امام کاظم و امام جواد علیه السلام. قاسم میرخلف‌زاده، قم، مهدی‌یار، ۱۳۷۹، ۲۱۶ص.
- کاظم آل محمد علیهم السلام: زندگانی حضرت امام موسی کاظم علیه السلام برگرفته از منتهی الآمال شیخ عباس قمی. تهران، کتاب سبز، ۱۳۹۰، ۱۷۶ص.
- کاظم آل محمد علیهم السلام: شرح حال زندگانی حضرت امام موسی کاظم علیه السلام. اعظم السادات حسینی، تهران، نشر بی‌زمان، ۱۳۹۱، ۱۹۶ص.
- کتابنامه امام کاظم علیه السلام. ناصرالدین انصاری قمی، مشهد، کنگره جهانی حضرت رضا علیه السلام؛ آستان قدس رضوی، ۱۳۷۰، ۱۸۹ص.
- کرامات حضرت امام موسی کاظم علیه السلام و حضرت امام رضا علیه السلام. علی ابراهیمی، قم، عصر رهایی، ۱۳۹۰، ۱۹۲ص.

کرامات الکاظمیه یا معجزات موسی بن جعفر علیه السلام. موسی رضانی
پورامامی، قم، لاهیجی، ۱۳۸۰، ۱۲۷ص.

کرامات و مقامات عرفانی امام موسی بن جعفر علیه السلام. علی حسینی
قمی، بی جا، نبوغ، ۱۳۸۲، ۱۴۴ص.

کلیم مهرورزی: گزیده‌ای از سیره امام کاظم علیه السلام. ابوالفضل
هادی‌منش، قم، بهار دلها، ۱۳۹۲، ۴۸ص.

گذری بر زندگی چهارده معصوم علیهم السلام: امام موسی کاظم علیه السلام. عباس
قدیانی، تهران، یادداشت، ۱۳۹۰، ۴۰ص. (چاپ دیگر: حضرت امام موسی
کاظم علیه السلام امام هفتم، تهران، فردابه، ۱۳۷۸، ۳۲ص.)

گزارش سومین کنگره جهانی حضرت رضا علیه السلام ویژه بررسی ابعاد
شخصیت امام هفتم. مشهد، کنگره جهانی حضرت رضا علیه السلام، ۱۳۶۹،
۹۹ص.

گزارش لحظه به لحظه از شهادت امام کاظم علیه السلام. محمدرضا
انصاری، قم، دلیل ما، ۱۳۸۷، ۸۵ص.

ماه در حبس: زندگانی حضرت امام کاظم علیه السلام. مهدی شمس‌الدین،
قم، نورنگار، ۱۳۷۶، ۴۸ص.

ماه در محاق: کوتاهه هایی از زندگانی امام کاظم علیه السلام. مهدی قزلی،
تهران، امیرکبیر، ۱۳۹۰، ۱۰۴ص.

مجموعه آثار سومین کنگره جهانی حضرت رضا علیه السلام، کنگره جهانی
حضرت رضا علیه السلام. مشهد، کنگره جهانی حضرت رضا علیه السلام، ۱۳۷۰،

مجموعه چکیده‌های اولین همایش ملی امام موسی کاظم علیه السلام (نخستین: ۱۳۹۰: گچساران). تدوین و تنظیم عبدالمجید محقق، سی سخت، فرهنگ مانا، ۱۳۹۳، ۹۲ص.

مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام. انجمن تاریخ- پژوهان حوزه علمیه قم، قم، مرکز مدیریت حوزه علمیه قم، ۱۳۹۲، ۲ جلد.

مرد پابره‌نه، بزغاله عابد و چند داستان دیگر: داستان زندگی امام موسی کاظم علیه السلام. علی کاشفی خوانساری، تهران: وزارت آموزش و پرورش، معاونت پرورشی، مؤسسه فرهنگی منادی تربیت، ۱۳۸۷، ۵۶ص.

مرد زنجیر و زندان حضرت امام موسی کاظم علیه السلام. مهدی مرادحاصل، تهران، منادی تربیت، ۱۳۸۰، ۴۰ص.

معجزات امام موسی کاظم علیه السلام. حبیب الله اکبرپور، مشهد، نشر الف، ۱۳۸۲، ۱۴۶ص.

معجزات حضرت امام موسی بن جعفر علیه السلام. بی جا، ۱۳۵۰ق.، چاپ سنگی. مناقب حضرت موسی بن جعفر علیه السلام در شعر فارسی. احمد احمدی بیرجندی، مشهد، کنگره جهانی حضرت رضا علیه السلام، ۱۳۷۲، ۱۳۰ص.

منتهی الامال در حالات و مقامات و اخلاق و معجزات و کلمات و اصحاب اولاد موسی بن جعفر الکاظم علیه السلام. عباس قمی، تهران، کتابفروشی بوذر جمهوری مصطفوی، ۱۳۷۳ق. / ۱۳۳۲ش.، ۸۹ص.

موسی بن جعفر علیه السلام. عبدالرسول حجازی، تهران، غدیر، بی تا. مهاجران موسوی: بررسی علمی زندگانی فرزندان و نوادگان

حضرت امام موسی کاظم علیه السلام و علل مهاجرت آنها به ایران. جلیل عرفان منش، تهران، امیرکبیر، ۱۳۹۰، ۱۰۳۱ص.

ناسخ التواریخ (جلد ۱۰: از کتاب دوم): حالات امام موسی کاظم علیه السلام. عباسقلی سپهر ثانی، کتابت حسن بدری، به اهتمام سید سعید طباطبائی نائینی، تهران، چاپخانه علمی، ۱۳۶۵ق.، ۳ جلد.

ناسخ التواریخ: زندگانی حضرت امام موسی کاظم علیه السلام. عباسقلی سپهر ثانی، تهران، امیرکبیر، ۱۳۴۲، ۵۷۰ص، رحلی.

نکته های نورانی: چهل حدیث تربیتی از امام کاظم علیه السلام. کاظم تقوی، تهران، نخیل، ۱۳۸۷، ۱۵۹ص.

نگاهی بر زندگی امام کاظم علیه السلام. محمد محمدی اشتهاردی، تهران، نشر مظهر، ۱۳۷۴، ۱۴۴ص.

هدیه گران بها: داستان هایی از زندگی امام موسی کاظم علیه السلام. محمود پوروهاب، قم، بوستان کتاب، ۱۳۸۳، ۷۲ص.

هفتمین آفتاب: یادواره امام موسی کاظم علیه السلام. سینا واحد، تهران، سروش، ۱۳۵۹، ۳۶ص.

هفتمین فصل شکفتن: روایتی نواز زندگی و زمانه امام موسی بن جعفر علیه السلام. کمال السید، ترجمه حسین سیدی، قم، موسسه فرهنگی انتشاراتی نقش، ۱۳۷۹، ۲۳۲ص؛ قم، نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها، دفتر نشر معارف، ۱۳۹۲، ۲۲۰ص.

یاران امام کاظم علیه السلام. محمد فوزی، ترجمه و نگارش مهدی علیزاده موسوی، تهران، دفتر نشر برگزیده، ۱۳۸۰، ۶۴ص.

ویژه کودکان و نوجوان

- ۱۰ قصه از امام کاظم علیه السلام. به روایت محمود پوروهاب، تصویرگر نغمه صالحی، تهران: قدیانی، کتاب‌های بنفشه، ۱۳۹۲، ۱۲۸ص.
- ادامه گل‌های محمدی: امام کاظم علیه السلام. سیدمهدی ذاکری موسوی، قم، مؤسسه فرهنگی انتشاراتی نقش، ۱۳۹۲، ۳۲ص.
- از باب الحوائج امام کاظم علیه السلام برام بگو. صدیقه خداخواه، تصویرگر مهشید شادمه، تهران، اعجاز قلم، ۱۳۹۱، ۸ص.
- امام کاظم علیه السلام. سیدمحمد مهاجرانی، تصویرگری طاهره رضایی، قم، آستانه مقدسه قم، انتشارات زائر، ۱۳۹۱، ۱۲ص.
- امام کاظم علیه السلام. نظم نجمة‌السادات هاشمی، تصویرگر منصوره صحرائی، قم، حدیث نینوا، ۱۳۸۸، ۱۲ص.
- امام کاظم علیه السلام. عاطفه محمدعلی، ترجمه و تالیف صفر سفیدرو، تصویرگر منقذ الموسوی و حسنین عباس، تهران، نشاط؛ قم، سپهراندیشه، ۱۳۹۰، ۱۲ص. (عنوان روی جلد: آشنایی کودکان و نوجوانان با ۱۴ معصوم علیهم السلام)
- امام کاظم علیه السلام. کریم باوفا، تصویرگر حسن فیض عسکری، تبریز، احرار، ۱۳۹۳، ۱۶ص.
- امام کاظم علیه السلام مهربان‌تر از پروانه‌ها. غلامرضا آبروی، تصویرگران سعید گائینی و نسرین گائینی، قم، حضور، ۱۳۸۶، ۱۶ص.
- امام موسی کاظم علیه السلام. اسماعیل هنرمندنیا، تصویرگر مرجان نیک‌جاه، قزوین، سایه‌گستر، ۱۲ص.

- امام موسی کاظم علیه السلام. اکرم مطلبی کربکنندی، تصویرگر طاهره رضایی، تهران، گوهر اندیشه، ۱۳۹۰، ۱۲ص؛ تهران، آوین اندیشه، ۱۳۹۳، ۱۲ص.
- امام موسی کاظم علیه السلام. حسین فتاحی، تصویرگری محمدرضا دادگر، تهران، قدیانی، کتاب‌های بنفشه، ۱۳۸۳، ۲۲ص.
- امام موسی کاظم علیه السلام. زهره فنایی، شاعر زهرا الماسی، تصویرگر مریم جابری، مشهد، آذر آوا، ۱۳۸۹، ۱۲ص.
- امام موسی کاظم علیه السلام. فریبا کلهر، تصویرگری نوشین صفاخو، مشهد، شرکت به نشر، ۱۳۸۷، ۲۴ص.
- امام موسی کاظم علیه السلام. مهدی وحیدی صدر، تصویرگری منقذ موسوی، مشهد، عروج اندیشه، ۱۳۸۵، ۱۲ص؛ تصویرگری فرشته منعمی، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، واحد کودک، انتشارات جوانه، ۱۳۸۴، ۱۲ص.
- امام موسی کاظم علیه السلام. تهران، نور محبت، ۱۳۹۳، ۱۷۲ص.
- امام موسی کاظم علیه السلام اشک‌های گاو برای سال‌های سوم، چهارم و پنجم دبستان. سروده محمدکاظم مزینانی، تصویرگر منصوره محمدی، تهران، قدیانی، کتاب‌های بنفشه، ۱۳۸۷، ۱۲ص.
- امام موسی کاظم علیه السلام: دعای شیر نر. ماندانا زارعی، تصویرگر سمیه بیگلری، کرج، در دانش بهمن، ۱۳۸۸، ۸ص.
- امام موسی کاظم علیه السلام: سر و سر. سپیده خلیلی، تصویرگری سعید رزاقی، تهران، لوح دانش، ۱۳۸۷، ۱۲ص.
- امام هفتم حضرت امام موسی کاظم علیه السلام. شاعر حسین موسوی پاکزاد، تصویرگر سمانه یاری، قم، مؤسسه اطلاع رسانی اسلامی مرجع، ۱۳۸۹، ۱۲ص.

- انگور مسموم. اسماعیل داستانی، مدیر اجرایی محمدطاهر داستانی بنیسی، قم، علامه بنیسی، ۱۳۹۲، ۱۰ص.
- باغ مهربانی: زندگی نامه امام کاظم علیه السلام. نورا حق پرست، تصویرگر میترا عبداللهی، تهران، مدرسه، ۱۳۹۰، ۳۲ص.
- تنبیه کاری: داستانی از زندگی امام کاظم علیه السلام. محمدرضا سرشار (رضا رهگذر)، تصویرگر عادل رستم پور، تهران، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، ۱۳۸۸، ۲۴ص.
- تیر دوم: با استفاده از تاریخ زندگی حضرت امام موسی کاظم علیه السلام. سعید آل رسول، تصویرگر امیر نساجی، تهران، مرکز چاپ و نشر بنیاد بعثت، ۱۳۷۳، ۳۳ص.
- حضرت امام موسی کاظم علیه السلام. شعر از حسین میرزایی، تصویرگری حامد غفاریان، مشهد، برکات اهل بیت علیهم السلام، ۱۳۸۸، ۱۲ص.
- حضرت امام موسی کاظم علیه السلام. محمود میرزایی دلاویز، تهران، شهرزاد، ۱۳۹۰، ۱۲ص.
- حضرت امام موسی کاظم علیه السلام. مهدی آیت اللهی، قم، جهان آرا، ۱۳۸۵، ۲۴ص. (این کتاب فارسی بوده و به عربی، انگلیسی، ترکی، اردو، فرانسوی و تاجیکی ترجمه شده است).
- حضرت موسی بن جعفر کاظم علیه السلام. مهدی وحیدی صدر، تصویرگری حسین آسیوند، قم، براق، ۱۳۸۷؛ تهران، انتشارات مسیا، ۱۳۹۲، ۲۴ص.
- حکایاتی از زندگی امام کاظم علیه السلام. غلامرضا حیدری ابهری، اصفهان، بوستان فدک، ۱۳۹۲، ۲۴۰ص.

- خورشید شهر کاظمین: امام کاظم علیه السلام. سروده عباسعلی سپاهی یونسی، تصویرگر سیما بروجردی، مشهد، انصار، ۱۳۸۵، ۱۲ص.
- خوشبخت‌ترین مرد دنیا: قصه‌هایی از زندگی امام موسی کاظم علیه السلام. مسلم ناصری، تصویرگری محمدحسین صلواتیان، مشهد، شرکت به نشر، ۱۳۸۷، ۲۴ص.
- داستان زندگی امام موسی کاظم علیه السلام. امیرمهدی مرادحاصل، تصویرگر محمدحسین صلواتیان، تهران، ورا دانش، ۱۳۸۸، ۳۲ص؛ تهران، گل‌های بهشت، ۱۳۸۰، ۳۲ص.
- دریای صبر: حضرت امام موسی کاظم علیه السلام. حسین صالح، تصویرگران سعید گائینی و نسرین گائینی، قم، حضور، ۱۳۸۷، ۶۴ص.
- دزد و مرد مهربان. به روایت محمود پوروهاب، تصویرگر نغمه صالحی، تهران، قدیانی، ۱۳۹۱، ۱۲ص.
- دوستی و دشمنی. مهدی وحیدی‌صدر، تصویرگر طیبه توسلی، طرح و اجرا شرکت تبلیغاتی سیمای نور کوثر، مشهد، عروج اندیشه، ۱۳۸۵، ۱۲ص.
- زبدة الاثر در شرح زندگی حضرت موسی بن جعفر علیه السلام. مصطفی ضیائیان، سبزوار، مؤلف، بی تا، ۹۰ص.
- زندگی امام کاظم علیه السلام. نویسنده و تصویرگر زهره سادات فیض‌آبادی، تهران، قصر کتاب، ۱۳۹۰، ۱۲ص.
- زندگینامه امام موسی کاظم علیه السلام. زهرا فیلی شیرازی، کرج، پایتخت، ۱۳۹۲، ۵۰ص.
- زندگی‌نامه امام موسی کاظم علیه السلام. مجتبی عبدی اسکندری، شاعر مریم جباری، تصویرگر زهره سیدمراغه، مشهد، نگین هشتم، ۱۳۹۱، ۱۲ص.

سکه‌های پربرکت امام کاظم علیه السلام. ابوالفضل هادی منش، تصویرسازی و گرافیک از کانون طراحی و تصویرگری جارچی، قم، نسیم حیات، ۱۳۹۱، ۱۲ص.

سیری در زندگی معصومین علیهم السلام: امام موسی کاظم علیه السلام. مهدی داورزنی، تصویرگر سامان شاه محمد، تهران، خیرالله، ۱۳۹۰، ۳۲ص.

سیره و زندگانی امام کاظم علیه السلام. تهران، مؤسسه فرهنگی جهان رایانه کوثر، ۱۳۹۰، ۵۶ص.

سیره و زندگانی کامل امام موسی کاظم علیه السلام. گردآورنده گروه تحقیق و پژوهش جهان رایانه، تهران، مؤسسه فرهنگی جهان رایانه کوثر، ۱۳۹۲، ۸ص.

عطر سکوت امام کاظم علیه السلام. مهدی وحیدی صدر، تصویرگر الهه ارکیا، قم، براق، ۱۳۸۶، ۱۲ص.

قصه زندگی امام موسی کاظم علیه السلام. عباس رضانی، تصویرگر فریبا بروفر، تهران، کتاب تارا، ۱۳۹۳، ۴۸ص.

کیسه سکه‌هایم کو؟. محمود پوروهاب، تصویرگر افسانه مرادی، تهران، شرکت انتشارات سوره مهر، ۱۳۹۳، ۲۰ص.

مجموعه لالائی معصومین: امام موسی کاظم علیه السلام. رضوان داستانبور، نقاشی فرشته منعمی، قم، اکرام، ۱۳۸۵، ۱۲ص.

مزرعه‌ای در مدینه: داستان‌ها و روایت‌هایی از زندگی امام موسی کاظم علیه السلام. عباس رضانی و صدیقه قاسمی، تهران، کتاب تارا، ۱۳۹۳، ۴۷ص.

مسافر کوچک: داستان تولد امام کاظم علیه السلام برای کودکان. ناصر نادری، تصویرگر حسن عامه کن، تهران، پیام محراب؛ کتاب‌های غنچه،

۱۳۸۷، ۱۶ص. (عنوان دیگر: تابلوی زندگی امام کاظم علیه السلام)

من امام کاظم علیه السلام را دوست دارم. غلامرضا حیدری ابهری، تصویرگر
طاهره رضایی، قم، جمال، ۱۳۹۳، ۲۴ص.

ملخ‌های گرسنه. به روایت محمود پوروهاب، تصویرگر نغمه صالحی،
تهران، قدیانی، ۱۳۹۱، ۱۲ص.

موسی بن جعفر: کاظم علیه السلام. زهرا یعقوبی و فاطمه بختیاری، تصویرگر
طیبه توسلی، قم، براق؛ تهران، کمال اندیشه، ۱۳۸۸، ۱۶ص.

مهربان نهم امام کاظم علیه السلام. مجید ملامحمدی، طراح تصاویر
محمدحسین صلواتیان، تهران، پیام آزادی، ۱۳۸۵، ۱۲ص.

مهربانی و گذشت، حفظ آبرو: داستانی از زندگانی حضرت امام
کاظم علیه السلام. بازنویسی منصور کریمیان، تصویرگر خشایار قاضی‌زاده، تهران،
فارابی، ۱۳۸۳، ۱۲ص.

نور در تاریکی: امام موسی کاظم علیه السلام. فاطمه پارسا، تصویرسازی آتلیه
محمدی‌فرد، تهران، شیرنگ، ۱۳۸۹، ۱۲ص.

هدیه پنهان: مجموعه دوازده قصه از زندگی امام موسی کاظم علیه السلام.
مسلم ناصری، تصویرگر مرتضی امین، تهران، پیام آزادی، ۱۳۷۹، ۸۸ص.

هدیه‌ای از قرآن. ابوالفضل هادی‌منش، طرح و اجرا گروه گرافیک
برتر، قم، آستان مقدسه قم، انتشارات زائر، ۱۳۹۱، ۱۲ص.

هدیه‌ای که بازگشت: قصه‌هایی از زندگی امام موسی کاظم علیه السلام.
مسلم ناصری، تصویرگر محمدحسین صلواتیان، مشهد، آستان قدس رضوی،
شرکت به نشر، ۱۳۸۷، ۲۴ص.

همراه با امام کاظم علیه السلام: ویژه نوجوانان عزیز. گردآورنده امید سمایی،
قم، اشک یاس، ۱۳۸۹، ۳۲ص.

ب) عربى

آثار وبركات الإمام الكاظم عليه السلام في دارالدينيا. سيدهاشم ناجي موسى
جزايرى، قم، بى نا، ١٤١٨ق.

أثر الإمام الكاظم عليه السلام في تربية الأمة. كاظمين، العتبة الكاظمية
المقدسة، ١٤٣٣ق.، ٣٦ص.

أحسن التراجم لاصحاب الإمام موسى الكاظم عليه السلام. عبدالحسين
شبيستري، مشهد، المؤتمر العالمي للإمام الرضا عليه السلام، ١٤٠٩-١٤١٠ق.، ٢ جلد.
أدعية الإمام موسى الكاظم عليه السلام: الصحيفة الكاظمية. محمدعلي
على دخيل، بيروت، دارالمرتنضى، ١٤٢١ق.، ٢٤٤ص.

أربعون حديثاً وأربعون رواية عن الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام
مع قبس من السيرة والحياة. كمال السيد، بيروت، دارالنبلاء،
١٤٢٦ق. / ٢٠٠٥م.، ١١٨ص.

إطالة على القواعد الفقهية في الاحاديث الكاظمية. محمد
الخامنئي، تهران، توليد كتاب (تك)، ١٣٨٤، ١٥٦ص.

أعلام الهداية: الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام. لجنة التأليف، قم،
مركز الطباعة والنشر للمجمع لاهل البيت عليهم السلام، ١٤٢٧ق. / ١٣٨٣ش.، ٩ جلد ٩،
٢٤٥ص.

الإمام السابع: الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام. لجنة التحرير في
طريق الحق، تعريب محمد عبدالمنعم الخاقاني، قم، منشورات فى طريق
الحق، ١٣٦٩، ٥٥ص. (اين كتاب فارسى بوده و به عربى، اردو و آذرى
ترجمه شده است.)

الإمام السابع من أئمة اهل البيت عليه السلام. محمدحسن قبيسي عاملی،
بيروت، بی نا، ۱۴۰۳ق./۱۹۸۳م.، ۷۶ص.

الإمام الصادق عليه السلام، الإمام موسى بن جعفر عليه السلام: الخطابة والمنبر.
مرتضى مطهری، ترجمه جعفر صادق الخليلی، تهران، موسسه البعثه،
۱۴۰۵ق.، ۱۰۹ص.

الإمام علي بن الحسين زين العابدين عليه السلام. الإمام محمد
علي الباقر عليه السلام. الإمام جعفر بن محمد الصادق عليه السلام. الإمام موسى بن
جعفر الكاظم عليه السلام. هاشم الموسوی، تهران، فرهنگ مشرق زمين، ۱۳۸۳.

الإمام الكاظم عليه السلام. لجنة التأليف، تهران، دارالتوحيد، ۱۴۰۳ق.، ۱۴۳ص.
الإمام الكاظم عليه السلام. اعداد أمل طنانه، مراجعه و تصحيح نضال علي،
بيروت، مؤسسه الاعلمی، ۱۴۲۵ق.، ۳۲ص.

الإمام الكاظم عليه السلام. سيد محمود غريفي بحراني، قم، دارالحفظ للتراث
البحراني، ۱۴۲۷ق.، ۳۲ص، جيبی.

الإمام الكاظم عليه السلام. ميرابوالفتح دعوتی، ترجمه گروه مترجمان. بيروت،
الدار الإسلاميه، ۱۴۱۲ق.، ۳۱ص.

الإمام الكاظم عليه السلام. لجنة التأليف، بيروت، دارالزهراء، ۱۴۱۲ق.،
(فروست: حياة الرسول و اهل بيته المجاهدين)

الإمام الكاظم عليه السلام. لجنة التأليف، قم، مؤسسة الإمام الحسين عليه السلام،
۱۳۷۱/۱۴۱۳ق.، ۳۱ص.

الإمام الكاظم عليه السلام. لجنة التأليف، تهران، موسسه البلاغ: دفتر نشر
فرهنگ اسلامي، ۱۴۰۸ق.، ۱۲۶ص.

الإمام الكاظم عليه السلام. مهدى آيت اللهى، تعريب كمال السيد، قم، مؤسسه انصاريان، ١٤١٦ق.، ٣٦ص. (كتاب حاضر ترجمه بخشى از كتاب آشنایى با معصومين عليهم السلام تالیف مهدى آيت اللهى است.)

الإمام الكاظم عليه السلام اضواء من سيرته. محمود السيف، بيروت، دارالعلوم، ١٤٢٦ق. / ٢٠٠٥م.، ١٠٧ص.

الإمام الكاظم عليه السلام سيد بغداد و حاميهها و شفيعها. على الكوراني، كربلا، العتبة الحسينية المقدسه، قسم الشؤون الفكرية و الثقافيه، ١٤٣١ق. / ٢٠١٠م.، ٣٥٩ص.

الإمام الكاظم عليه السلام ضوء مقهور الشعاع. سليمان الكتاني، بيروت، دارالثلثين، ١٤٢٠ق. / ١٩٩٩م.، ٢٣٠ص؛ بيروت، دارالهادي، ١٤٢٨ق. / ٢٠٠٧م.، ٢٣٨ص.

الإمام الكاظم عليه السلام في الشعر العربي. اسماعيل الخفاف، مشهد، المؤتمر العالمى للإمام الرضا عليه السلام، ١٤١٤ق. / ١٣٧٣ش.، ٣٥٠ص.

الإمام الكاظم عليه السلام قدوة و اسوة. سيد محمد تقى مدرسى، بى جا، المركز الثقافى الاسلامى، ١٤٠٦ق.، ٩٤ص؛ بيروت، مؤسسة البصائر؛ كويت، مكتبة العرفان، ١٤٠٧ق.، ١٠٤ص؛ تهران، دارمحبى الحسين، ١٤٢٦ق.، ٩٦ص؛ (اين كتاب به فارسى ترجمه شده است.)

الإمام الكاظم عليه السلام و ذراريه في التراث الشعري و التاريخي و الفقهي. اسماعيل الحاج عبدالرحيم الخفاف، كاظمين، قسم الثقافة و الاعلام فى العتبة الكاظمية المقدسه، ١٤٣١ق. / ٢٠١٠م.، ٥٤٣ص.

الإمام الكاظم عليه السلام و ما قيل من الشعر فيه. اسماعيل الخفاف، مشهد، المؤتمر العالمى للإمام الرضا عليه السلام، ١٤١٤ق. / ١٣٧٢ش.، ٢٨٢ص.

الإمام موسى بن جعفر عليه السلام: باب الحوائج و عنوان العلم والعطاء والابتهاال الى الله تعالى. كاظمين، العتبة الكاظمية المقدسه، قسم الثقافة و الاعلام، ١٤٣٠ق.، ٧٢ص.

الإمام موسى بن جعفر عليه السلام: شمس في ظلمات السجون. عادل عبدالرحمن البدرى، مشهد، بنياد پژوهشهای اسلامى، ١٣٩١/١٤٣٣ق.، ٣٤٨ص.

الإمام موسى بن جعفر عليه السلام ضحية الإرهاب السياسي. محمد حسين على الصغير، بيروت، مؤسسه البلاغ، ١٤٢٦ق./٢٠٠٥م.، ٢٨٧ص.

الإمام موسى بن جعفر عليه السلام في بحار الانوار. على اشرف، قم، مكتبة الحيدريه، ١٤٢٥ق.، ٤٩٢ص.

الإمام موسى بن جعفر عليه السلام. مرتضى مطهرى، تعريف جعفر صادق الخليلى، تهران، بنياد بعثت، ١٤٠٥ق./١٣٦٣ش.، ١٠ص.

الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام. زينب محمد عيسى، بيروت، جمعية السيدة زينب الخيريه، ١٤٢٩ق./٣٢٠ص.

الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام. سيد عبدالودود امين، مراجعه و تقديم شيخ عفيف النابلسى، كويت، دارالتوجيه الإسلامى، ١٤٠٠ق.

الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام اضاءات حول سيرة سابع ائمة اهل البيت عليهم السلام. كوثر شاهين، بيروت، دارالتعارف المطبوعات، ٢٠٠٤م./٤٧١ص.

الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام و مدرسة اهل البيت في مرحلة الاكتمال دراسة في الفكر والسيرة. زهير غزاوى، بيروت، الحائز على جائزه مؤسسه الإمام الحسين عليه السلام، ١٩٩٨م.، ٢٣٦ص.

- الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام وليد الابواء وشهيد بغداد.
عبدالرحمن العلوي، بيروت، دارالهادي، ١٤٢٥ق. / ٢٠٠٤م.، ٣٥٢ص.
- الإمام موسى الكاظم عليه السلام. لجنة التحرير، قم، دارالحسين، ١٣٨٢، ٣٢ص.
- الإمام موسى الكاظم عليه السلام. لبنان، دارالاسلاميه، ١٤١٠ق. / ١٩٩٠م.، ٣١ص.
- الإمام موسى الكاظم عليه السلام الق الفكر واصالة الانتماء. نبيل على صالح، بيروت، الغدير، ١٤١٩ق.، ١٨٢ص.
- الإمام موسى الكاظم عليه السلام باب الحوائج، سيرة، دروس و تحليل.
كامل سليمان، بيروت، دارالتعارف للمطبوعات، ١٤٢١ق. / ٢٠٠٠م.، ٣٩٠ص.
- الإمام موسى الكاظم عليه السلام: سيرة و تاريخ. على موسى الكعبي، قم، مركز الرسالة، ١٤٣٠ق.، ٢٣٤ص.
- الإمام موسى الكاظم عليه السلام عرض و تحليل. عفيف نابلسي، بيروت، الدار الاسلاميه، ١٤١٣ق. / ١٩٩٢م.، ١٧٣ص.
- الإمام موسى الكاظم عليه السلام مع قبس من السيرة و الحياة. كمال السيد، بيروت، دارالنبلاء، ١٤٢٦ق.، ٢٩٦ص.
- الإمام موسى الكاظم عليه السلام. على محمد على دخيل، بيروت، دارالتراث الاسلامي، ١٣٩٤ق. / ١٩٧٤م.، ٩٧ص.
- الإمام موسى الكاظم بن جعفر الصادق عليه السلام. علوي بن حامد بن محمد بن شهاب الدين، اربد (اردن)، دارالكتاب الثقافي، ١٤٢٥ق.، ١٣١ص.
- الإمام موسى الكاظم عليه السلام في محنة التاريخ. عايد عبد المنعم طالب، بيروت، دارالرسول الاكرم؛ دار المحجة البيضاء، ١٤٢١ق. / ٢٠٠٠م.، ٢٧٤ص.
- الإمام موسى الكاظم عليه السلام. وعي تربية نضال. مهدي الحسيني، بي جا، المكتبة الاسلاميه، ١٩٧٩م.، ٦٣ص.

امامان موسى الكاظم و علي الرضا عليهما السلام: عرض و ايضاح. احمد مغنيه، مقدمه از محمد جواد مغنيه، بيروت، مكتبة العرفان، بي تا، ١٥٩ص. (اين كتاب به فارسي ترجمه شده است)

الإمامان موسى الكاظم و محمد الجواد عليهما السلام: سيرة و تاريخ. محمد حسن آل ياسين، العتبة الكاظمية المقدسة، قسم الثقافية و الاعلام، ١٤٣٠ق. / ٢٠٠٩م.، ٢٠٦ص.

امثال و حكم الإمام الكاظم عليه السلام و كلماته المختاره. محمد الغروي المحلاتي، مشهد، المؤتمر العالمي للإمام الرضا عليه السلام، ١٤١٢ق.، ٢ جلد.

باب الحوائج الإمام الكاظم عليه السلام مسيره علوية مستمرة. حسين ابراهيم الحاج حسن، بيروت، دارالمرتضى، ١٤٢٠ق. / ١٩٩٩م.، ٣٣٥ص.

بحار الانوار: تاريخ الكاظم عليه السلام (جلد ٤٨). محمد باقر مجلسي، بيروت، الوفاء، ١٤٠٣ق، ٣٢٨ص.

بلاغة الإمام موسى الكاظم عليه السلام: خطب-رسائل-كلمات. ابو جعفر الكعبي، بيروت، دارالصفوة؛ دارالهادي، ١٤٢٥ق. / ٢٠٠٤م.، ٣٣٦ص.

تاريخ الإمامين الكاظمين عليهما السلام و روضتهما الشريفة من يوم دفنهما... و يليه نظام العتبات المقدسة. جعفر بن محمد النقدي، تصحيح امير عباس، بغداد، دارالكتاب العراقيه، المكتبة العلمية، ١٣٦٩ق.، ١٢٣ص.

تأملات في آفاق الإمام موسى الكاظم عليه السلام. محمد حسين فضل الله، بيروت، دارالتعارف، ١٤١٤ق.، ٩٦ص.

الثائر والسجن دراسة في حياة الإمام الكاظم عليه السلام. حسن موسى صفار، تهران، دارالبصائر، ١٤٠٥ق.، ٣٦ص؛ بيروت، مؤسسة الوفاء، ١٤٠٦ق.، ١٤٤ص.

جامع زیارات المعصومین علیہ السلام: زیارات کاظمین و العسکریین والحجة.

مؤسسه امام هادی علیہ السلام، قم، پیام امام هادی علیہ السلام، جلد ۴، ۱۳۸۹، ۳۶۰ ص.

جزاء اعداء الإمام الكاظم علیہ السلام في دار الدنيا. سيدهاشم ناجي موسى

جزائری، قم، مؤلف، ۱۴۱۷ق.، ۱۵۸ ص.

الحجج و البيئات في كرامات الإمامين الكاظم والجواد علیہ السلام، على

نقى النقوى للكهنوى، تقديم كامل سلمان الجبوري، بيروت، دارالمحجة

البيضاء، ۱۴۳۲ق. / ۲۰۱۱م.، ۱۹۲ ص.

حياة الإمام موسى بن جعفر علیہ السلام: دراسة و تحليل. باقر شريف قرشى،

نجف، مطبعة الآداب، ۱۳۸۹ق.، ۲ جلد؛ تحقيق مهدي باقر شريف قرشى،

قم، مهر دلدار، ۱۳۸۷، ۵۲۸ ص.

حياة الإمام موسى الكاظم علیہ السلام. امير رجب، بيروت، مؤسسة الاعلمى

للمطبوعات، ۱۴۲۵ق. / ۲۰۰۵م.، ۳۲ ص.

الحياة السياسية للإمام الكاظم علیہ السلام. عصرى البانى، قم، جامعة

المصطفى العالميه، مركز المصطفى العالمى للترجمة و النشر،

۱۳۸۸ش / ۱۴۳۱ق.، ۳۱۱ ص.

ذكرى الإمام موسى الكاظم علیہ السلام. عبدالمحسن الخالصى، بغداد، مطبعة

السلام، ۱۹۷۲م.، ۱۳ ص.

ذكرى وفاة الإمام موسى الكاظم علیہ السلام. گروهى از روحانيون كربلا،

نجف، بى تا، ۱۳۸۶ق.، ۳۲ ص.

رائد الدراسة عن الإمامين الكاظم والرضا علیہ السلام. عبدالجبار الرفاعى،

مشهد، كنگره جهانى حضرت رضا علیہ السلام، بى تا، ۱۲۶ ص.

روائع من حياة الإمام الكاظم عليه السلام. والده السيد محمد كاظم الشيرازي، قم، اهل البيت، ١٣٧٤ش./١٤١٦ق.، ١٤٤ص.

سلو الكاظم عليه السلام عن جسر بغداد. هشام آل قطيط، بيروت، منشورات الفجر، ١٤٣١ق، ٥٨٣ص.

سجن الإمام الكاظم عليه السلام. سيد محمود غريفي بحراني، قم، دارالحفظ للتراث البحراني، ١٤٢٧ق.، ٣٢ص، جيبى.

سلسلة حياة النبي محمد صلى الله عليه وآله واهل بيته عليهم السلام الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام. بيروت، دارالمحجج البيضاء، ١٣٧٢، ٨٨ص.

سيرة الإمام الكاظم عليه السلام. محمد علي اليقظان، بيروت، دارالحق، ١٤١٤ق./١٩٩٤م.، ٧٤ص.

سيرة الإمام موسى الكاظم عليه السلام: دراسة تحليلية للسيرة الأخلاقية والعلمية والسياسية للإمام الكاظم عليه السلام. عبدالله أحمد اليوسف، بيروت، دار المحجة البيضاء، ١٤٣٤ق.، ٤٥٠ص.

سيرة الائمة عليهم السلام: موسى الكاظم - على الرضا عليهم السلام. محمد جواد باسلوب قصصى ميسر، محمدرضا عباس محد الدباغ، بيروت، دار المحجة البيضاء، ١٤٢٤ق./٢٠٠٤م.، ٢٨٧ص.

سيرة و تراجم في إمامة الكاظم عليه السلام. ياسر خضير زيدان الانباري، بيروت، دارالرفيق، ٢٠٠٥ - ٢٠٠٦م.، ٨٠ص.

الشجرة الطيبة في الأرض المخصصة. سيدعبدالله بلادي بوشهرى، به كوشش سيدمهدي رجايى و سيدمحمود مرعشى نجفى و سيدرضا غريفي، قم، كتابخانه حضرت آيت الله العظمى مرعشى نجفى، بى تا.

صحيفة الكاظم عليه السلام. گردآوری و تنظیم احمد عظیمی زاده، تهران، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، نیروی مقاومت بسیج، معاونت فرهنگی پرورشی، انتشارات فرهنگ اندیشه، ۱۳۹۱، ۶۴ص.

الصحيفة الكاظمية: الجامعة لأدعية الإمام موسى بن جعفر عليه السلام. سيدمحمدباقر موحدی ابطحي، قم، جبل المتين، ۱۳۸۱؛ بيروت، مؤسسة البلاغ، ۱۴۲۵ق./ ۲۰۰۵م. ۲۰۰ص.

الصحيفة الكاظمية والرضوية: الجامعة لأدعية الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام والإمام علي بن موسى الرضا عليه السلام وأبنائه. السيد محمدباقر الموحد الابطحي، قم، مؤسسة الإمام المهدي عليه السلام، ۱۳۸۵ش./ ۱۴۲۷ق.، ۵۴۳ص.

طب الإمام الكاظم عليه السلام. شاکر شبع، بيروت، دارالأثر، ۱۴۲۳ق.، ۴۹۵ص.

طب الإمام الكاظم عليه السلام: دراسة مقارنة وتحليل. شاکر شبع. مشهد، المؤتمر العالمي للإمام رضا عليه السلام، ۱۴۱۱ق./ ۱۳۶۹ش.، ۴۸۲ص. (چاپ دیگر: بيروت، دارالأثر، ۱۴۲۳ق./ ۲۰۰۲م.، ۴۸۲ص.)

طب الإمام الكاظم عليه السلام الطب البديل لحفظ الصحة والعمر الطويل. محسن عقيل، بيروت، دارالمحجة البيضاء، دار الرسول الاكرم، ۱۴۲۴ق./ ۲۰۰۳م.، ۸۲۰ص.

طب الإمام موسى الكاظم عليه السلام. عبدالحسين الجواهری، بيروت، دارالكتاب الاسلامی؛ مؤسسة الغری، ۱۴۱۳ق.، ۱۰۱ص؛ بی جا، عبدالله براتی، ۱۴۱۰ق./ ۱۳۶۸ش.، ۹۰ص.

العبد الصالح الإمام موسى بن جعفر عليه السلام. محمد فاضل المسعودي،
قم، زائر، ١٣٧٧، ٣١٢ ص.

عقيدة الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام من الميلاد حتى
الاستشهاد. السيد أحمد نوري الحكيم، كربلا، العتبة العباسية المقدسة،
١٤٣٣ق.، ١٥١ ص.

على الجسر ببغداد. كمال السيد، قم، انصاريان، ١٣٨٢، ٢٩٦ ص.
عوالم العلوم والمعارف والاحوال من الآيات والاخبار والاقوال:
الإمام موسى بن جعفر عليه السلام و مستدركاتهما. عبدالله البحراني الاصفهاني،
قم، مدرسه الإمام المهدي، ١٤٠٩ق.، ٥٦٠ ص. (اين كتاب به فارسى ترجمه
شده است.)

فقه الإمام موسى بن جعفر عليه السلام. السيد محمد علي الخادمي الصدر،
مشهد، بنياد پژوهشهای اسلامي، ١٣٩٢، ٢ جلد.

الفكر الإصلاحى للإمام موسى بن جعفر عليه السلام. محمد سعيد الامجد،
بيروت، المركز الاسلامي المعاصر، ٢٠٠٣م، ١٨٧ ص.

في رحاب الإمام الكاظم عليه السلام. فوزى آل سيف، بيروت، دارالمحجة
البيضاء، ١٤٢٦ق. / ٢٠٠٥م.، ١٧٤ ص.

في رحاب الجوادين: الإمام موسى بن جعفر الكاظم والإمام محمد
بن علي الجواد عليهما السلام. وارث الكندي، تصميم و تنفيذ شركة نور لرسوم
الاطفال، رسوم طيبه عبدالله، قم، براق، ١٣٩٠، ١٦ ص.

قبس من نور الإمام موسى الكاظم عليه السلام. حسن الشمري الحائري،
بيروت، مؤسسة البلاغ، ١٤٣٠ق. / ٢٠٠٩م.، ٤٤٠ ص.

قصص الامام الكاظم عليه السلام: باب الحوائج. ابراهيم سرور، بيروت، منشورات الفجر، ١٤٢٩ق.، ٣٢١ص.

قوافل النور: ملحمة شعرية في سيرة النبي صلى الله عليه وآله واهل بيته عليهم السلام
الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام. حسين بركة الشامي، بغداد، ديوان
الوقف الشيعي، ١٤٢٦ق./٢٠٠٥م.، ١٩٤ص.

كاظم الغيظ: شهادة الإمام موسى الكاظم عليه السلام. معهد سيد الشهداء عليه السلام
للمنبر الحسيني، بيروت، جمعية المعارف الاسلامية الثقافية، ١٤٣٢ق./
٢٠١١م.، ١٢٠ص.

كلمة الإمام الكاظم عليه السلام. السيد حسن الحسيني الشيرازي، لبنان،
دارالعلوم، هيئة محمد الامين، ٢٠٠٦م.، ٢٧٢ص.

لمحات سيرة الإمام الكاظم عليه السلام و موقفه من الشعوبية. وهاب رزاق
شريف، بي جا، مكتبة دارالكتب العلمية، ٦٢ص.

ماذا يريد منا... الإمام الكاظم عليه السلام. كاظمين، العتبة الكاظمية المقدسه،
١٤٣٣ق.، ٣٦ص.

مجموعة الآثار، كنگره جهاني حضرت رضا عليه السلام. مشهد، كنگره
جهاني حضرت رضا عليه السلام، ١٤١٢ق.، جلد ٢، ٣٦٣ص.

محاضرة لآية العظمى السيد محمد حسين فضل الله في ذكرى
شهادة الإمام موسى الكاظم عليه السلام. محمد حسين فضل الله، قم، المكتب
الاعلامي، بي تا، ١٥ص.

المختار من كلمات الإمام الكاظم عليه السلام و امثاله و حكمه. محمد
الغروي، قم، بي نا، ١٤٣١ق.، ٧١٢ص.

مسائل علي بن جعفر و مستدرکاتها (عن اخيه موسى بن جعفر عليه السلام).
تحقيق: مؤسسة آل البيت عليه السلام لإحياء التراث، مقدمه سيد محمد رضا حسيني
جلالي، مشهد، كنگره جهاني امام رضا، ١٤٠٩ق.، ٤٥٦ص.

مسند الإمام الكاظم عليه السلام أبي الحسن موسى بن جعفر عليه السلام. عزيز الله
الطاردي، مشهد، المؤتمر العالمي الإمام الرضا عليه السلام. ١٤٠٩ق. / ٣٦٧ش.،
٣ جلد؛ بيروت، دارالصفوة، ١٤١٣ق.، ٣ جلد.

مسند الإمام موسى بن جعفر عليه السلام. ابو عمران موسى بن ابراهيم
المروزي، تقديم و تعليق محمد حسين الحسيني الجلالى، تهران، محمد
شيروانى، ١٣٥٢ش.، ٤٢ص؛ بيروت، دارالاضواء، بى تا.

مسند علي بن سويد السائي. فاضل مالكي، مشهد، كنگره جهاني
امام رضا عليه السلام، ١٤١١ق.، ٤٥٠ص.

المشاهد المشرفة: المشاهد والقبور المنسوبة للإمام موسى بن
جعفر عليه السلام. حسين ابوسعيد، بيروت، مؤسسة البلاغ، ١٤٣٣ق. / ٢٠١٢م.، ٧ جلد.

مع الإمام موسى بن جعفر عليه السلام والتغيير في العراق. السيد محمد
الحسينى الشيرازى، كربلا، مؤسسة المجتبى، ١٤٢٧ق. / ٢٠٠٦م.، ٧٢ص.

المعاجز الإمامين الكاظم والرضا عليه السلام. سيدهاشم البحرانى، بيروت،
دارسوشيا، ١٩٩١م؛ بيروت، دارالحب، ١٤٢٦ق. / ٢٠٠٥م.، ٢١٤ص؛ تهران،
دارسوشيا، ١٤٢٦ق.، ٢٢٣ص.

ملاح من سيرة الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام. مهدي عبدالحسين
النجم، بيروت، مؤسسة البلاغ؛ دارسلونى، ١٤٢٣ق. / ٢٠٠٢م.، ١٥١ص.

من اروغ ما قاله الإمام موسى الكاظم عليه السلام. محسن عقيل، بيروت،
دارالمحجة البيضاء، ١٤٣٠ق.، ٥٢٨ص.

المنهج التربوي عند الإمام الكاظم عليه السلام. السيد محمد بحر العلوم، مشهد، كنگره جهانی حضرت رضا عليه السلام، بی نا، ۲۸ص؛ بیروت، دارالزهراء، ۱۴۱۲ق.، ۶۰ص.

موسوعة اهل البيت عليهم السلام، سيرة الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام. سيد على عاشور، بی جا، بی تا، ۱۴۲۷ق.، جلد ۱۴.

موسوعة سيرة اهل البيت عليهم السلام: الإمام موسى بن جعفر عليه السلام. باقر شريف قرشي، قم، دارالمعروف، ۱۴۳۰ق.، جلد ۲۸-۲۹.

موسوعة كلمات الإمام الكاظم عليه السلام. تهران، پژوهشكده باقرالعلوم عليه السلام، ۱۳۹۳، ۳ جلد.

موسوعة المصطفى والعترة: الكاظم موسى عليه السلام؛ كتاب، علمي، ادبي، تاريخي: يبحث في حياة النبي صلى الله عليه وآله وسلم والعترة الطاهرة عليهم السلام. حسين الشاكري، قم، دفتر نشر الهادي، ۱۴۱۷ق.، جلد ۱۱، ۵۲۶ص.

موسى بن جعفر عليه السلام والإمامة الالهية. كاظمين. الامانة العامة للعتبة الكاظمية المقدسه، الشؤون الفكرية و الثقافية، ۱۴۳۲ق.، ۴۰ص.

موسى الكاظم عليه السلام. عبدالقادر محمد منصور، مراجعه احمد عبدالله فرهود، حلب، دارالقلم العربي، ۱۴۲۴ق.، ۱۶ص.

وصية الإمام موسى الكاظم عليه السلام لهشام بن الحكم «دراسة في الفن والموضوع». عباس على الفحام، محمد محمود عبود زوين، تحظى اصدارات المركز بالمتابعة والتقويم والاشراف العلمى، قم، مؤسسة آل البيت لاحياء التراث، ۱۳۹۲، ۱۰۷ص.

وفاة الإمام موسى بن جعفر عليه السلام. حسين بن على آل شيخ، نجف، مطبعة الآداب، ۱۳۶۴ق. / ۱۳۲۳، ۷۸ص.

وفاة الإمام موسى الكاظم عليه السلام. احمد بن صالح آل طعان سترى قطيفي
بحراني، نجف، بي نا، ١٣٧٢ق.، ٥٢ص.

وفاة الإمام موسى الكاظم عليه السلام. حسين بن محمد آل عصفور، نجف
الاشرف، المكتبة الحيدريه، ١٣٧١ق.، ٥٢ص. (اين كتاب با عنوان «الهيـب
الاحزان الضارم في وفاة موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام» نيز به چاپ رسیده است)
وفاة الإمام موسى الكاظم عليه السلام. على بن الحسين الهاشمي الخطيب، تحقيق
المؤسسة الاسلاميه للبحوث والمعلومات، قم، درالهدى، ١٤٢٣ق./١٣٨٢ش.،
١١٠ص؛ قم، الشريف الرضى، ١٤١٩ق./١٣٧٧ش.، ٦٢ص.

وفقات مع الإمام الكاظم عليه السلام. كاظمين، العتبة الكاظمية المقدسه،
١٤٣٣ق.، ٣٦ص.

ولادة الإمام موسى الكاظم عليه السلام. السيد محمد حسين الطالقاني، نجف،
مكتبة دارالمعارف، ١٩٦٧م.، ٢٤ص.

ويژه كودك و نوجوان

الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام. وارث الكندي، تصويرگرى طيه
عبدالله، نجف: بصره، دارالبراق لثقافة الاطفال، ٢٠١٣م.، ١٦ص.
الإمام موسى الكاظم عليه السلام. عامر ملاعدي، تصويرگرى منقذ الموسوى،
مشهد، عروج انديشه، ١٣٨٦، ١٢ص.

ج اردو

امام موسى كاظم عليه السلام. باقر شريف قرشى، ترجمه سيد محمد باقر نقوى،
كهجوا، اصلاح پرس، ١٩٧٦م.

امام موسیٰ کاظم علیہ السلام. کاظم علی گجراتی، کراچی، جامعہ تعلیمات اسلامی، بی تا، ۳۲ ص.

امام موسیٰ کاظم علیہ السلام. مهدی آیت اللہی، ترجمہ محمد ذکی حسن نوری، تهران، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی (شعبہ ترجمہ و اشاعت)، ۱۴۱۸ق./۱۳۷۷ش، ۱۲۶ ص.

امام موسیٰ بن جعفر علیہ السلام. مولانا سیداحمد علی عابدی فیض آبادی، قم، اداره اصول دین، ۱۹۸۰م.

بحارالانوار جلد ۱۷. علامہ مجلسی، ترجمہ مولانا حسن امداد، کراچی، محفوظ بک ایجنسی، ۱۴۰۶ق، ۳۶۷ ص.

تحفة الاعاظم، شیخ احمد حسین، ہند، پرتاب گرہ، بی تا، ۱۹۰۱م.

حضرت امام موسیٰ بن جعفر علیہ السلام. فیض آباد (ہند)، نور اسلام؛ قم، مؤسسہ در راہ حق، ۱۴۰۷ق./۱۳۶۵ش، ۶۳ ص.

حضرت امام موسیٰ کاظم علیہ السلام. پاکستان، دارالثقافة، بی تا، ۶۳ ص.

حضرت امام موسیٰ کاظم علیہ السلام. مهدی آیت اللہی، ترجمہ محمد افضل حیدری و تثاراحمد، قم، انصاریان، بی تا، ۶۳ ص.

حضرت موسیٰ بن جعفر علیہ السلام. مولانا سیداحمد علی عابدی فیض آبادی، کراچی، بی تا، بی تا، ۸۰ ص.

حیات امام موسیٰ کاظم علیہ السلام. سیدظفر حسن امروہوی، لکنہو، نظامی پریس، بی تا، ۸۸ ص.

زندگانی موسیٰ بن جعفر علیہ السلام. سیدمحمد جعفر خان، حیدرآباد، بی تا،

زندگی موسی کاظم علیه السلام. سیدعلی نقی نقوی بن ابوالحسن لکنهوی،
لکنهو، امامیه مشن، ۱۹۴۶م.

العقد الناظم لمنثور الدرر من آثار سیدنا موسی کاظم علیه السلام. سید
مظہر حسن موسوی سہارنپوری، میرت، ہاشمی پریس، بی تا، ۴۲۵ص.

قانون عقل و وحی. حسین مہدی زادہ، ترجمہ اخلاق حسین، قم،
مرکز بین المللی ترجمہ و نشر المصطفی، ۱۳۹۲، ۳۱۱ص. (ترجمہ کتاب
«آیین عقل و روزی: پژوهشی در باب جایگاہ عقل در تربیت از دیدگاہ امام
کاظم علیه السلام در روایت ہشام بن حکم» است.)

الکاظم علیه السلام. جواد علی خان بن زوار علی خان، لکنهو، نور المطابع،
بی تا، ۳۰۲ص.

الکاظم علیه السلام. سید آغا مہدی لکنهوی، کراچی، بی تا، ۱۳۸۶ق.

الکاظم علیه السلام. مشتاق حسین شاہدی، کراچی، آرمی پرس، بی تا، ۷۷ص.

الکاظم علیه السلام مختصر حالات زندگی امام ہفتم. سید آغا مہدی
لکنهوی، کراچی، جمعیت خدام عزاء، ۱۹۶۶م.، ۴۸ص، چاپ سنگی.

معجزہ امام موسی کاظم علیه السلام. لاہور، جعفریہ کتابخانہ، بی تا، ۱۶ص.

د) پشتو

د امام موسی کاظم علیه السلام ژوند. ^۱ لیکوال د راه حق مؤسس د لیکو الانو

دلہ، ژباړه او لندن عبدالرحیم درانی، قم، مجمع جهانی اهل بیت علیہم السلام،
۲۰۰۷/۱۳۸۶، ۴۲ص.

۱. پیشوای ہفتم: حضرت امام موسی کاظم علیه السلام، هیات تحریریہ مؤسسہ در راه حق، ترجمہ
عبدالرحیم درانی.

ه) ترکی

حضرت امام موسی کاظم علیه السلام دن قبرخ حدیث. حق یولوندا و یازی قورولو، ترجمه به ترکی حسین سرخابلی، تهران، بعث قورولوشو، ۱۴۱۲ق.. ۵۶ص.. (عنوان دیگر: حضرت موسی کاظم علیه السلام دن قیرخ حدیث) ئیددینجی امام: حضرت امام موسی کاظم علیه السلام. امین صدیقی، تهران، بعث قورولوشو، ۱۳۷۰، ۵۶ص.

و) ترکی آذربایجانی

Imam Musa Kazim(a)yn haiaty¹, Mohammadtagi Mudarrisi. tarjuma edan I. Mamizada, Tehran, iesuH, linabbihuMn, 2000, 96p.

İmam Museyi-Kazim əleyhissələmin həyat,² Mehdi Pişvayi, Mais Ağaverdiyev, Moce-elm, 2003, 22p.

ز) اسپانیایی

Imam Musa Ibn yafar: El septimo de los immaculados Imames (La paz sea con el, Equipo de escritores de la),³ fundacion Dar Rah-E Haqq Traducccion del persa Martha Golzar Y Rahmatullah Glozar.

۱. الامام الكاظم علیه السلام، قدوة و اسوة، ترجمه عباد ممی زاده، ۱۳۷۹/۲۰۰۰م..، ۹۶ص.
۲. امام موسی کاظم علیه السلام، نوشته مهدی پیشوایی، ترجمه مایس آقاوردیف.
۳. امام موسی بن جعفر علیه السلام...، نوشته هیأت تحریریه مؤسسه در راه حق، ترجمه رحمت الله گلزار و مارتا گلزار، قم، مجمع جهانی اهل بیت علیهم السلام، ۱۳۸۵/۲۰۰۶م، ۶۶ص.

ح) انگلیسی

Imam Moosa al Kazim. A. S. Compiled, Yousuf N Lalljee, Bombay, [n.d].

Sayings of Imam Al-Kazim, Sayyid Zainul-Abidin Razavi, Qum, Ansariyan, 2012, 40p.

Smiling virtue,¹ Sayyed Ali Naqi Naqvi,

The life of Imam Musabin Jafar al-kazim,² Baqir sharif al- Qarashi, translated by jasim al-Rasheed, Qum, Ansariyan, 2005, 703p.

The nith infallible Hazrat Imam Musa Kazim (a.s.),³ by Sayyid Mehdi Ayatullahi; translated by Javed Iqbal Qazilbash, Qum, Ansariyan Publications, 2001, 36p.

ط) تاجیکی

Кисмати Нухтум зиҳАагии ЛеШъом хафтум хазрати Нмом мусои козим (а),⁴ муаАалф халатл тахрлял муассисаи "Аар рохи хак", му таруим заррлнтоу, 2008, 64p.

۱. فضیلت خندان، سیدعلی نقی نقوی لکنهوی، ترجمه سیدهاشم رضا رضوی، لکنهوی، ۱۹۵۴م.

۲. حیاة الامام موسی بن جعفر الکاظم علیه السلام، نوشته باقر شریف قرشی، ترجمه جاسم رشید، قم، انصاریان، ۱۳۸۴، ۷۰۳ص.

۳. حضرت امام موسی کاظم علیه السلام، نوشته سیدمهدی آیت اللهی، ترجمه جاوید اقبال قرلباش، قم، انصاریان، ۱۳۸۰، ۳۶ص.

۴. پیشوای هفتم: حضرت امام موسی بن جعفر علیه السلام، نوشته هیأت تحریریه مؤسسه در راه حق، ترجمه عبدالله زرین تاج، قم، مجمع جهانی اهل بیت علیهم السلام، ۱۳۸۷/۲۰۰۸م، ۶۴ص.

ی) تامیل

Imam Musa bin Ja'far al Kazim-peace be upon him,¹
Dar Rahe Haq Institutetranslated by Madani, Tehran,
alhora, 2007, 41p.

ک) فرانسوی

L'Imam Elkadzem paix sur lui² MM Ayatollahi et
Esseyyd, adapte' et commente par C'hakib Benbedira
Ansariyan, 2005, 36p. Qum,

۱. الامام موسی بن جعفر علیهما السلام، نوشته هیأت تحریریه مؤسسه در راه حق، ترجمه لافر مدنی، تهران،
الهدی، ۱۳۸۶.

۲. امام الکاظم علیهما السلام، نوشته سیدمهدی آیت اللهی، ترجمه شکیب بن بدیره، قم، انصاریان،
۱۳۸۴/۲۰۰۵، ص ۳۶.

فصل دوم: پایان نامه‌ها

الف) دکتری / سطح چهار حوزه

سیره سیاسی و فرهنگی امام موسی کاظم علیه السلام و زمانه او. سیدحسن قاضوی، به راهنمایی صادق آئینه‌وند و مشاوره نعمت‌الله صفری فروشانی و علی بیات.

ب) کارشناسی ارشد / سطح سه حوزه

ارزیابی منابع زندگی‌نامه امام موسی کاظم علیه السلام در ناسخ التواریخ. علی حسین قربان، به راهنمایی قنبرعلی رودگر و مشاوره هادی عالم‌زاده، رشته تاریخ و تمدن ملل اسلامی، گروه تاریخ و تمدن ملل اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، ۱۳۹۱.

امام کاظم علیه السلام و قرآن. احسان ابراهیمی، به راهنمایی مجید حیدری‌فر و علی مدبر، مرکز مدیریت حوزه علمیه قم، ۱۳۹۲.

امام موسی بن جعفر علیه السلام و اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی
 زمان وی (۱۸۳-۱۴۸ ه.ق). سمیه بصیری، به راهنمایی مصطفی
 پیرمردیان و اصغر فروغی و مشاوره فریدون الهیاری، دانشکده ادبیات و
 علوم انسانی، دانشگاه اصفهان، ۱۳۸۶.

بررسی احوال فرزندان امام موسی کاظم علیه السلام و نقش آن‌ها در تاریخ
 تشیع. سیداسین زاهدی، به راهنمایی محمدرضا بارانی و مشاوره نعمت‌الله
 صفری فروشانی، مجتمع آموزش عالی فقه، جامعه المصطفی العالمیه،
 قم، ۱۳۸۷.

بررسی اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی عصر امام
 موسی بن جعفر علیه السلام. جعفر شریفی، به راهنمایی عزت‌الله نصیری و
 مشاوره رامین یلفانی، رشته الهیات، گرایش تاریخ و تمدن ملل اسلامی،
 دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شهرری، ۱۳۹۰، ۱۰۹ص.

بررسی جایگاه امام کاظم علیه السلام در حدیث شیعه. خدیجه نجفی
 لیواری، به راهنمایی محمد حسین توانایی سره دینی و مشاوره مجید معارف،
 رشته علوم قرآن و حدیث، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج، ۱۳۸۵.

بررسی جایگاه عقل در تربیت، از دیدگاه امام کاظم علیه السلام در روایت
 هشام بن حکم. حسین مهدی زاده، به راهنمایی خسرو باقری، دانشکده
 معارف اسلامی و علوم تربیتی، مؤسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی،
 قم، ۱۳۷۷.

بررسی حیات سیاسی، اجتماعی امام موسی کاظم علیه السلام
 (۱۸۳-۱۲۸ ه.ق). شکوفه سلطانی محمدآبادی، دانشگاه آزاد اسلامی
 واحد نجف‌آباد، ۱۳۹۴.

بررسی دلالتی روایات تفسیری امام کاظم علیه السلام در قرآن کریم. طیه شاکری، به راهنمایی مهدی جلالی و مشاوره حسن نقی‌زاده، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۸۸.

بررسی سیره سیاسی، اجتماعی امام موسی کاظم علیه السلام. علی جمالی کندازی، به راهنمایی محسن ایزدی و مشاوره صفدر شاکر، دانشگاه آزاد اسلامی واحد فسا، ۱۳۸۹.

بررسی فقهی احادیث امام موسی کاظم علیه السلام. فرشته احمدی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد سبزوار، ۱۳۹۴.

بررسی نقش سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی خاندان امام صادق علیه السلام و امام کاظم علیه السلام. معصومه بابا ذکری، به راهنمایی مسعود بیات و مشاوره حبیب ارجمندزاده، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه، ۱۳۹۰.

بررسی مبانی و روش تفسیر امام کاظم علیه السلام و بازتاب آن در تفاسیر معاصر. مهدیه علی‌اکبر رزاقی، به راهنمایی صالح قنادی و مشاوره علی محمدی، رشته تفسیر قرآن، دانشکده علوم و فنون قرآن، دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم، ۱۳۹۰.

بررسی میراث قرآنی امام کاظم علیه السلام و تعامل آن با شرایط سیاسی، اجتماعی، فرهنگی زمانه خود. کاظم عمرانی، به راهنمایی مهدی مهریزی و مشاوره نهله غروی نائینی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۸۶.

بررسی وضعیت سیاسی و اجتماعی شیعیان در عصر امام موسی کاظم علیه السلام. نازیلا موسوی بازرگانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، ۱۳۹۳.

پیدایش و گسترش کلام شیعه در روایات ائمه اطهار علیهم السلام تا امام کاظم علیه السلام. اکرم کارگر، به راهنمایی مرتضی حسینی شاهرودی و مشاوره علیرضا کهنسال، دانشکده الهیات و معارف اسلامی شهید مطهری، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۹۱.

تبیین دیدگاهی در تربیت عقلانی بر مبنای سخنان امام موسی کاظم علیه السلام در روایت هشام. لقمان رفیعی، به راهنمایی سعید بهستی و مشاوره صدرالدین شریعی، رشته تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش، گرایش تعلیم و تربیت اسلامی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبایی تهران، ۱۳۸۵.

تربیت از دیدگاه امام هفتم علیه السلام. مصطفی شریف، به راهنمایی سید محمد باقر حجتی.

تحلیل قرآنی سیره عبادی و اخلاقی امام کاظم علیه السلام. احمد تاج آبادی، به راهنمایی خلیل مروج و مشاوره محسن ایزدی، رشته علوم قرآن و حدیث، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد فسا.

جایگاه امام موسی کاظم علیه السلام در حدیث شیعه. وجهه ماهیار، به راهنمایی مجید معارف و مشاوره غلامحسین تاجری نسب، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی (واحد تهران شمال)، ۱۳۸۰.

حیات موسی بن جعفر علیهم السلام. کاظم میقانی، به راهنمایی سید محمد باقر حجتی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ۱۳۶۹، ۳۳ص.

روش تفسیری امام موسی کاظم علیه السلام. سیده فاطمه علوی نژاد، به راهنمایی علی راد و مشاوره هادی حجت، دانشکده علوم حدیث قم، ۱۳۹۰، ۱۷۵ص.

روششناسی گفتارهای قرآنی امام موسی بن جعفر علیه السلام. معصومه علی‌بخشی، به راهنمایی بی‌بی سادات رضی بهابادی و مشاوره علی محمدی آشنایی، دانشکده الهیات، دانشگاه الزهراء علیه السلام، ۱۳۸۸.

سیره عبادی و اخلاقی امام کاظم علیه السلام در روایات. احمد تاج‌آبادی، به راهنمایی خلیل مروج و مشاوره محسن ایزدی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد فسا، ۱۳۸۷.

قیام‌های علویان و مواضع امام جعفر صادق و امام موسی کاظم علیه السلام (۱۱۴ - ۱۸۳ ق.). حسین فقیه، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شیراز، ۱۳۹۲.

مبانی عقل و عقلانیت از دیدگاه امام کاظم علیه السلام در حکمت متعالیه. فاطمه ترکان، به راهنمایی سیدمهدی امامی جمعه و مشاوره پروین تیان، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه اصفهان، ۱۳۹۲.

نقش یاران ایرانی امام موسی بن جعفر و امام علی بن موسی الرضا علیه السلام در فرهنگ و تمدن اسلام. زهرا تقدیسی، به راهنمایی اصغر منتظرالقائم و مشاوره محمدعلی چلونگر، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه اصفهان، ۱۳۹۰.

وضعیت سیاسی، اجتماعی و فرهنگی شیعیان در عصر امام موسی کاظم علیه السلام (۱۴۸-۱۸۳ ق.). علی حسین نوری‌اف، به مشاوره مصطفی صادقی، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، جامعه المصطفی العالمیه، ۱۳۹۰.

The Imami Shi'i movement in the time of Musa al-Kazim and Ali al-Rida¹, Mehmet Ali Buyukkara, Ph.D, University of Edinburgh, 1997.

ج) کارشناسی / سطح دو حوزه

بررسی سیره اخلاقی، اجتماعی، سیاسی امام موسی کاظم علیه السلام.
عفت رحمانی مرغزار، به راهنمایی اعظم رحمت آبادی، مدرسه علمیه پیروان
حضرت زهراء علیها السلام مشهد، حوزه علمیه خراسان، ۱۳۸۵.

بررسی مواضع سیاسی حضرت امام موسی بن جعفر علیهما السلام. ابراهیم
سجادی، پژوهشگاه معلم اداره کل آموزش و پرورش استان مرکزی، ۱۳۷۷.

بررسی مواضع سیاسی حضرت امام موسی بن جعفر علیهما السلام. شمسعلی
جباری، پژوهشگاه معلم اداره کل آموزش و پرورش استان مرکزی، ۱۳۷۶.

زندگی و سیره امام هفتم حضرت موسی بن جعفر علیهما السلام. ام البنین
حسن پور، به راهنمایی زهرا روحانی و مشاوره کبری فرجی، حوزه علمیه
حضرت خدیجه علیها السلام، تهران، ۱۳۸۵، ۱۹۲ص.

سیره اخلاقی امام موسی کاظم علیه السلام. معصومه بخشی اردبیلی، به
راهنمایی جعفر خسروی و مشاوره فرزانه طالقانی، مدرسه علمیه اسلام
شناسی حضرت زهراء علیها السلام مشهد، ۱۳۸۴، ۱۶۴ص.

سیره اخلاقی سیاسی امام کاظم علیه السلام. معصومه حسین پور، به
راهنمایی سید مرتضی موسوی جاجرمی و مشاوره محمدحسن اکرامی فرد،
مدرسه علمیه فاطمه الزهراء علیها السلام اسفراین، حوزه علمیه خراسان.

۱. جنبش شیعه امامیه در دوران امام کاظم علیه السلام و امام رضا علیه السلام، محمد علی بیوقره، پایان نامه دکترا،
به راهنمایی یان هاوارد، دانشگاه ادینبورگ، ۱۹۹۷م.

سیره اخلاقی - سیاسی امام موسی کاظم علیه السلام. زینب مقدسی، به راهنمایی پروانه تسیحی، حوزه علمیه حضرت فاطمه علیها السلام، تهران، ۱۳۸۷، ص ۱۶۱.

سیره اخلاقی و سیاسی امام موسی کاظم علیه السلام. آمنه صدیقی، به مشاوره اسماعهیل زارع پور، مدرسه علمیه حضرت رقیه علیها السلام مشهد، حوزه علمیه خراسان، ۱۳۸۳، ۱۱۷ص.

سیره اخلاقی و سیاسی امام موسی کاظم علیه السلام. اعظم بارچی نژاد، به راهنمایی هنگامه محمد خانی، حوزه علمیه حضرت زینب کبری علیها السلام رفسنجان، ۱۳۸۴، ۱۰۶ص.

سیره اخلاقی و سیاسی امام کاظم علیه السلام. اعظم فیاضی، به راهنمایی محمدرضا جواهری و مشاوره محمدرضا نجاتی فرد، مدرسه علمیه بلاغ مشهد، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواران، ۱۳۸۴، ۲۳۱ص.

سیره اخلاقی و سیاسی امام کاظم علیه السلام. مریم داودی، به راهنمایی سکینه بیک خورمیزی و مشاوره تکتم وفادار نصرالله زاده، مدرسه علمیه نرجس علیها السلام مشهد، حوزه علمیه خراسان،

سیره اخلاقی و سیاسی امام موسی کاظم علیه السلام. بی بی فاطمه موسوی بندرآبادی، به راهنمایی اعظم رحمت آبادی و مشاوره اشرف سادات نوعی باغبانی، مدرسه علمیه رضویه مشهد، حوزه علمیه خراسان. ....

سیره اخلاقی و سیاسی امام موسی کاظم علیه السلام. ثریا داجیوندی، به راهنمایی ژیللا سروش، حوزه علمیه امام خمینی ره کرمانشاه، ۱۳۸۵، ص ۱۲۴.

سیره اخلاقی و سیاسی امام موسی کاظم علیه السلام. اکرم احمدی، به راهنمایی علی اصغر رستمی و مشاوره علی محمدی، مدرسه علمیه حضرت نرجس علیها السلام کاشمر، حوزه علمیه خراسان، ۱۳۸۶، ۱۳۶ص.

سیره سیاسی و اخلاقی امام موسی کاظم علیه السلام. وجیهه امیدی، به راهنمایی لیلا خامسی پور، حوزه علمیه مجتهده امین اصفهان، ۱۳۸۴، ۱۳۳ص.

مناسبات امام موسی کاظم علیه السلام با خلفای عباسی. فاطمه موسوی، به راهنمایی حسین فلاحزاده و مشاوره حسین ایزدی، مؤسسه آموزش عالی باقرالعلوم علیه السلام، ۱۳۸۱، ۱۳۸ص.

فصل سوم: مقالات

الف) فارسی

- «آسمان در بند». منیره زارعان، گلبرگ معرفت، ش ۴۲، شهریور ۱۳۸۲، صص ۱۷۷-۱۸۳.
- «آسمان هفتم: شهادت امام موسی کاظم علیه السلام». مهدی خویی، گلبرگ معرفت، ش ۷۷، تیر ۱۳۸۵، صص ۹۹-۱۰۶.
- «آسیب‌شناسی تبیین چهره واقعی امام کاظم علیه السلام». علی حائری مجد، اشارات، ش ۸، زمستان ۱۳۹۱، صص ۱۶-۳۷.
- «آسیب‌شناسی چالش‌های آغاز امامت امام کاظم علیه السلام». علیرضا بهرامی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۵۸-۹۷.
- «آفتاب مستمندان». سید حسن احمدی نژاد، نجات، ش ۴۲، آذر ۱۳۷۷، صص ۱۷ و ۱۸.

«ازدواج دختران امام کاظم علیه السلام». مصطفی صادقی کاشانی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۲۳۸-۲۵۶.

«استراتژی امام کاظم علیه السلام و هژمونی حاکمان عباسی». مسعود پورفرد، تاریخ اسلام، ش ۵۳، بهار ۱۳۹۲، صص ۴۷-۸۲؛ مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۴۹۵-۵۳۲. (این مقاله در نشریه تاریخ اسلام با عنوان «راهبرد امام کاظم علیه السلام در برابر هژمونی حاکمان عباسی» منتشر شده است)

«اسلام و عقلانیت در کلام امام کاظم علیه السلام». ناصر مکارم شیرازی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۵۸-۹۹.

«اسوه شکیبایی». زهراسادات پورسیدآقایی، گلبرگ معرفت، ش ۶۰، اسفند ۱۳۸۳، صص ۱۰۱-۱۰۵.

«اسوه های بشریت (۷): امام کاظم علیه السلام». رسول جعفریان، نور علم، ش ۳۲، شهریور ۱۳۶۸، صص ۶۶-۱۰۱.

«امام خمینی ره یادگار امام کاظم علیه السلام در روزگار معاصر». فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، صص ۸۸-۸۹.

«امام خوبی‌ها: برای حضرت امام کاظم علیه السلام». مهدی الماسی، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، ص ۲۵.

- «امام کاظم علیه السلام از ولادت تا شهادت». حمیدرضا مطهری، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۱۰۰-۱۱۷.
- «امام کاظم علیه السلام اسوه صلابت و ظلم ستیزی». عبدالکریم پاک نیا، مبلغان، ش ۵۷، شهریور ۱۳۸۳، صص ۴۰-۵۱.
- «امام کاظم علیه السلام در دوران سیاه هارون». داود الهامی، درس هایی از مکتب اسلام، سال ۳۲، ش ۱۰، دی ۱۳۷۱، صص ۲۶-۳۵.
- «امام کاظم علیه السلام، رهبری پرهیزکار و مبارزی تقوا پیشه». هیئت تحریریه نشریه سروش، سروش، ش ۱۴۵، خرداد ۱۳۶۱، صص ۲۱ و ۵۵.
- «امام کاظم علیه السلام: فصل چهاردهم کتاب انسان ۲۵۰ ساله». سیدعلی حسینی خامنه ای، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۳۹-۵۷.
- «امام کاظم علیه السلام قهرمان صبر و استقامت در بند زندان». محمدی اشتهاردی، پاسدار اسلام، ش ۱۹۲، آذر ۱۳۷۶، صص ۳۲-۳۴.
- «امام کاظم علیه السلام و حاکمیت وقت». شکرالله آقائزاد، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۴۶۹-۴۹۴.
- «امام کاظم علیه السلام و سازمان وکالت». محمدرضا جباری، تاریخ اسلام، ش ۵۳، بهار ۱۳۹۲، صص ۷-۴۶؛ مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۴۹۰-۵۲۷.

- «امام کاظم علیه السلام و فرقه های انحرافی». عباس سرافرازی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمی، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۹۸-۱۲۲.
- «امام کاظم علیه السلام و مدیریت تعارض». محسن الویری، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمی، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۵۵۷-۵۸۰.
- «امام موسی بن جعفر علیه السلام». عادل ادیب، یاد ایام، ش ۱، فروردین ۱۳۷۵، صص ۵۳-۶۵.
- «امام موسی بن جعفر علیه السلام». مرتضی مطهری، مجموعه آثار ۱۸: سیره معصومین علیهم السلام (تهران، صدرا)، صص ۸۵-۹۴.
- «امام موسی بن جعفر علیه السلام، خورشیدی در ظلمت‌ها». پیام انقلاب، ش ۴۶، آذر ۱۳۶۰، صص ۲۲-۲۵.
- «امام موسی بن جعفر علیه السلام رهبر جنبشهای شیعی». علی باوندیان، زائر، ش ۳۰، آبان ۱۳۷۵، صص ۲۶-۲۷.
- «امام موسی بن جعفر علیه السلام در دایرة المعارف‌ها». احمد عابدی، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، صص ۱۶-۱۸.
- «امام موسی بن جعفر علیه السلام در صحنه جامعه». یاد ایام، سال ۳، شماره ۱۰، فروردین ۱۳۷۵، صص ۵۳-۶۵.
- «امام موسی کاظم علیه السلام». پیام انقلاب، ش ۷۲، آذر ۱۳۶۱، صص ۵۸-۶۰.
- «امام موسی کاظم علیه السلام». داود الهامی، درس‌هایی از مکتب اسلام، سال ۳۲، ش ۹، آذر ۱۳۸۱، صص ۱۳-۲۳.

- «امام موسی کاظم علیه السلام». عباس زریاب خویی، دایرة المعارف تشیع، جلد ۲، صص ۳۶۳ و ۳۶۴.
- «امام موسی کاظم علیه السلام در دایرة المعارفها». احمد عابدی، زائر، ش ۱۵۲، مرداد ۱۳۸۶، ص ۳۰.
- «امام موسی کاظم علیه السلام در دوران سپاه هارون». داود الهامی، درس‌هایی از مکتب اسلام، ش ۳۸۲، بهمن ۱۳۷۱، صص ۲۶-۳۵.
- «امام موسی کاظم علیه السلام و اخبار اهل تصوف». حامد الگار، ترجمه آزمیدخت مشایخ فریدنی، معارف، ش ۲۹-۳۰، صص ۴۲-۵۵.
- «امام هفتم، اسطوره سازش ناپذیری». جانباز، ش ۶۰، دی ۱۳۷۳، صص ۱۸ و ۱۹.
- «امام هفتم، مشعل‌دار عبادت و دعا». سیدجواد حسینی، مبلغان، ش ۵۲، فروردین ۱۳۸۳، صص ۹-۲۰.
- «امامت در لسان آیات و روایات، امام موسی کاظم علیه السلام». سید محمدعلی عالمی بلخایی، نجات، ش ۶۰، اردیبهشت ۱۳۷۸، صص ۱۰-۱۴.
- «امامت در نگره قرآنی امام کاظم علیه السلام». محمدعلی مهدوی‌راد، آموزه‌های فقهی (الهیات و حقوق)، ش ۱۱، بهار ۱۳۸۳، صص ۱۳-۵۶.
- «اندرز بزرگان». نشریه کتابخانه عمومی مسجد اعظم قم، ش ۱۹، آبان ۱۳۴۵، صص ۵۰-۵۲.
- «اندیشه سیاسی امام کاظم علیه السلام». عبدالرضا عرب ابوزیدآبادی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۴۲۲-۴۶۸.

- «انشعابات شیعی در عصر امام کاظم علیه السلام (زمینه های سیاسی - فکری و مصادیق فرقه ای)». علی آقانوری و قاسم بیات، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۱۴۵-۱۷۱.
- «انگیزه های شهادت پیشوای هفتم علیه السلام: پیشوایان اسلامی را بهتر بشناسیم». مهدی پیشوایی، درس هایی از مکتب اسلام، سال ۱۸، ش ۱۲، اسفند ۱۳۵۷، صص ۲۷-۳۱.
- «اوضاع اجتماعی جامعه اسلامی همزمان با دوران امامت امام موسی بن جعفر علیه السلام». مطالعات تاریخی، ش ۲۱، صص ۱-۲۸.
- «اوضاع سیاسی و فرهنگی عصر موسوی». فرهنگ کوثر، ش ۳، خرداد ۱۳۷۶، صص ۲۶-۳۱.
- «با امام کاظم علیه السلام در سایه قرآن». علی مختاری، فرهنگ کوثر، ش ۱۶، تیر ۱۳۷۷، صص ۱۶-۱۸.
- «باب الحوائج بنده صالح خدا». محمد ناصر حسینی علایی، رشد آموزش معارف اسلامی، ش ۴۹، تابستان ۱۳۸۱، صص ۳-۱۵.
- «بازخوانی چند مفهوم اخلاقی از زندگانی امام کاظم علیه السلام». نجمه کرمانی، شمیم یاس، ش ۵۱، خرداد ۱۳۸۶، ص ۱۰.
- «بانو حمیده مصفا، مادر امام کاظم علیه السلام». ناهید طیبی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۱۱۸-۱۵۷؛ تاریخ اسلام، ش ۵۳، بهار ۱۳۹۲، صص ۱۸۹-۲۲۴. (این مقاله در نشریه تاریخ اسلام با عنوان

«بررسی تاریخی نقش اجتماعی بانو حمیده مصفا؛ مادر امام کاظم علیه السلام»
منتشر شده است)

«بانوان راوی امام کاظم علیه السلام». منیره شریعت جو، مجموعه مقالات
همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت
حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۲۷۴-۲۹۴.

«برادران امام رضا علیه السلام». شهربانو دلبری، زائر، ش ۵۵-۵۶، اسفند
۱۳۷۷ و فروردین ۱۳۷۸، صص ۴۳-۴۵.

«برخی از دلایل امامت امام هفتم علیه السلام». عبدالکریم پاک‌نیا، مبلغان،
ش ۷۶، اسفند ۱۳۸۴ و فروردین ۱۳۸۵، صص ۳۴-۴۲.

«بررسی تاریخی دختران امام کاظم علیه السلام». سید یاسین زاهدی، سخن
تاریخ، ش ۶، پاییز ۱۳۸۸، صص ۸۲-۱۰۹.

«بررسی تاریخی و آماری فرزندان امام کاظم علیه السلام». مرضیه سادات
هاشمی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن
تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱،
صص ۱۹۳-۲۳۷.

«بررسی روایت پرداخت وجوهات بزرگان نیشابور به امام
کاظم علیه السلام». مرضیه شریفی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام
کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه،
۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۲۶۳-۲۷۳.

«بررسی زندگانی امام موسی کاظم علیه السلام». مسجد، ش ۱۲۲، بهمن
۱۳۸۶، ص ۱۰۰ و ۱۰۱.

«بررسی زندگی امام کاظم علیه السلام در متون کهن فارسی: تا قبل از دوران صفویه». فاطمه سادات زکی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۲۹۵-۳۴۹.

«بررسی سیره امام هفتم علیه السلام در منابع رجالی اهل سنت». محمد اسحاق جنتی، سخن تاریخ، ش ۲، بهار ۱۳۸۷، صص ۳-۱۱.

«بررسی علل و انگیزه های تشکیل، عملکرد و محدوده سازمان وکالت در عصر امام صادق علیه السلام و امام کاظم علیه السلام». مصیب عباسی، پژوهشنامه تاریخ، ش ۲۶، بهار ۱۳۹۱، صص ۵۷-۸۸.

«بررسی و تحلیل آرامگاه های منسوب به اخلاف امام کاظم علیه السلام در لواسانات». میثم علیی و محمدحسن ذال، تاریخ اسلام و ایران، ش ۱۱۰، زمستان ۱۳۹۲، صص ۱۰۹-۱۴۲.

«بسترشناسی فرقه واقفیه در فرهنگ شیعی». سید عبدالکریم حسن پور، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۱۷۲-۱۹۳؛ تاریخ اسلام، ش ۵۳، بهار ۱۳۹۲، صص ۸۳-۱۰۴. (این مقاله در نشریه تاریخ اسلام با عنوان «بررسی تاریخی زمینه های اعتقادی پیدایش واقفیه» منتشر شده است.)

«به خدا خوشگمان باش: ملاقات شقیق بلخی با امام کاظم علیه السلام». حسن کریمی سلیمی، بشارت، ش ۴۱، خرداد-تیر ۱۳۸۴، صص ۴۴ و ۴۵.

«پاسدار دانشگاه جعفری». مهدی پیشوایی، درس هایی از مکتب اسلام، ش ۱۷۶، مرداد ۱۳۵۳، صص ۴۶-۴۹.

- «پاسداران ولایت در عصر امام کاظم علیه السلام». غلامرضا گلی زواره، فرهنگ کوثر، ش ۹، آذر ۱۳۷۶، صص ۳۷-۳۲.
- «پرهیب عطوفت: درس هایی آموزنده از زندگانی امام کاظم علیه السلام». نجمه کرمانی، شمیم یاس، ش ۵۹، بهمن ۱۳۸۶، ص ۴۵.
- «پژوهشی در تربیت اسلامی؛ چند نکته تربیتی از گفتار امام موسی کاظم علیه السلام». علی شریعتمداری، پژوهشهای تربیتی، ش ۱.
- «پند پاکان (اندرزهای سبز امام موسی کاظم علیه السلام)». طاهره ابراهیمی، رشد معلم، ش ۱۰۹، فروردین ۱۳۷۴، ص ۵.
- «پیشوای هفتم علیه السلام». فاطمه ذبیح‌زاده، اشارات (دوره جدید)، ش ۵، بهار ۱۳۹۱، صص ۲۴۷-۲۵۴.
- «پیشوایان اسلام را بهتر بشناسیم (۲۶): شاگردان مکتب پیشوای هفتم علیه السلام». مهدی پیشوایی، درس‌هایی از مکتب اسلام، سال ۱۸، ش ۲، اردیبهشت ۱۳۵۷، صص ۳۷-۳۹.
- «پیشوایان اسلام را بهتر بشناسیم (۱۹): مبارزه امام موسی بن جعفر علیه السلام با تجمل‌پرستی هارون الرشید». درس‌هایی از مکتب اسلام، سال ۱۶، ش ۹، شهریور ۱۳۵۴، صص ۳۳-۳۶.
- «تاکتیک‌های فریبنده هارون». مهدی پیشوایی، درس‌هایی از مکتب اسلام، ش ۱۹۱، صص ۲۷-۳۰.
- «تبیین روان‌شناختی سخنان امام موسی کاظم علیه السلام». ابراهیم اخوی، اشارات، ش ۸، زمستان ۱۳۹۱، صص ۱۱-۱۵.
- «تحلیلی از سیره اقتصادی امام کاظم علیه السلام». محمدسعید نجاتی،

مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۳۸۶-۳۹۶.

«تشکیلات سادات علوی چگونه رهبری می شد؟». جهاد (ترویج

کشاورزی و توسعه روستایی)، ش ۲۲، آذر ۱۳۶۰، ص ۱۵.

«تصویر امام کاظم علیه السلام در متون زهد و ارتباط مشایخ صوفیه با

ایشان». محمد سوری، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام

کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه،

۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۳۷۲-۳۹۱؛ تاریخ اسلام، ش ۵۳، بهار ۱۳۹۲،

صص ۱۵۳-۱۷۰. (این مقاله در نشریه تاریخ اسلام با عنوان «واکاوی متون

زهد و بررسی ارتباط مشایخ صوفیه با امام کاظم علیه السلام» منتشر شده است.)

«توضیحاتی درباره روایت ملاقات شقیق بلخی با امام کاظم علیه السلام».

محمد رضا انصاری قمی، معارف، ش ۳۳، آذر-اسفند ۱۳۷۳، صص ۳۰-۴۰.

«توطئه چینی علیه امام کاظم علیه السلام». داود الهامی، درس هایی از

مکتب اسلام، سال ۳۲، ش ۱۲، اسفند ۱۳۷۱، صص ۲۷-۳۳.

«جایگاه امامت در کلام امام هفتم علیه السلام». جواد خرمی، مبلغان، ش ۹۳،

تیر و مرداد ۱۳۸۶، صص ۱۹-۲۷.

«جایگاه تغذیه در زندگانی امام کاظم علیه السلام». سیده شریفه نبوی،

مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان،

قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۳۹۷-۴۲۱.

«جبهه بندی قدرت های وقت در برابر مکتب امام کاظم علیه السلام». مهدی

پیشوایی، درس هایی از مکتب اسلام، سال ۱۵، ش ۱۰، مهر ۱۳۵۳، صص ۱۷-۲۰.

- «جریان غلو در دوره امام کاظم علیه السلام با تکیه بر عقاید غالیانه محمد بن بشیر». یدالله حاجی‌زاده، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۱۲۳-۱۴۴؛ تاریخ اسلام، ش ۵۳، بهار ۱۳۹۲، صص ۱۰۵-۱۲۶.
- «جستاری در آسیب‌شناسی چالش‌های آغاز امامت امام کاظم علیه السلام». سیدمحمدکاظم طباطبایی و علی‌رضا بهرامی، امامت پژوهی، ش ۸، زمستان ۱۳۹۱، صص ۷۳-۱۰۶.
- «جلوه‌های امامت در گفتار قرآنی امام موسی بن جعفر علیه السلام». محمدعلی مهدوی‌راد، آفاق تفسیر: مقالات و مقولاتی در تفسیر پژوهی (تهران، هستی‌نما، ۱۳۸۲)، جلد ۱، ۱۳۸۲.
- «چشم در چشم آفتاب: ولادت امام موسی کاظم علیه السلام». ابوالفضل هادی‌منش، گلبرگ معرفت، ش ۷۲، اسفند ۱۳۸۴، صص ۱۴۷-۱۵۲.
- «چند نکته تربیتی از گفتار امام موسی کاظم علیه السلام». علی شریعتمداری، پژوهش‌های تربیتی (دانشگاه تربیت معلم)، ش ۱، بهار ۱۳۷۰، صص ۷-۱۹.
- «حساسیت هارون نسبت به امام موسی کاظم علیه السلام». داود الهامی، درسهایی از مکتب اسلام، سال ۳۲، ش ۱۱، صص ۳۵-۴۴.
- «حضرت امام موسی کاظم علیه السلام». علی زمانی قمشه‌ای، درس‌هایی از مکتب اسلام، سال ۳۸، ش ۱۲، اسفند ۱۳۷۷، صص ۵۰-۵۵.
- «حضرت موسی بن جعفر علیه السلام مظهر کظم غیظ و گذشت از دیگران». سید حسن ابطحی، خورشید مکه، ش ۳۹، اسفند ۱۳۸۴، صص ۴-۹.

«حکمت‌های درخشان: شرحی بر سخنان گهربار حضرت موسی بن جعفر علیهما السلام». علی‌رضا نعمتی، خورشید مکه، ش ۳۳، شهریور ۱۳۸۴، صص ۲۹-۳۱؛ ش ۳۴، مهر ۱۳۸۴، صص ۲۶-۲۷؛ ش ۳۵، آبان ۱۳۸۴، صص ۲۲-۲۳؛ ش ۳۶، آذر ۱۳۸۴، صص ۱۳-۱۵؛ ش ۳۷، دی ۱۳۸۴، صص ۱۲-۱۳؛ ش ۳۸، بهمن ۱۳۸۴، صص ۲۹-۳۱.

«حمیده مادر امام کاظم علیهما السلام». کاملیا مهدویان، سروش بانوان، ش ۲۴، تیر ۱۳۸۱، صص ۱۴ و ۱۵.

«حیات سیاسی و فرهنگی امام موسی بن جعفر علیهما السلام». جعفر سبحانی، کلام اسلامی، ش ۶۸، زمستان ۱۳۸۷، صص ۱۱۷-۱۲۴.
«خردگرایی در کلام امام کاظم علیهما السلام». مرتضی قاسمی‌خواه، اشارات (دوره جدید)، ش ۴، زمستان ۱۳۹۰، صص ۲۳-۳۹.

«خردمندان در قرآن از نگاه امام موسی کاظم علیهما السلام». سیدمحمدرضا علاء‌الدین، کوثر، ش ۳۰، نیم فصل دوم زمستان ۱۳۸۷ و نیم فصل اول بهار ۱۳۸۸، صص ۵۱-۵۶.

«خشت‌هایی به رنگ ارادت: گزارشی از ساخت‌گنبد امام موسی کاظم علیهما السلام». نوشین سینی چی، زائر، ش ۱۷۲، فروردین ۱۳۸۸، صص ۲۶ و ۲۷.
«خورشید هفتم: عقل‌گرایی از دیدگاه امام موسی کاظم علیهما السلام». رؤیا صداقت، زائر، ش ۱۸۲، بهمن ۱۳۸۸، صص ۱۰ و ۱۱.

«خورشید هفتم: نگاهی به زندگانی امام هفتم حضرت موسی بن جعفر علیهما السلام». ناصر رفیعی محمدی، زائر، ش ۱۷۵، صص ۱۲ و ۱۳.
«در زندان‌های هارونی». موسسه البلاغ، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، صص ۵۹-۶۱.

- «دگرگونی‌های فکری و فرهنگی عصر امام کاظم علیه السلام». اصغر منتظرالقائم، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۲۹-۵۷.
- «دو دستگی در شیعیان امام کاظم علیه السلام و پیدایش فرقه واقفیه». م. علی بیوکارا، ترجمه وحید صفری، علوم حدیث، ش ۳۰، زمستان ۱۳۸۲، صص ۱۶۴-۱۹۵.
- «دورنمایی از زندگی امام هفتم علیه السلام». حبیب‌الله رجایی زاده هرندی، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، صص ۶-۱۱.
- «راهبرد و مواضع سیاسی امام کاظم علیه السلام در مقابل خلفای عباسی». علی بیات و سیدحسن قاضوی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۵۳۳-۵۵۶.
- «روش تفسیری امام کاظم علیه السلام». سیده فاطمه علوی نژاد، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۲۳۵-۲۶۲.
- «روش‌های تبلیغی امام موسی کاظم علیه السلام». سیدرضا تقوی دامغانی، کیهان هوایی، ش ۱۹، اسفند ۱۳۶۹، ص ۱۲.
- «روش‌های علم‌الحدیثی امام موسی بن جعفر علیه السلام». مریم منوچهری یگانه، حدیث اندیشه، ش ۷-۸، پاییز و زمستان ۱۳۸۲، صص ۷۵-۱۰۲.
- «رهنمودهای امام کاظم علیه السلام در مسائل کلامی». داود الهامی، درس‌هایی از مکتب اسلام، سال ۳۳، ش ۱، فروردین ۱۳۷۲، صص ۲۴-۳۳.

- «رهنمودهای تربیتی امام کاظم علیه السلام». علی همت بناری، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، صص ۱۹-۲۳؛ ش ۱۶، تیر ۱۳۷۷، صص ۹-۱۲.
- «رهنمودهای تربیتی امام کاظم علیه السلام». مسجد، ش ۱۴۱، شهریور ۱۳۸۸، صص ۹۸-۱۰۱.
- «زندانی آزادی آفرین». پیام انقلاب، ش ۱۷۲، مهر ۱۳۶۵، صص ۴-۷.
- «زندگانی و شهادت هفتمین فروغ آسمانی امامت موسی کاظم علیه السلام». پیام هاجر، ش ۳۴، اردیبهشت ۱۳۶۱، ص ۷.
- «زندگانی سیاسی امام کاظم علیه السلام». محمد محمدی اشتهاردی، پاسدار اسلام، ش ۱۷۵، تیر ۱۳۷۵، صص ۳۴-۳۷.
- «زندگی سیاسی امام هفتم علیه السلام». یوسف بیات، مبلغان، ش ۴۵، مهر ۱۳۸۲، صص ۶۱-۷۷.
- «زندگی سیاسی امام موسی بن جعفر علیه السلام». ستار هدایت‌خواه، زائر، ش ۴، تیر ۱۳۷۳، صص ۲۸-۳۳.
- «زید مبارز فرزند امام هفتم علیه السلام». حسین علوی مهر، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷.
- «سبب ترک ازدواج دختران موسی بن جعفر علیه السلام: به ویژه حضرت معصومه علیه السلام». سیدعباس رفیعی‌پور علویجه، مجموعه مقالات کنگره بزرگداشت شخصیت حضرت فاطمه معصومه علیه السلام (قم، آستانه مقدسه قم، انتشارات زائر، ۱۳۸۳)، صص ۴۱۷-۴۳۳.
- «سبک زندگی و سیره اخلاقی امام کاظم علیه السلام». محمدرضا جباری، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۳۱۰-۳۵۶.

- «ستاره اندلس: مادر امام موسی کاظم علیه السلام». محمد رضایی، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، ص ۴۳.
- «سخنان امام هفتم علیه السلام در زندان». احمد عابدی، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، صص ۴۸-۵۰.
- «سلام بر امام علیه السلام». جواد محدثی، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، ص ۲۴.
- «سیره فرهنگی امام کاظم علیه السلام». سیدمحمد حسینی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، صص ۳۵۷ و ۳۸۵.
- «سیمای اقتصادی امام هفتم علیه السلام». عبدالرضا عرب، معرفت، ش ۸۹، اردیبهشت ۱۳۸۴، صص ۳۱-۵۲.
- «سیمای امام کاظم علیه السلام در منابع صوفیه: بررسی تطور اخبار امام کاظم علیه السلام در منابع صوفیه از آغاز تا پایان قرن نهم». زهرا مقدسی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۳۵۰ و ۳۵۱.
- «شخصیت امام کاظم علیه السلام در آثار خاورشناسان». سیدقاسم رزاقی موسوی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۳۹۲-۴۱۷؛ تاریخ اسلام، ش ۵۳، بهار ۱۳۹۲، صص ۱۲۷-۱۵۳.
- (این مقاله در نشریه تاریخ اسلام با عنوان « بررسی انتقادی آثار خاورشناسان درباره امام کاظم علیه السلام » منتشر شده است.)

- «شرح حال پنج تن از فرزندان امام کاظم علیه السلام». سید یاسین زاهدی، سخن تاریخ، ش ۱۲، بهار ۱۳۹۰، صص ۳۷-۶۲.
- «شرح حدیث معرفت». محمد تقی فلسفی، پیام حوزه، ش ۲۳، پاییز ۱۳۷۸، صص ۳۵-۵۳.
- «شهادت امام کاظم علیه السلام». ابوالقاسم سحاب، گنجینه، ش ۱۹، مهر ۱۳۸۱، صص ۸۱-۸۴.
- «شیوه های مبارزه سیاسی امام کاظم علیه السلام». علیرضا انصاری، معارف اسلامی، ش ۶۹، مهر و آبان و آذر ۱۳۸۶، صص ۷-۱۲.
- «شیوه های مبارزه سیاسی امام کاظم علیه السلام». محمد نوپور، معارف اسلامی، ش ۷۱، بهار ۱۳۸۷، صص ۲۲-۳۶.
- «صفات زیبای امام موسی کاظم علیه السلام». نسیم وحی، شماره ۲۵، دی ۱۳۸۹، ص ۴۴.
- «صلابت و مدارا در سیره امام کاظم علیه السلام». شمس الله ایلامی، فرهنگ کوثر، ش ۳۹، خرداد ۱۳۷۹، صص ۲۸-۳۱.
- «علی بن یقظین، کارگزار حضرت کاظم علیه السلام». مصطفی غلامحسینی، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، صص ۸۲-۸۵.
- «عنایت موسی بن جعفر علیه السلام به عقل و براهین عقلی و اهتمام به آن در مقام احتجاج». زین العابدین قربانی لاهیجی، در سایه قلم: مجموعه مقالات و سخنرانی هایی در زمینه مسایل اسلامی (تهران، سایه، ۱۳۷۳)، صص ۱۳-۷۲.
- «فرزندان امام کاظم علیه السلام». احسان عرب خراسانی، پرسمان، ش ۱۰۸، دی ۱۳۹۰، صص ۲۱ و ۲۲.

- «فرزندان امام کاظم علیه السلام». احمد خامه یار، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۱۵۸-۱۹۲.
- «فرزندان امام کاظم علیه السلام». داود الهامی، پاسدار اسلام، ش ۲۵۰، مهر ۱۳۸۱، ص ۴۴.
- «فرزندان امام کاظم علیه السلام». داود الهامی، درس‌هایی از مکتب اسلام، سال ۳۳، ش ۲، اردیبهشت ۱۳۷۲، صص ۲۶-۳۳.
- «قدوس قدوس سبحانک». محدثه رضایی، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، صص ۴۶ و ۴۷.
- «قرآن در سیره و سخن امام کاظم علیه السلام». محمدجواد مروجی طبسی، فرهنگ کوثر، ش ۸۴، زمستان ۱۳۸۹، صص ۱۲۰-۱۲۷؛ ش ۸۵، بهار ۱۳۹۰، صص ۱۲۶-۱۳۵.
- «قصیده رثائیه در نبش قبر حضرت موسی بن جعفر علیه السلام از المؤید فی الدین داعی الدعاة شیرازی». مهدی محقق، دومین بیست گفتار در مباحث ادبی و تاریخی و فلسفی و کلامی و تاریخ علوم در اسلام به انضمام زندگی‌نامه و کتاب‌نامه (تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۶۹)، صص ۳۱۵-۳۲۳.
- «قصیده ای در رثاء نبش قبر حضرت موسی بن جعفر علیه السلام و گوینده آن». مهدی محقق، نامه آستان قدس، ش ۱۴، اردیبهشت ۱۳۴۲، صص ۱۱-۱۵.
- «کاظم الغیظ و سیاست». سهیل مطیعی، نامه جامعه، ش ۲۳، مرداد ۱۳۸۵، صص ۴۰-۴۲.

«کتابشناسی امام کاظم علیه السلام». اباذر نصراصفهانی، مجموعه مقالات
همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت
حوزه‌های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۵۶۳-۶۳۵.

«کتابنامه امام کاظم علیه السلام». ناصرالدین انصاری قمی، فرهنگ کوثر،
ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، صص ۹۸-۱۰۱.

«کرامات امام کاظم علیه السلام: بررسی موردی کرامت حرکت درخت به
دستور امام». فاطمه کرمی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام
کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه،
۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۵۲۸-۵۴۲.

«کرامت امام کاظم علیه السلام». مرتضی عبدالوهابی، فرهنگ کوثر، ش ۸۳،
پاییز ۱۳۸۹، صص ۱۸۰-۱۸۳.

«کلیم خرد: نگاهی به جایگاه علمی امام کاظم علیه السلام». طه تهامی،
مبلغان، ش ۸۱، مرداد و شهریور ۱۳۸۵، صص ۳۷-۴۶.

«گذری کوتاه بر زندگانی امام موسی کاظم علیه السلام». عروة الوثقی،
ش ۳۸، آذر ۱۳۵۹، ص ۲۴.

«گفتمان و زمانه سیاسی امام موسی کاظم علیه السلام». سیدحسن قاضوی
و علی بیات، تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی، ش ۱۳، زمستان ۱۳۹۲،
صص ۷۹-۹۳.

«گوشه‌ای از ویژگی‌های شخصیتی امام هفتم علیه السلام». یوسف بیات،
مبلغان، ش ۳۳، مهر ۱۳۸۱، صص ۴۶-۵۳.

- «گونه شناسی روایات سیره اجتماعی-سیاسی امام کاظم علیه السلام». سیف الله صرامی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۲۷۹-۳۰۹.
- «گونه شناسی گفتارهای قرآنی امام موسی کاظم علیه السلام». بی بی سادات رضی بهابادی و معصومه علی بخشی، حدیث پژوهی، ش ۶، پاییز و زمستان ۱۳۹۰، صص ۷-۳۰.
- «ماه و خنجر!». جواد نعیمی، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، ص ۲۶.
- «مبارزات امام کاظم علیه السلام». عباس کوثری، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، صص ۱۲-۱۵.
- «مبارزه تا مرز شهادت (به مناسبت شهادت امام موسی بن جعفر علیه السلام)». محمد عابدی میانجی، مبلغان، ش ۹، آبان ۱۳۷۹، صص ۴۲-۵۳.
- «محدودیت ها و زندان های حضرت موسی بن جعفر علیه السلام». علی اکبر ذاکری، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۴۴۳-۴۸۹.
- «مروری کوتاه بر زندگانی حضرت امام موسی کاظم علیه السلام». احمد احمدی بیرجندی، اسوه، ش ۱۵۷، دی ۱۳۸۹، صص ۲۰-۲۳.
- «منابع فرهنگ ساز در بررسی زندگانی امام کاظم علیه السلام: بررسی تأثیر روایات تاریخ بغداد درباره امام کاظم علیه السلام در منابع بعدی». خدیجه کیهانی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲،

صص ۲۱۳-۲۳۴؛ تاریخ اسلام، ش ۵۳، بهار ۱۳۹۲، صص ۱۷۱-۱۸۸.
 (این مقاله در نشریه تاریخ اسلام با عنوان «بررسی تاثیر روایات کتاب «تاریخ بغداد» درباره امام کاظم علیه السلام در منابع پسینی» منتشر شده است)

«مناسبات امام کاظم علیه السلام با ایرانیان (با تکیه بر برمکیان)».
 سید محمود سامانی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام
 (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲،
 صص ۴۱۸-۴۴۳.

«موجبات شهادت امام موسی کاظم علیه السلام». مرتضی مطهری، مجموعه
 آثار ۱۸: سیره معصومین علیهم السلام (تهران، صدرا)، صص ۹۵-۱۱۲.

«موسای ملک دین: بازخوانی چند مفهوم اخلاقی ویژه از زندگانی
 حضرت امام موسی کاظم علیه السلام». طه تهامی، پیام زن، ش ۲۲۰، تیر ۱۳۸۹،
 صص ۳۶-۳۹.

«مهار غضب؛ تاملی در واژه «کاظم»». سیدرضا طاهری، اشارات،
 ش ۱۵۰، بهار ۱۳۹۲، صص ۱۸۷-۱۹۲.

«مهتاب مغرب (همسر امام کاظم علیه السلام)». محدثه رضایی، فرهنگ
 کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، صص ۴۵.

«نسیمی از آموزه های امام کاظم علیه السلام». دو ماهنامه فرهنگیان بسیجی،
 ش ۳۱، بهمن و اسفند ۱۳۹۰، صص ۲۸-۲۹.

«نقدی بر مقاله «روشهای علم الحدیثی امام کاظم علیه السلام». حدیث
 اندیشه، ش ۱۱-۱۲، پاییز و زمستان ۱۳۸۳، صص ۱۰۷-۱۲۲. (در شماره ۷ و ۸
 فصل نامه حدیث اندیشه مقاله ای به قلم یکی از دانشجویان با عنوان «روش های

علم‌الحديثی امام موسی بن جعفر علیه السلام) به چاپ رسیده است که مطالب مطرح شده در این مقاله، در بسیاری از موارد، جای نقد و تأمل دارد. آنچه در پی می‌آید نقدهایی است که به نظر راقم این سطور رسیده است.

«نقش امام کاظم علیه السلام در تثبیت جانشینی امام رضا علیه السلام». سیدمنذر حکیم، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ‌پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۱۹۴-۲۱۲.

«نگاهی اجمالی به آداب قرآن از منظر امام کاظم علیه السلام». روح‌الله باقری، راه قرآن، ش ۱۴۷، مرداد و شهریور ۱۳۸۷، صص ۳۰ و ۳۱.

«نگاهی به زندگانی امام موسی بن جعفر علیه السلام». عروة الوثقی، ش ۹۸، صص ۱۲-۱۴.

«نگاهی به زندگانی سیاسی امام کاظم علیه السلام». محمد محمدی اشتهاردی، پاسدار اسلام، ش ۱۷۵، صص ۳۴-۳۷.

«نگاهی به زندگی امام موسی بن جعفر علیه السلام». محمد عابدی میانجی، مبلغان، ش ۴، خرداد ۱۳۷۹، صص ۸-۱۷.

«نگاهی کوتاه به ادله اثبات امامت امام کاظم علیه السلام». سعید دینی، مبلغان، ش ۴۰، فروردین ۱۳۸۲، صص ۲۱-۲۵.

«نگرشی بر زندگی امام کاظم علیه السلام». سیدهاشم معروف حسنی، اقتباس و ترجمه سید حسین اسلامی، پاسدار اسلام، ش ۱۸۶، خرداد ۱۳۷۶، صص ۲۴-۲۹.

«نهضت‌های علویان و آثار مثبت و منفی آن و علت عدم موفقیت نهضت‌ها و نظر امام هفتم درباره این نهضت‌ها». سیدجعفر شهیدی، از

دیروز تا امروز: مجموعه مقالات (سید جعفر شهیدی، تهران، علمی و فرهنگی، ۱۳۷۲)، صص ۹۷-۱۰۷.

«واقفیه و اندیشه واقفی‌گری پس از امام کاظم علیه السلام». سیدجعفر ربانی، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، صص ۷۰-۷۵.

«وضعیت اهل بیت علیهم السلام در زمان امام کاظم علیه السلام». رمضان محمدی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۱، صص ۲۵۷-۲۷۸.

«وضعیت سیاسی عصر امام کاظم علیه السلام». صادق آئینه‌وند، تاریخ اسلام (صادق آئینه‌وند، تهران، نشر معارف، پاییز ۱۳۸۲)، صص ۱۷-۵۵.

«ولادت امام موسی کاظم علیه السلام». طه تهامی، پیام زن، ش ۲۳۹، بهمن ۱۳۹۰، صص ۱۴.

«ولادت حضرت امام موسی کاظم علیه السلام». سهیلا بهشتی، اشارات، ش ۱۴۰، دی ۱۳۸۹، صص ۱۲۵-۱۴۹.

«هفتمین پیشوای جهان تشیع». مهدی پیشوایی، درس‌هایی از مکتب اسلام، ش ۱۷۴، خرداد ۱۳۵۳، صص ۴۱-۴۳.

ب) عربی

«الآثار المنسوبة إلى الإمام الكاظم علیه السلام (المخطوط والمطبوع)». علی اکبر زمانی نژاد، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسی بن جعفر الكاظم علیه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. / می ۲۰۱۲م.).

«أئمة اهل البيت (ع) والمجتمع، الإمام الكاظم (ع) أنموذجاً». عبد الجبار ناجي، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم (ع) مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

«الأبعاد التربوية في أقوال الإمام الكاظم (ع)». هاشم حسين ناصر المحنك، المؤتمر السنوي الثاني للإمامان الكاظم والجواد (ع)، رجب ١٤٣٢ق. /ژوئن ٢٠١١م.، ص ٩١.

«الأبعاد السياسية لسلوكيات الإمام الكاظم (ع) في مجتمعه». ستار جبار الجابري، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى ابن جعفر الكاظم (ع) مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

«إثبات الصانع وصفاته في أحاديث الإمام الكاظم (ع)». نجم الدرارجي و قاسم الخفاجي، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم (ع) مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

«الأثر الأدبي للإمام على (ع) في حكم الإمامين الكاظم والجواد (ع)». رزاق عبدالمير و مهدي الطيار، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد (ع)، رجب ١٤٣٢ق. /ژوئن ٢٠١١م.، ص ٤٠.

«الأثر السياسي والديني والاجتماعي للإمام الكاظم (ع) في العصر العباسي الأول». ثامر نعمان مصطفى و إسراء مهدي مزبان، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم (ع) مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

«أثر العقل والحث عليه عند الإمام موسى بن جعفر عليه السلام». سهله
علوان جواد، المؤتمر السنوي الثاني للإمامان الكاظم والجواد عليه السلام، رجب
١٤٣٢ق. / ژوئن ٢٠١١م.، ص ٥٧.

«أثر القرآن الكريم في مفهوم العقل و مقولاته عند الإمام موسى
بن جعفر عليه السلام». نوري كاظم الساعدي، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي
الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية
(رجب ١٤٣٣ق. / امي ٢٠١٢م.).

«الأثر المعرفي لوكلاء الإمام موسى بن جعفر عليه السلام». زينب شاكر
الواسطي، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن
جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / امي
٢٠١٢م.).

«أحاديث الإمام موسى بن جعفر عليه السلام مصدر لمعرفة الإمام الحجة
عجل الله فرجه». رائد حمود الحصونه، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي
الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية
(رجب ١٤٣٣ق. / امي ٢٠١٢م.).

«أخبار حج الإمام موسى الكاظم عليه السلام و عمراته». وجدان فريق عناد،
المؤتمر السنوي الأول حول الإمام الكاظم عليه السلام، رجب ١٤٣١ق. / جولاي
٢٠١٠م.

«أخلاقيات منهج اللاعنف عند الإمام الكاظم عليه السلام». مصطفى
الشاعلي، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن
جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /
مي ٢٠١٢م.).

«الأداء البياني في وصية الإمام الكاظم عليه السلام لهشام بن الحكم... و صفته للعقل». عبد الإله عبد الوهاب العردادي، ينابيع، ش ١٩، رجب- شعبان ١٤٢٨ق.، صص ٩٠-٩٧.

«الأداء التفسيري عند الإمام الكاظم عليه السلام: آيات العقائد أنموذجاً». عدى جواد على الحجار، المؤتمر السنوي الثاني للإمامان الكاظم والجواد عليه السلام، رجب ١٤٣٢ق. / ژوئن ٢٠١١م.، ص ٥٩.

«إستدلالات الإمام الكاظم عليه السلام بالنص القرآني - رسالة العقل - أنموذجاً». هاشم فوزى العبادى و صادق فوزى النجادى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / امي ٢٠١٢م.).

«الأصول الفكرية في مناظرات الكاظمية». هاشميه حميد جعفر الحمدانى و عامره تمكين الياصرى، المؤتمر السنوي الثاني للإمامان الكاظم والجواد عليه السلام، رجب ١٤٣٢ق. / ژوئن ٢٠١١م.، ص ٤٩.

«ام الإمام الكاظم عليه السلام و زوجاته و بناته». محمد الحسون، مجموعة الآثار المؤتمر العالمى الثالث للإمام الرضا عليه السلام، جلد ٢، صص ٢٠٣-٢٤٧.

«الإمام العبد الصالح موسى بن جعفر عليه السلام فى دراسات المستشرقين». عبد الجبار ناجى، المؤتمر السنوي الأول حول الإمام الكاظم عليه السلام، رجب ١٤٣١ق. / جولاي ٢٠١٠م.

«الإمام الكاظم عليه السلام بين الدين والسياسة». عبد الباسط الخفاجى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / امي ٢٠١٢م.).

- «الإمام الكاظم عليه السلام في كتابات المستشرقين». حسين لفته حافظ،
ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر
الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / مى ٢٠١٢م.).
- «الإمام الكاظم عليه السلام مدرسة الفكر والتربية والجهاد». فيصل التميمي،
ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر
الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / مى ٢٠١٢م.).
- «الإمام الكاظم عليه السلام و جدلية الصراع السياسي». إيمان صالح مهدي،
ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر
الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / مى ٢٠١٢م.).
- «الإمام الكاظم عليه السلام و دوره في الإصلاح و تربية الامة». عماد
الكاظمي، المؤتمر السنوي الأول حول الإمام الكاظم عليه السلام، رجب
١٤٣١ق. / جولای ٢٠١٠م.
- «الإمام الكاظم عليه السلام و نظام الأولويات». مكي قاسم البغدادى، المؤتمر
السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليه السلام، رجب ١٤٣٢ق. / ژوئن ٢٠١١م.،
ص ٨٤.
- «الإمام الكاظم عليه السلام يعالج عصره». عباس إسماعيل الغراوى، المؤتمر
السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليه السلام، رجب ١٤٣٢ق. / ژوئن ٢٠١١م.،
ص ٢٨.
- «الإمام موسى الكاظم والجواد عليه السلام قاهر القيود». حسين على جثير،
المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليه السلام، رجب ١٤٣٢ق. / ژوئن
٢٠١١م.، ص ٧٥.

«الإمام موسى الكاظم عليه السلام دروس في السياسة». محمد إياد حبش،
ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر
الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

«الإمام موسى الكاظم عليه السلام في الصحافة العربية المعاصرة- مجلة
العرفان اللبنانية أنموذجاً». مجيد حميد الحدواوى، ملخصات بحوث
المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر
عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

«الإمام موسى الكاظم عليه السلام و دوره السياسي». ندى موسى الموسوى
وعلى نصيف التميمى، المؤتمر السنوي الثاني للإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام،
رجب ١٤٣٢ق. /زوتن ٢٠١١م.، ص ٤٨.

«الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام و مسار النقد والتصحيح».
محمد محمود زوين، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام
موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب
١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

«الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام و القرآن». مهدي التميمى،
ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر
الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

«الإمام موسى بن جعفر عليه السلام الحكمة والشهادة.. عنوان الخلود
الرسالى». مهدي حسين التميمى، المؤتمر السنوي الثاني للإمامان الكاظم
والجواد عليهما السلام، رجب ١٤٣٢ق. /زوتن ٢٠١١م.، ص ٤٧.

«الإمام موسى بن جعفر عليه السلام الفكر والعقيدة». غيداء صادق الأسود،

ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م).

«الإمام موسى بن جعفر عليه السلام بين الخلافة المغتصبة و حقوق الرعية المنتهكة». فخريه جاسم محمد على، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م).

«الإمام موسى بن جعفر عليه السلام و دوره الاجتماعى، دراسة اثروبولوجية». محمد نعمه طاهر الصريفى و حسن كريم الربيعى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م).

«الإمام موسى بن جعفر عليه السلام و دوره الرائد في حفظ العقيدة الاسلامية». منير صادق نجم، المؤتمر السنوي الأول حول الإمام الكاظم عليه السلام، رجب ١٤٣١ق. /جولای ٢٠١٠م.

«الإمام موسى بن جعفر عليه السلام». منبر الجوادين، ش ١، شعبان ١٤٢٨ق.، ص ٢.
«امام موسى الكاظم عليه السلام فيما عرفت». نعمان ماشيا، مجموعة الآثار المؤتمر العالمى الثالث للإمام الرضا عليه السلام، جلد ٢، ص ٣٣٥-٣٥١.

«الإمام موسى الكاظم عليه السلام و نظم استثمار الوقت». هادى حسين الخزرجى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م).

«الإمام موسى بن جعفر عليه السلام و مروياته الفقهية، روايات زكاة الفطرة أنموذجا». وفقان خضير الكعبى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث

الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

«الإمامة عند الإمام الكاظم عليه السلام». حمد عبد الجواد محمد، مجموعة الآثار المؤتمر العالمي الثالث للإمام الرضا عليه السلام، جلد ١، صص ٧٧-١٠٦.

«الإمامة و أدوارها عند الإمام موسى بن جعفر عليه السلام». جاسم الشيخ زيني، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

«أوجه الشبه بين الإمام موسى بن جعفر عليه السلام والأنبياء». هناء جواد محمود و غفران كامل كريم، المؤتمر السنوي الثاني للإمامان الكاظم والجواد عليه السلام، رجب ١٤٣٢ق. /ژوئن ٢٠١١م. ص ٨٧.

«البعد الروحي للتصوير العرفاني في كلمات الإمام الكاظم عليه السلام». على مجيد البديري، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

«البعد العلمي في شخصية الإمام الكاظم عليه السلام». مجتبي القاتني، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

«بعض النظرات التفسيرية في تراث الإمام موسى بن جعفر عليه السلام». شروق محسن كاطع، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

«البنية التربوية والنفسية في دعاء الجوشن الصغير للإمام الكاظم عليه السلام». سيد طارق العيساوى و حيدر محمد الشلاه، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. امى ٢٠١٢م.).

«تحقيق تاريخى العبق الالهى (به مناسبت شهادت حضرت موسى بن جعفر عليه السلام)». صلاح الصاوى، نامه آستان قدس، ش ١٦، آذر ١٣٤٢، صص ٨٤-٨٨.

«تربية النفس و تهذيبها نظرة مقارنة في المنهج القرآنى و تراث الإمام الكاظم عليه السلام - حديث محاسبة النفس - أنموذجاً»، عماد الكاظمى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. امى ٢٠١٢م.).

«التطبيقات والامتدادات القرآنية في أقوال الإمام الكاظم عليه السلام». ابتسام عبدالكريم المدنى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. امى ٢٠١٢م.).

«تفسير الإمام الكاظم عليه السلام للآيات النازلة في أهل البيت عليه السلام». مجيد طارش عبد، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. امى ٢٠١٢م.).

«التفويض الإلهي في دعاء الإمام الكاظم عليه السلام المسمى بدعاء الاعتقاد». على مجيد البديرى، ينابيع، ش ٥٩، ذوالقعدة-ذوالحججه ١٤٣٥ق. صص ٣٩-٤٣.

«تكامل العقيدة والشعور بالمسؤولية في مدرسة الإمام الكاظم عليه السلام». صباح كريم الفتلاوى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م).

«ثقافة السجن والسجين في إيديولوجية الإمام موسى بن جعفر عليه السلام». حسين جهاد الحسانى، ينايع، ش ٤٧، رجب- شعبان ١٤٣٣ق. صص ١٠٤-١١١.

«جمالية الإحالة: قراءة نصية في مناجاة الإمام الكاظم عليه السلام». على البديرى، المؤتمر السنوي الثاني للإمامان الكاظم والجواد عليه السلام، رجب ١٤٣٢ق. /ژوئن ٢٠١١م. ص ٦٢.

«حدود الرخصة الشرعية في تعاون المستضعفين مع الحكومة المستكبرة بين قواعد الحكم القرآني والسيره الحركية للإمام الكاظم عليه السلام». مكى قاسم البغدادى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م).

«حقوق الإنسان في فكر الإمام موسى الكاظم عليه السلام». عبدالله حميد العتابى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م).

«حقوق الإنسان والمجتمع عند الإمام الكاظم عليه السلام». أديان عبد الحارثى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م).

- «حقیقة الدعاء و آثاره في أحاديث الإمام الكاظم عليه السلام». زينب حسين عبدالكريم، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / می ٢٠١٢م).
- «حكم الإمام الكاظم عليه السلام: دراسة موضوعية». هيثم عباس عودة، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / می ٢٠١٢م).
- «حياة الإمام الكاظم عليه السلام في رؤى المستشرقين». حسين لفته حافظ، يتابع، ش ٥١، رجب - شعبان ١٤٣٤ق.، صص ١١٨-١٢١.
- «الخطاب التربوي في فكر الإمام موسى بن جعفر عليه السلام». خالد حوير الشمس، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / می ٢٠١٢م).
- «درر من حكم و وصايا الإمام موسى بن جعفر عليه السلام الخالدة». خليل حسن الزركاني، المؤتمر السنوي الأول حول الإمام الكاظم عليه السلام، رجب ١٤٣١ق. / جولای ٢٠١٠م.
- «دفاع الإمام موسى الكاظم عليه السلام عن عقيدته». وجدان فريق عناد العارضی، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / می ٢٠١٢م).
- «الدلالة الفكرية والفلسفية لمصطلحي الحكمة والعقل، مدخل عام مع مقارنة تحليلية لتراث الإمام الكاظم عليه السلام». محمد محمد حسن آل ياسين، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / می ٢٠١٢م).

«دور الإمام الكاظم عليه السلام في ترسيخ العقيدة المهدوية». غفران كامل كريم، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

«دور الإمام الكاظم عليه السلام في الحياة الاسلامية». عادل اديب، مجموعة الآثار المؤتمر العالمي الثالث للإمام الرضا عليه السلام، جلد ٢، صص ١٣٧-١٧٧.

«دور الإمام موسى بن جعفر عليه السلام في المعرفة والعقيدة والفكر». على نصيف جاسم التميمي، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

«دور العقل في فهم الدين ومعرفة العقيدة عند الإمام موسى الكاظم عليه السلام». مجيد مخلف طراد، المؤتمر السنوي الأول حول الإمام الكاظم عليه السلام، رجب ١٤٣١ق. /جولای ٢٠١٠م.

«دور العقل والحث عليه عند الإمام موسى بن جعفر عليه السلام». سهله علوان جواد، المؤتمر السنوي الثاني للإمامان الكاظم والجواد عليه السلام، رجب ١٤٣٢ق. /ژوئن ٢٠١١م.، ص ٢٥.

«الذاكرة المعرفية في فكر الإمام الكاظم عليه السلام - الوصية الذهبية - اختياراً». عبدالحسن على مهلهل، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

«الروایات الفتوائية للإمام موسى بن جعفر عليه السلام بسؤالات أخيه علي بن جعفر». حسين سامى شير على، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. / مى ۲۰۱۲م.).

«الزهد في حياة الإمام موسى الكاظم عليه السلام: مقاربات بين الإمام الكاظم عليه السلام و سلمان المحمدي». عبدالرزاق أحمد زعيف الشمري، المؤتمر السنوي الثاني للإمامان والحواد عليه السلام، رجب ۱۴۳۲ق. / ژوئن ۲۰۱۱م.، ص ۷۶.

«السمط الناظم لمستدرک مسند الإمام الكاظم عليه السلام». السيد حسن الحسيني آل المجدد، علوم الحديث، ش ۱۵، محرم - جمادى الثانية ۱۴۲۵ق.، صص ۲۳۳-۲۶۰.

«الشاهد القرآني في الأحكام الشرعية عند الإمام الكاظم عليه السلام». عدى الحجار، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى ابن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. / مى ۲۰۱۲م.).

«شخصية الإمام موسى الكاظم عليه السلام و حضوره في الشعر الحديث». جواد كاظم النصرالله و حسين لفته حافظ، المؤتمر السنوي الثاني للإمامان الكاظم والحواد عليه السلام، رجب ۱۴۳۲ق. / ژوئن ۲۰۱۱م.، ص ۳۸.

«الصبر رسالة خالدة من الإمام موسى بن جعفر عليه السلام إلى مجتمع هذا الزمن». روبرت مانياس، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ۱۴۳۳ق. / مى ۲۰۱۲م.).

«صرار موسى كرم وكرامات». عباس على الفحام، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / مى ٢٠١٢م.).

«الصورة الفنية في أدعية أيام الأسبوع للإمام الكاظم عليه السلام». هيثم عباس عوده، المؤتمر السنوي الثاني للإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام، رجب ١٤٣٢ق. / زوئن ٢٠١١م.، ص ٨٩.

«الطاقة الروحية لدى الإمام الكاظم عليه السلام دراسة موضوعية». أحمد حسين خشان، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى ابن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / مى ٢٠١٢م.).

«طب والكيمياء عند الإمام الكاظم عليه السلام». سعدالدين قاسمى، مجموعة الآثار المؤتمر العالمى الثالث للإمام الرضا عليه السلام، ج ٢، صص ٥-٦٤.

«الطفولة و حقوق الطفل عند الإمام الكاظم عليه السلام». هاشميه حميد جعفر، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / مى ٢٠١٢م.).

«العباسيون في مواجهة المد الفكري في عهد الإمام الكاظم عليه السلام». السيد جعفر مرتضى العاملى، المنطلق، ش ٥٩، ربيع الاول ١٤١٠ق.، صص ١١٥-١٢١.

«العباسيون في مواجهة المد الفكري في عهد الإمام الكاظم عليه السلام، نظرة عامه». سيد جعفر مرتضى العاملى، مجموعة الآثار المؤتمر العالمى الثالث للإمام الرضا عليه السلام، جلد ٢، صص ٦٥-٨٠.

- «عصر الإمامين عليهما السلام: اختلاف المظهر و تطابق المضمون: دراسة مقارنة». على عبدالمطلب المدني، المؤتمر السنوي الثاني للإمامان الكاظم والحوادث عليهما السلام، رجب ١٤٣٢ق. /زوئن ٢٠١١م.، ص ٧٠.
- «عظمة الإمام الكاظم عليه السلام»، عفيف نابلسي، مجموعة الآثار المؤتمر العالمي الثالث للإمام الرضا عليه السلام، جلد ٢، صص ٢٤٩-٣٣٤.
- «عقيلة الدعاء وأبعاده الممكنة، دعاء الجوشن الصغير للإمام الكاظم عليه السلام مثلاً». زينب كامل الويسى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليهما السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /امى ٢٠١٢م.).
- «العلاقات الاجتماعية في مسند الإمام موسى بن جعفر عليهما السلام». منير صادق نجم، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليهما السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /امى ٢٠١٢م.).
- «علاقة الإمام موسى الكاظم عليه السلام مع مجتمعه». ستار جبار الجابري، المؤتمر السنوي الأول حول الإمام الكاظم عليه السلام، رجب ١٤٣١ق. /جولای ٢٠١٠م.
- «الفكر التربوي لدى الإمام الكاظم عليه السلام». على العبيدي، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليهما السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /امى ٢٠١٢م.).
- «الفكر التربوي للإمام موسى بن جعفر عليهما السلام». باسم قاسم الغبان، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليهما السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /امى ٢٠١٢م.).

«الفكر التربوي للإمام موسى بن جعفر عليه السلام». ابتسام سعدون النوري، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

«الفكر الكلامي عند الإمام الكاظم عليه السلام - التوحيد أنموذجاً». جبار محمد هاشم الموسوي و أمل سهيل عبدالحسين، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

«فلسفة الصبر و أبعادها عند الإمامين الكاظم والجواد عليه السلام». محمد فهد حسين القيسي، المؤتمر السنوي الثاني للإمامان الكاظم والجواد عليه السلام، رجب ١٤٣٢ق. /زوثن ٢٠١١م.، ص ٦٣.

«فلسفة العقل والتوحيد في فكر الإمام الكاظم عليه السلام». احمد حسين خشان الهاشمي، المؤتمر السنوي الثاني للإمامان الكاظم والجواد عليه السلام، رجب ١٤٣٢ق. /زوثن ٢٠١١م.، ص ٥٥.

«فلسفة النفس والعقل عند الإمام الكاظم عليه السلام». فيصل غازي جاسم، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

«فن إدارة الأزمات عند الإمام الكاظم عليه السلام». رزاق عبد الأمير الطيار، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

«في ذكرى استشهاد الإمام موسى بن جعفر عليه السلام، يوم الاسير العالمي». سيد محمد حسين فضل الله، به كوشش عادل قاضي، منبر و محراب (بيروت، دارالملاك، ١٤١٨ق.)، صص ٢٤١-٢٥٥.

«في سوسيولوجيا تحليل الخطاب الديني: رواية الفرج للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام أنموذجاً». أحمد نعمه حسن الصحاف، المؤتمر السنوي الأول حول الإمام الكاظم عليه السلام، رجب ١٤٣١ق. /جولای ٢٠١٠م.

«قبسات من نور الإمام الكاظم عليه السلام». عبدالحفيظ البنانى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م).

«القواعد الأصولية في ضوء الروايات المروية عن الإمام الكاظم عليه السلام». محمد مؤمن قمى، مجموعة الآثار المؤتمر العالمى الثالث للإمام الرضا عليه السلام، جلد ١، صص ٢٦٥-٣٠٢.

«القيم الأخلاقية مصدر عطاء للتربية في شخصية الإمام الكاظم عليه السلام». صباح حسن الزبيدى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م).

«قيمة الصمت في وصايا الإمام موسى بن جعفر عليه السلام». بان صالح مهدي، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م).

«كيف يتمثل الإمام الكاظم عليه السلام في واقعنا». سيدمحمدحسين فضل الله، الجمعه، منبر و محراب (بيروت، دارالملاك، ١٤١٨ق.)، ص ١١٩-١٣٦.

«لمحات على القواعد الفقهية في الأحاديث الكاظمية (عليه السلام)».
سيد محمد خامنه‌اي، مجموعة الآثار المؤتمر العالمي الثالث للإمام الرضا (عليه السلام)،
جلد ١، صص ١٦٩-٢٦٣.

«لمحات من الحياة السياسية للإمام موسى الكاظم (عليه السلام)». رسول
جعفریان، الوحدة، ش ١٨١، جولای ١٩٩٤م، صص ٤٠ و ٤١.

«لمحات من المنهج التربوي للإمام الكاظم (عليه السلام)». عباس الزیدی،
ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر
الكاظم (عليه السلام) مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / می ٢٠١٢م).

«المجتمع و حقوق الإنسان في فكر موسى بن جعفر (عليه السلام)». حمید
آدم ثوينی، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن
جعفر الكاظم (عليه السلام) مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / می
٢٠١٢م).

«المرونة النفسية والاستبعاد الاجتماعي - الإمام موسى بن جعفر
الكاظم (عليه السلام) أنموذجاً». محمود كاظم التميمی و سلمان جوده الشمري،
ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر
الكاظم (عليه السلام) مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / می ٢٠١٢م).

«مسند الإمام موسى بن جعفر (عليه السلام)». أبي عمران موسى بن إبراهيم
المروزی، تصحيح السيد محمد حسين الحسيني الجلالی، علوم الحديث، ش
١٥، محرم - جمادى الثانية ١٤٢٥ق.، صص ١٨٧-٢٣٢.

«مسيرة الإمام الكاظم (عليه السلام) من المدينة المنورة إلى العراق (مسيرة
الاعتقال) دراسة في الجغرافية التاريخية». ناصر والی الركابی، ملخصات

بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام
مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م).

«المضامين النفسية في أقوال الإمام الكاظم عليه السلام». هاشم حسين
ناصر المحنك، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام
موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب
١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م).

«معالم الحياة السياسية للإمام موسى الكاظم عليه السلام». عبدالحليم رهمي،
مجموعة الآثار المؤتمر العالمي الثالث للإمام الرضا عليه السلام، جلد ٢، صص ١١٩-١٣٦.

«معالم من الاقتصاد السياسي للإمام موسى بن جعفر عليه السلام».
مصطفى عبدالحسين فرحان الشاعلي، المؤتمر السنوي الثاني للإمامان الكاظم
والجواد عليه السلام، رجب ١٤٣٢ق. /ژوئن ٢٠١١م. ص ٨٣.

«معنى إسم الكاظم عليه السلام». جواد كوك إسلامي، ملخصات بحوث
المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر
عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م).

«المفاهيم التربوية لدى الإمامين الكاظم والجواد عليه السلام». عبدالحسين
أحمد الخفاجي و عبدالكريم جعفر الربيعي، المؤتمر السنوي الثاني للإمامان
الكاظم عليه السلام، رجب ١٤٣٢ق. /ژوئن ٢٠١١م. ص ٦٧.

«مفهوم الحكومة الظالمة و حدود المشاركة فيها في فكر الإمام
الكاظم عليه السلام». عبدالرزاق احمد الشمري، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي
الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية
(رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م).

«المقاومة السلمية للإمام الكاظم عليه السلام». كارمن شوينار، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / مى ٢٠١٢م).

«مقومات الدولة المدنية في تراث الإمام الكاظم عليه السلام». عامرة تمكين الياسرى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / مى ٢٠١٢م).

«ملاحح التربية الإسلامية عند الإمام موسى الكاظم عليه السلام». ماجدة الباوى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / مى ٢٠١٢م).

«من أدب الأئمة المغيب و أدب الإمامين الجوادين عليه السلام». خليل خلف بشير، المؤتمر السنوي الثاني للإمام الكاظم والجواد عليه السلام، رجب ١٤٣٢ق. / ژوئن ٢٠١١م.، ص ٢٨.

«من النتاج الفكرى للإمام الكاظم عليه السلام أدعيته المباركة و تفسيره القرآن الكريم». خليل حلف بشير، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / مى ٢٠١٢م).

«من بلاغة الإمامين الكاظم والجواد عليه السلام». أحمد جاسم ثانى الركابى، المؤتمر السنوي الثاني للإمام الكاظم والجواد عليه السلام، رجب ١٤٣٢ق. / ژوئن ٢٠١١م.، ص ٧٢.

«من نفائس مخطوطات الظاهرية بدمشق: مسند الإمام موسى بن جعفر عليه السلام». محمد حسن آل ياسين، البلاغ، ش ٧، ١٣٩٦ق. / ١٩٧٦م.، صص ٥٥-٦٩.

«مناظرات الإمام الكاظم عليه السلام». خمائل غانم الجمالي، المؤتمر السنوي الأول حول الإمام الكاظم عليه السلام، رجب ١٤٣١ق. / يوليو ٢٠١٠م.

«مناظرة الإمام الكاظم عليه السلام مع أبي حنيفة في أنّ المعصية من فعل العبد». نعمان بن ثابت ابوحنيفة، مناظرات في العقائد والاحكام، جلد ١، صص ٢٧ و ٢٨.

«مناظرة الإمام الكاظم عليه السلام مع عبدالله بن نافع في مسألة قتال أمير المؤمنين عليه السلام لأهل النهروان». نعمان بن ثابت ابوحنيفة، مناظرات في العقائد والاحكام (به كوشش عبدالله حسن، تهران، البلاغ، ١٣٧٨)، جلد ١، صص ١٣٩-١٤١.

«مناظرة الإمام الكاظم عليه السلام مع هارون الرشيد في أنهم ورثة النبي صلى الله عليه وآله وأولاده». نعمان بن ثابت ابوحنيفة، مناظرات في العقائد والاحكام (به كوشش عبدالله حسن، تهران، البلاغ، ١٣٧٨)، جلد ١، صص ٢٤٠-٢٥١.

«منهج التريوي عند الإمام الكاظم عليه السلام». سيد محمد بحر العلوم، مجموعة الآثار المؤتمر العالمي الثالث للإمام الرضا عليه السلام، جلد ٢، صص ١٧٩-٢٠٢.

«منهج تفسير القرآن بالقرآن من منظور الإمام الكاظم عليه السلام في حل الإشكالية الفكرية». سيروان عبدالزهره هاشم، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / امي ٢٠١٢م.).

«المنهج التوحيدي عند الإمام الكاظم عليه السلام نماذج و عينات». زهير غزاوي، المنهاج، ش ٣٠، تابستان ١٣٨٢، صص ٢٠٥-٢١٥.

«منهج القراءة النصية و تفسير القرآن عند الإمام الكاظم عليه السلام». حسين الطائي، المؤتمر السنوي الثاني للإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام، رجب ١٤٣٢ق. / ژوئن ٢٠١١م.، ص ٢٧.

«منهج المعرفة العقلية عند الإمام موسى الكاظم عليه السلام». حسن عباس نصرالله، نور الإسلام، ش ١٢٧-١٢٨، رمضان-شوال ١٤٢٩ق.، صص ٧-١١.

«موسى بن جعفر عليه السلام إمام الإصلاح الاجتماعي». تحسين فاضل عباس، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / مى ٢٠١٢م.).

«الموعظة والحكمة والاعتبار في كتب و رسائل حفيد المختار الإمام موسى بن جعفر عليه السلام». رحيم مزهر العتابي و هناء كاظم خليفه، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / مى ٢٠١٢م.).

«موقف الإمام الكاظم عليه السلام من الحكومة الظالمة». محمد سعيد إبراهيم، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / مى ٢٠١٢م.).

«موقف الإمام الكاظم عليه السلام أمام فقهاء أهل السنة». ابوطالب تجليل تبريزي، مجموعة الآثار المؤتمر العالمي الثالث للإمام الرضا عليه السلام، ج ١، صص ٣٠٣-٣٣٣.

«موقف المسلم أمام التحديات»، سيد محمد حسين فضل الله، ندوة سلسلة ندوات الحوار الاسبوعية بدمشق، محاضرات و مطارحات فى العقيدة و التريبه و الفقه و السيره (قم، دفتر آيت الله العظمى سيد محمد حسين فضل الله، ١٤٢٤ق.)، صص ٦٨-٧٣.

«نبذة من مواعظ الإمام السابع موسى بن جعفر عليه السلام». أجوبة المسائل الدينية، دوره دوم، ش ٧، رجب ١٣٧٧ق.، ص ١٥٧.

«النص القرآنى فى روايات أهل البيت عليهم السلام: دراسة و معجم (الكتب الاربعة مثلاً) الإمام الكاظم عليه السلام مثلاً». على عباس الأعرجى، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان والحواد عليهم السلام، رجب ١٤٣٢ق. / ژوئن ٢٠١١م.، ص ٦٨.

«نصوص مختارة من الفكر التربوي للإمام موسى بن جعفر عليه السلام». على عبدالوهاب العرداوى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / مى ٢٠١٢م.).

«نظرة فى الوضع التاريخي و السياسي و الاجتماعي و الثقافي؛ المعاصر للإمام موسى الكاظم عليه السلام». على اكبر ولايتى، التوحيد، ش ٤٥، رجب-شعبان ١٤١٠ق.، صص ٨٦-١٠٠.

«نقد ما كتبه المستشرق البريطاني دونالد سون عن الإمام الكاظم عليه السلام». على زهير هاشم، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / مى ٢٠١٢م.).

«نماذج من الإقتباس القرآني عند الإمام الكاظم عليه السلام». قاسم خلف

السكيني و مسلم فاخر ابو حسين، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / امي ٢٠١٢م.).

«الهدية في رسم معالم الوفية، دراسة في فلسفة الزيارات وتربية الزائر». عبدالباقي الخزرجي، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / امي ٢٠١٢م.).

«هشام بن الحكم ووصية الإمام الكاظم عليه السلام إليه». أمين ترمس، نور الإسلام، ش ١٢٥-١٢٦، جمادى الاولى-جمادى الآخرة ١٤٢٩ق.، صص ٢٢-٢٧.

«وصايا الإمام موسى بن جعفر عليه السلام وأثرها في الجانبين الاجتماعي والاقتصادي». الهام محمود كاظم و على عبدالمطلب المدني، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. / امي ٢٠١٢م.).

«وصية الإمام الكاظم عليه السلام لهشام بن الحكم». فارس حسون كريم، تراثنا، سال ١٣، ش ٢-٣، ربيع الاول-رمضان ١٤١٨ق.، صص ٣٩٣-٤٥٦.

«وصية الإمام موسى الكاظم عليه السلام لهشام بن الحكم (دراسة في الفن والموضوع)». محمد محمود زوين و عباس الفحام، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام، رجب ١٤٣٢ق. / ژوئن ٢٠١١م.، ص ٤٦.

«وفاة الإمام موسى الكاظم عليه السلام». حسين بخراني، كتاب الوفيات (بيروت، اعلمى، ١٩٨٨م.)، صص ٢٥١-٢٨٥.

کتابشناسی امام جواد علیہ السلام

فصل اول: کتاب

الف) فارسی

آسمانی‌ترین مهربانی. سیدمهدی شجاعی، تهران، کتاب نیستان، ۱۳۸۳؛ کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، ۱۳۱ص.

آشنایی با حضرت امام رضا و حضرت امام جواد علیهما السلام برگرفته از منتهی الامال. شیخ عباس قمی، تهران، دریای معرفت، ۱۳۹۱، ۲۴۸ص.

آشنایی با زندگانی امام جواد علیه السلام. حسین فریدونی، تهران، نیا، ۱۳۸۵، ۷۶ص.

احتجاجات حضرت جواد الائمه علیهم السلام و ترجمه دعبل بن علی خراسانی. سیدعبدالرحیم ذکری، قم، دارالشبستری، ۱۳۶۱، ۲۲ص.

اشعار برگزیده با مجموعه علمی در احوالات حضرت جواد علیه السلام الی حضرت الحجه علیه السلام. علی فلسفی خراسانی، مشهد، چاپخانه خراسان، ۱۳۹۹ق.، ۱۶۸ص.

اعجوبه اهل البيت عليهم السلام: شرحی جامع از زندگی امام جواد عليه السلام.
ابوالفضل طباطبایی اشکذری و مهدی اسماعیلی، قم، انتشارات ائمه عليهم السلام،
۱۳۸۲، ۴۰۰ص.

امام تقی محمد جواد عليه السلام در یک نگاه همراه با چهل حدیث تقوی.
محمدحسین مجاهد، قم، فقه، ۱۳۹۲، ۸۰ص.

امام جواد عليه السلام. تهیه و تدوین انتشارات تک تاج، تهران، تک تاج، ۱۳۹۳.
۱۶۷ص. (کتاب حاضر برگرفته از سه کتاب «جلاء العیون» تألیف محمدباقر
مجلسی و «منتهی الآمال» تألیف شیخ عباس قمی و «کشف الغمه» تألیف
محدث اربلی است).

امام جواد عليه السلام. سیدعلی روح بخش، قم، ورع، ۱۳۹۰، ۷۶ص.

امام جواد عليه السلام. گردآوری شده در نشر نور محبت، تهران، نور محبت،
۱۳۹۳، ۱۰۸ص.

امام جواد عليه السلام. محمود شریفی، تهران، معاونت فرهنگی سازمان تبلیغات
اسلامی، ۱۳۶۸، ۱۶۸ص.

امام جواد عليه السلام. واحد پژوهش مسجد مقدس جمکران، تصویرگر حمید
علیمحمدی، قم، مسجد مقدس جمکران، ۱۳۸۹، ۲۴ص.

امام جواد عليه السلام از ولادت تا شهادت. محمدکاظم قزوینی، ترجمه و
نگارش علی کرمی فریدنی، قم، نشر مرتضی، ۱۳۸۹، ۷۸۷ص. (ترجمه
کتاب «الإمام الجواد علیه السلام من المهدالی للحد» است).

امام جواد الاثمه عليه السلام. محمود داوری، اصفهان، نوراسلام، ۱۳۸۴،

- امام جواد الائمه علیه السلام: سیره اخلاقی امام جواد الائمه علیه السلام. رمضان تیموری، قم، آیین احمد علیه السلام، ۱۳۹۱، ۸۰ص.
- امام جواد علیه السلام: الگوی زندگی. حبیب الله احمدی، قم، فاطیما، ۱۳۹۰، ۲۰۸ص.
- امام جواد علیه السلام: برگرفته از آثار محمدرضا حکیمی. تدوین سعید پروین، قم، دلیل ما، ۱۳۹۰، ۶۰ص.
- امام جواد علیه السلام: برگرفته از کتاب شریف منتهی الامال، شیخ عباس قمی، تهران، برهان صادق، ۱۳۹۱.
- امام جواد علیه السلام: دردانه هدایت. سیدمحمد ضیاءآبادی، تهران، بنیاد خیریه الزهراء علیه السلام، ۱۳۹۲، ۱۰۸ص.
- امام جواد علیه السلام: دعای عاشقان باغهای بهشت (زیارت نامه - ادعیه - نماز حضرت امام جواد علیه السلام). شیخ عباس قمی، گردآوری و تنظیم گروه پژوهش نشر هیراد، تهران، بشارت، ۱۳۸۰، ۵۴ص.
- امام جواد علیه السلام: کودکی که به امامت رسید منجی سامرا: داستان کودکی و نوجوانی امام جواد علیه السلام. مسعود پهلوانبخش، تهران، اسپید، ۱۳۸۱، ۳۴ص.
- امام جواد علیه السلام: نهمین امام شیعه. عبدالزهرا عثمان محمد، ترجمه حسین رهنمایی، کرج، پرهب، ۱۳۸۷، ۱۶۰ص.
- امام جوان جواد الائمه علیه السلام. حسین حسینزاده اوره نظری، قم، اشک یاس، ۱۳۹۱، ۸۰ص.
- امام رضا و امام جواد علیه السلام را بیشتر بشناسیم: گزیده ای از کتاب منتهی الامال. شیخ عباس قمی، تهران، نور محبت، ۱۳۹۱، ۲۴۸ص.

امام سیزده ساله. سید نورالله موسوی نیا، برای اداره کل تبلیغات اسلامی استان بوشهر دفتر پژوهش و آموزش، بوشهر، زمزمه‌های روشن، ۱۳۹۱، ۱۴۵ص.

امام محمدتقی علیه السلام. عباس قدیانی، تهران، انتشارات یادداشت، ۱۳۹۰، ۲۵ص.

امام محمدجواد علیه السلام. عبدالله صالحی، قم، مهدی یار، ۱۳۸۱، ۳۶ص.
امامت و مهدویت در کلام امام جواد علیه السلام. محمدرضا فؤادیان، قم، سبط النبی، ۱۳۸۷، ۱۶۸ص.

باب یازدهم در تاریخ امام محمدتقی علیه السلام. زهرا کشاورز باقری، تهران، نشر نیماز، ۱۳۹۲، ۴۴ص.

بخشنده غریب: کوتاهه‌هایی از زندگانی امام جواد علیه السلام. مهدی قزلی، نظارت محمدحسین اقارب پرست، تهران، امیرکبیر، کتاب‌های جیبی، ۱۳۹۱، ۱۱۱ص.

بخشنده اهل بیت علیهم السلام. رضا شیرازی، تهران، مدرسه، ۱۳۸۹، ۱۴۰ص.
بررسی زندگانی امام جواد علیه السلام. عباسعلی کامرانیان، قم، مجنون، ۱۳۸۴، ۱۸۱ص.

برکه برکت. حسن طاهری، برای مرکز فرهنگی هنری دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، قم، کتاب اشراق، ۱۳۹۱، ۴۰ص.

بزرگداشت حضرت جواد الائمه علیه السلام. سخنرانی آیت الله حسن فقیه امامی، اصفهان، مدرسه علمیه ذوالفقار اصفهان، واحد تحقیقات، ۱۳۸۷، ۳۲ص.

- بیست و پنج درس زندگی از سیره عملی حضرت جواد الائمه علیه السلام.
حمیدرضا کفاش، تهران، عابد، ۱۳۸۷، ۳۲ص.
- بی کران تسبیح: عرفان در احوال و آثار حضرت امام جواد علیه السلام. بتول
خسروی، تهران، گلگشت، ۱۳۸۵، ۳۲۱ص.
- پیام معصومین علیه السلام به انسان‌ها و انسانیت‌ها (۱۱): امام جواد علیه السلام.
سعید پروین، قم، دلیل ما، ۱۳۹۰، ۶۰ص.
- پیشوای بزرگوار محمدبن علی التقی جواد الائمه علیه السلام. بی جا،
صندوق پس انداز بانک ملی ایران، ۱۳۵۳، ۲۰ص.
- پیشوای نهم: حضرت امام محمد تقی علیه السلام. هیئت تحریریه مؤسسه در
راه حق، قم، مؤسسه در راه حق، ۱۳۷۶، ۵۶ص.
- پیشوایان راستین: امام جواد علیه السلام. امید امیدوار، قم، شفق، بی تا، ۳۲ص.
- پیشوایان اسلام: نهمین پیشوای معصوم امام محمد تقی علیه السلام.
عبدالرحیم عقیقی بخشایشی، قم، نسل جوان، ۱۳۷۱، ۱۱۹ص.
- پیشوایان هدایت: جواد الائمه حضرت امام محمد تقی علیه السلام. گروه
مؤلفان (سید منذر حکیم با همکاری وسام بغدادی)، ترجمه سید حسین
اسلامی اردکانی، قم، مجمع جهانی اهل بیت علیه السلام، ۱۳۸۵، ۳۴۶ص.
- تاریخ اسلام در دوره امامت امام رضا و امام جواد علیه السلام. علی رفیعی،
تهیه کننده پژوهشکده تحقیقات اسلامی نمایندگی ولی فقیه در سپاه، قم،
تحسین، ۱۳۸۲، ۲۰۵ص.
- تاریخ اسلام در عصر امامت امام رضا و امام جواد علیه السلام. قم،
پژوهشکده تحقیقات اسلامی نمایندگی ولی فقیه در سپاه، ۱۳۸۳، ۱۶۸ص.

- تاریخ حرم کاظمین علیهم السلام. محمد حسن آل یاسین، ترجمه غلامرضا اکبری، مشهد، کنگره جهانی حضرت رضا علیهم السلام، ۱۳۷۱، ۲۹۵ ص.
- تاریخ زندگی چهارده معصوم: امام جواد علیهم السلام. گردآورنده نشر بی‌زمان، تهران، نشر بی‌زمان، ۱۳۹۲، ۱۰۸ ص. (کتاب حاضر برگرفته از سه کتاب «جلاء‌العیون» تالیف محمدباقر مجلسی و «منتهی‌الآمال» تالیف عباس قمی و «کشف‌الغمه» تالیف محدث اربلی است).
- تجلی توحید، معصوم یازدهم، امام جواد علیهم السلام. سید محمود حسینی، تهران، تأویل، ۱۳۹۰، ۱۱۲ ص.
- تحلیلی از زندگانی و دوران امام محمد تقی علیهم السلام حضرت جواد الائمه. فضل‌الله صلواتی، تهران، اطلاعات، ۱۳۸۴، ۵۹۹ ص.
- تحلیلی از زندگانی و زمان حضرت امام جواد علیهم السلام. زیر نظر قوام‌الدین وشنوی، قم، مؤسسه احیاء و نشر میراث اسلامی، ۱۳۵۶، ۱۱۱ ص.
- تحلیلی بر زندگانی امام جواد علیهم السلام. عباس‌علی کامرانیان، قم، مجنون، ۱۳۸۴، ۱۶۹ ص.
- ترجمه بحار الانوار: جلد دوازدهم زندگی امام جواد و عسکریین علیهم السلام. محمد باقر مجلسی، تهران، اسلامیه، ۱۳۷۹، ۳۰۳ ص.
- تولد غنچه‌های پرپر. سعید روح‌افزا، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۹۲، ۴۶ ص.
- جدی فروزان: در ذکر حالات حضرت امام محمد تقی علیهم السلام و احفاد آن جناب: متضمن آئین تشیع یا مرام اقلیت. از تالیفات عباس فیض، قم، چاپخانه قم، بی‌تا، ۳۲۰ ص.

جواد الائمه امام محمدتقی علیه السلام: زندگی امام جواد علیه السلام از ولادت تا شهادت، سیره اخلاقی و اجتماعی امام جواد علیه السلام، رهنمودهای اخلاقی و رفتار امام جواد علیه السلام و.... محسن ماجراجو، قم، اصباح، ۱۳۹۰، ۱۹۲ص.

جواد الائمه علیه السلام جوان ترین امامان: جلد ۵۰ بحار الانوار محدث عالمقام محمدباقر مجلسی: (تاریخ جامع، مستند، و حیانی). به کوشش سیدحسین تقوی دهقانی، قم، ابتکار دانش، ۱۳۹۰، ۲۵۴ص.

جواد الائمه: زندگانی حضرت امام جواد علیه السلام. شیخ عباس قمی، به کوشش گروه معارف کتاب سبز، تهران، انتشارات کتاب سبز، ۱۳۹۰، ۹۶ص.

جواد الائمه: زندگانی حضرت امام جواد علیه السلام برگرفته از منتهی الآمال حاج شیخ عباس قمی. به کوشش سعید ایران پرست، تهران، کتابخانه دانش، ۱۳۹۳، ۹۶ص.

جواد اهل بیت علیه السلام. اعظم السادات حسینی، تهران، نشر بیزمان، ۱۳۹۱، ۱۸۸ص.

جوان پارسا: سرگذشت داستان گونه امام محمدتقی علیه السلام. کمال السید، ترجمه مهدی عابدی، اصفهان، حدیث راه عشق، ۱۳۸۴، ۱۸۰ص.

جوان ترین آفتاب. سیدحسین حسینی، تهران، انتشارات منیر، ۱۳۹۳، ۲۲۰ص.

جوان ترین امام سمبل جوانان: پرتوی از زندگی امام جواد علیه السلام. جمعی از محققان، زیر نظر مهدی احدی امیرکلائی، قم، مؤمنین، ۱۳۷۸، ۱۴۴ص.

- جوان‌ترین امام سمبل جوانان. مهدی احدی، برای مرکز تحقیقاتی جواد الائمه علیه السلام، قم، سیدجمال‌الدین اسدآبادی، ۱۳۹۱، ۱۸۹ص.
- جوان‌ترین رهبر: حضرت امام جواد علیه السلام. مهدی مرادحاصل، تهران، وزارت آموزش و پرورش، موسسه فرهنگی منادی تربیت، ۱۳۸۰، ۳۲ص.
- چشمه جود: اشعاری گزیده درباره شخصیت حضرت جواد الائمه علیه السلام. عباسعلی اسدی (صبا)، مشهد، بنیاد پژوهش‌های اسلامی، ۱۳۸۳، ۱۴۴ص.
- چشمه جوشان جود: امام جواد علیه السلام. علیرضا رجالی تهرانی، تهران، بزرگ اندیشه، ۱۳۷۹، ۵۰ص.
- چلچراغ محدثین: چهل حدیث از امام جواد علیه السلام. عسکر نصیری، بابل، مسجد مقدس محدثین، ۱۳۹۱، ۵۹ص.
- چهارده خورشید و یک آفتاب (وسعت آفتاب: روایت داستان زندگی امام جواد علیه السلام). اکرم کریم‌زاده، اصفهان، سازمان فرهنگی تفریحی شهرداری اصفهان، ۱۳۸۶.
- چهل حدیث: امام جواد علیه السلام: باران سخاوت. شاعر محمدابراهیم لگلزیان، مشهد، آستان قدس رضوی، شرکت به نشر، ۱۳۸۶، ۴۸ص.
- چهل حدیث از امام جواد علیه السلام. گردآوری و ترجمه رضناعلی قربانپور ریامی، تهران، همای دانش، ۱۳۸۴، ۶۴ص.
- چهل حدیث از امام جواد علیه السلام. گردآوری و ترجمه مسعود معلم‌پور، مشهد، برکات اهل بیت، ۱۳۸۶، ۲۴ص.
- چهل حدیث از امام محمد جواد علیه السلام: گهرهای تقوی. تهیه و تنظیم محمد حسین فلاح زاده، قم، نشر معروف، ۱۳۸۲، ۶۰ص.

چهل حدیث از حضرت جواد علیه السلام. به کوشش شراره شرفی، مشهد، جلیل، ۱۳۸۲، ۴۸ص.

چهل حدیث سیره تقوی علیه السلام. محمود شریفی، قم، معروف، ۱۳۷۸، ۸۰ص.

چهل داستان و چهل حدیث از امام جواد علیه السلام. عبدالله صالحی نجف آبادی، قم، مهدی یار، ۱۳۸۱، ۱۳۶ص.

چهل گل از گلستان جواد الائمه، امام محمدتقی علیه السلام. تدوین محسن ماجراجو، مشهد، دیانت، ۱۳۹۱، ۶۴ص.

حضرت امام محمدتقی علیه السلام. لطیف راشدی و محمدرضا راشدی، قم، لاهوتیان، ۱۳۸۷، ۷۲ص.

حضرت امام محمدتقی علیه السلام (امام نهم). عباس قدیانی، تهران، فردابه، ۱۳۷۸، ۳۰ص.

حضرت امام محمدتقی علیه السلام جواد الائمه. عبدالامیر فولادزاده. بی جا، بی تا، ۴۴ص.

حضرت امام محمد جواد علیه السلام. مهدی رحیمی، تهران، بنیاد بعثت، ۱۳۷۶، ۶۸ص.

حضرت جواد الائمه علیه السلام. عباس جوادی، اصفهان، نورالسلام، ۱۳۸۴، ۷۸ص.
حضرت جواد الائمه علیه السلام. فضل الله کمپانی، تهران، مفید، ۱۳۶۱، ۲۸۴ص.

حضرت نجمه و خیزران علیهما السلام مادران گرامی امام رضا و امام جواد علیهما السلام. بهاء الدین قهرمانی نژاد، تهران، نشر مشعر، ۱۳۹۰، ۷۸ص.

حکمت‌های تقوی: ترجمه و توضیح چهل حدیث از امام جواد علیه السلام.

جواد محدثی، مشهد، به نشر، ۱۳۹۱، ۹۵ص.

حیات و سیره امامان: امام جواد علیه السلام. تهیه و تنظیم معاونت امور

فرهنگی، مدیریت آموزش، تهران، نشر مشعر، ۱۳۹۲، ۷۰ص.

خلوت‌گه راز: زیارت سه امام بزرگوار حضرت امام موسی کاظم علیه السلام -

حضرت امام رضا علیه السلام - حضرت امام جواد علیه السلام. به اهتمام همایون

ابراهیمی، تهران، دنیای هنر، ۱۳۸۴، ۶۷ص.

داستان‌هایی از امام جواد علیه السلام و امام هادی علیه السلام. جواد قیومی، تهران،

قیوم، ۱۳۹۱، ۸۰ص.

داستان‌هایی از زندگانی حضرت جواد الائمه علیه السلام نهمین اختر آسمان

انسانیت و ولایت. علیرضا کربندی، مشهد، دامینه؛ واسع، ۱۳۹۱، ۹۲۱ص.

داستان‌هایی از زندگی امام رضا، امام جواد و امام هادی علیهم السلام. مهدی

محدثی، قم، بوستان کتاب قم، ۱۳۸۲، ۱۰۴ص.

در مکتب باب المراد جواد الائمه حضرت امام محمد تقی علیه السلام. علی

فائمی امیری، قم، پیام مقدس، ۱۳۸۵، ۹۶ص.

درختی که بال در آورد، داستان‌هایی از زندگی امام جواد علیه السلام. مجید

ملا محمدی، قم، بوستان کتاب، ۱۳۸۳، ۶۳ص.

دریای جود: گزیده‌ای از سیره امام جواد علیه السلام. ابوالفضل هادی‌منش،

قم، بهار دل‌ها، ۱۳۹۲، ۶۰ص.

دعای عاشقان (زیارت نامه - ادعیه - نماز): امام جواد علیه السلام. شیخ

عباس قمی، به کوشش حسین نورایی، بی‌جا، نشر هیراد، ۱۳۸۰، ۵۳ص.

زالال مودت، حضرت امام جواد علیه السلام. محمد مصطفوی، تهران،
فرهیزش، ۱۳۹۳، ۴۸ص.

زندگانی امام جواد علیه السلام. احمد احمدی بیرجندی، مشهد، به نشر،
۱۳۹۱، ۳۰ص.

زندگانی امام جواد علیه السلام. احمد صادقی اردستانی، قم، مؤسسه فرهنگی
انتشارات نقش، ۱۳۷۶، ۲۵۵ص.

زندگانی امام جواد علیه السلام. سیف الله یعقوبی قمشه ای، بی جا، مسجد
الغدیر، ۱۳۶۴، ۱۲۱ص.

زندگانی امام جواد علیه السلام. عبدالرزاق مقرر، ترجمه پرویز لولاور، مشهد،
آرام دل، ۱۳۸۹، ۱۷۴ص. (عنوان دیگر این کتاب «مقتل مقرر زندگانی
حضرت جواد الائمه علیه السلام» است).

زندگانی امام جواد علیه السلام. فضل الله صلواتی، یزد، کانون انتشارات
جوادیه، بی تا، ۵۸ص.

زندگانی امام جواد علیه السلام. محمد حسینی شاهرودی، بی جا، فیض
کاشانی، ۱۳۷۵، ۲۲۱ص.

زندگانی امام جواد علیه السلام. مرتضی مدرسی چهاردهی، تهران، امیر، ۱۳۶۱،
۲۵۳ص.

زندگانی امام جواد علیه السلام از ولادت تا شهادت. سید محمدکاظم قزوینی،
ترجمه سید محمد صالحی، تهران، یاس بهشت، ۱۳۹۰، ۳۴۶ص.

زندگانی امام جواد علیه السلام مظهر تقوی و جود. حسین ایمانی یامچی، قم،
روح، ۱۳۷۶، ۲۵۲ص.

زندگانی امام محمدبن علی الجواد علیه السلام. علی اشرف خلیلی، تهران، زعیم، ۱۳۸۶، ۷۸ص.

زندگانی امام محمدبن علی جواد الائمه علیهم السلام. محمدباقر بهبهانی، ترجمه ابراهیم سلطانی طلب، تصحیح محمدعلی حسین زاده، تهران، صیام، ۱۳۸۱، ۱۱۸ص. (این کتاب گزیده و ترجمه فارسی «الدمعه الساکبه فی احوال النبی والعترة الطاهره» است).

زندگانی امام محمدتقی جواد علیه السلام. مرتضی مدرس چهاردهی، تهران، مجله ماه نو، بی تا، ۱۲۷ص.

زندگانی امام محمدتقی جواد الائمه علیهم السلام. به کوشش حسین اصفهانی، تهران، سهامی طبع کتاب، ۱۳۷۹، ۳۹۵ص.

زندگانی جواد الائمه امام محمدتقی علیه السلام. سیدمحمدتقی مدرس، ترجمه محمدتقی صادق شریعت، تهران، محبان الحسین علیه السلام، ۱۳۷۹، ۸۰ص.

زندگانی چهارده معصوم: امام محمدتقی علیه السلام و امام علی النقی علیه السلام. علی نوری و محمد نوری، تهران، جهانتاب، ۱۳۸۲، ۶۴ص.

زندگانی حضرت امام جواد علیه السلام. جمعی از علمای لبنان، ترجمه حمیدرضا کنفاش، تهران، عابد، ۱۳۷۹، ۷۲ص.

زندگانی حضرت امام جواد علیه السلام و جلوه های ولایت. مرتضی مدرس چهاردهی، تهران، امیر، ۱۳۶۱، ۲۵۲ص.

زندگانی حضرت امام محمد التقی جواد الائمه علیهم السلام. عمادالدین حسین اصفهانی (عمادزاده)، تهران، طبع کتاب، ۱۳۴۱، ۳۹۵ص.

- زندگانی حضرت امام محمدتقی علیه السلام. حسین حماسیان (صابر کرمانی)، تهران، انتشارات اقبال، ۱۳۴۲، ۴۸ص.
- زندگانی حضرت امام محمدتقی علیه السلام اوج سخاوت: همراه با داستانی پندآموز. فاطمه دهکردی، تهران، کاشف، ۱۳۹۱، ۲۱۰ص؛ تهران، آثار سخن، ۱۳۹۳، ۲۱۲ص.
- زندگانی حضرت امام محمد تقی علیه السلام: گزیده ای از منتهی الآمال محدث قمی علیه السلام. به کوشش رضا استادی، قم، دفتر نشر برگزیده، ۱۳۸۰، ۶۰ص.
- زندگانی حضرت امام محمدجواد علیه السلام. کمال الدین طاهایی و محمدحسین زارع، تهران، یاد، ۱۳۸۴، ۷۲ص.
- زندگانی حضرت امام محمدجواد علیه السلام. میرداوود سیدحسینی، تهران، زرینرود، ۱۳۸۳، ۷۲ص.
- زندگانی سه امام. محمدتقی مقدم، مشهد، مقدم، ۱۳۸۸، ۳ جلد. (عنوان جلد اول این کتاب «زندگانی امام نهم حضرت جواد الائمه علیه السلام» است.
- زندگانی سیاسی امام جواد علیه السلام). جعفر مرتضی العاملی، ترجمه محمد حسینی، قم، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۸۰، ۱۴۴ص. (عنوان دیگر این کتاب «نگاهی به زندگانی سیاسی امام جواد علیه السلام» است).
- زندگانی و زمان امام جواد علیه السلام. قوام الدین وشنوی، قم، انتشارات تشیع، ۱۳۵۹، ۱۴۲ص.
- زندگی امام جواد علیه السلام. حسین مظفر، تهران، امیرکبیر، کتاب‌های جیبی، ۱۳۹۱، ۳۹ص.

- زندگی امام جواد علیه السلام. سید عبدالحمید موسی کاظمی، تهران، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، مؤسسه انتشارات کتاب نشر، ۱۳۹۲، ۱۰۸ص.
- زندگی امام جواد علیه السلام. مؤسسه دارالبلاغ، ترجمه محمود شریفی، قم، نورالسجاد، ۱۳۸۸، ۱۱۲ص.
- زندگی امام محمدتقی الجواد علیه السلام. عبدالرحیم عقیقی بخشایشی، قم، نوید اسلام، ۱۳۸۱، ۱۴۰ص.
- زندگی امام نهم امام جواد علیه السلام به زبان ساده و روان. حسن اولیائی، قم، وثوق، ۱۳۹۲، ۳۲ص.
- زندگی ائمه معصومین علیهم السلام و پیغمبران الهی امام موسی بن جعفر علیه السلام - امام رضا علیه السلام و امام جواد علیه السلام. حمید هاشمی، تهران، فرهنگ و قلم، ۱۳۹۰، ۴۹ص.
- زندگی و سیمای امام جواد علیه السلام. سیدمحمدتقی مدرسی، ترجمه محمدصادق شریعت، تهران، مؤسسه فرهنگی انصارالحسین علیهم السلام، ۱۳۷۲، ۸۵ص.
- زندگینامه امام جواد علیه السلام. یدا... بهتاش، تهران، سبحان، ۱۳۹۲، ۱۴۴ص.
- زندگینامه امام جواد علیه السلام: همراه با چهل داستان و چهل حدیث. سیدمحمد اخلاصی، قم، خرم، ۱۳۹۰، ۷۱ص.
- زندگینامه امام محمد تقی علیه السلام. فاطمه جعفری نیکو، تهران، آوای عشق، ۱۳۹۰، ۱۱۲ص.
- زیارتنامه امام موسی بن جعفر و امام جواد علیهم السلام. ترجمه الهی قمش‌ای، قم، نصاب، ۱۳۸۲، ۳۲ص.

ستارگان درخشان: سرگذشت حضرت امام محمد تقی علیه السلام.
محمدجواد نجفی، تهران، کتابفروشی اسلامیة، ۱۳۷۰، ۲۰۰ص.

ستاره درخشنده آسمان ولایت. مصطفی برقی، بی جا، بی نا، بی تا،
۲۲۰ص.

ستارگان هدایت: زندگینامه امام محمدتقی علیه السلام، امام
علی النقی علیه السلام، امام حسن عسکری علیه السلام. یدالله بهتاش، تهران،
سبحان، ۱۳۹۲، ۳۹۹ص.

سخنان امام نهم امام جواد علیه السلام. حسن اولیائی، قم، وثوق،
۱۳۹۲، ۸۰ص.

سخنان گهربار امام محمدتقی علیه السلام. منصور کریمیان، تهران، اشرفی،
۱۳۸۰، ۲۶ص.

سرچشمه های نور: امام جواد علیه السلام. مؤسسه البلاغ، ترجمه محمود
شریفی، تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۶۸، ۱۶۸ص.

سرور الفؤاد، یا، زندگانی حضرت امام جواد محمد بن علی
التقی علیه السلام. ابوالقاسم سحاب، تهران، کتابفروشی اسلامیة، ۱۳۵۶، ۲۵۶ص.

سی داستان، سی حدیث: مجموعه زندگانی امام جواد علیه السلام در
قالب سی داستان و سی حدیث از فرمایشات آن امام همام. روح الله
رضائی، مشهد، رستگار، ۱۳۸۶، ۴۸ص.

سیره اجتماعی ائمه ابن الرضا علیه السلام (امام جواد، امام هادی، امام
عسکری). سیداحمد میریان آکندی و مرتضی خرمی و سیده ستاره
هاشمی قادی، ساری، شلفین، ۱۳۹۰، ۳۲۰ص.

سیره عملی امام جواد علیه السلام. قربانعلی محقق ارزگانی، تهران، پیام
یوسف، ۱۳۸۹، ۱۷۲ص.

سیره عملی اهلبیت علیهم السلام: امام محمد تقی جواد علیه السلام. کاظم ارفع،
تهران، فیض کاشانی، ۱۳۷۰، ۴۹ص.

سیره و زندگانی امام جواد علیه السلام. تهران، مؤسسه فرهنگی جهانرایانه
کوثر، ۱۳۹۰، ۴۸ص.

سیری در زندگانی امام محمد تقی علیه السلام (ابوعلی). ترجمه و تالیف
محمد صالحی، تهران، معیار اندیشه، ۱۳۸۴، ۱۵۹ص.

شاهزادگان رضوی: روایتی از زندگانی امام جواد و امام هادی علیهم السلام.
حمید محمودزاده، با همکاری سیدمرتضی هاشمی گلپایگانی، تهران، نشر
فکر، ۱۳۹۱، ۶۰ص.

شرح زندگانی امام محمد جواد علیه السلام. مهدی پیشوایی، تهران، مرکز
فعالیت‌ها و پژوهش‌های قرآن و عترت دانشگاه آزاد اسلامی، ۱۳۷۸، ۴۷ص.

شناخت مختصر از باب المراد حضرت جواد علیه السلام. غلامحسین
مظاهری حبیبی، مشهد، استاد، ۱۳۸۳، ۲۵ص.

صحیفه امام جواد علیه السلام. جواد قیومی اصفهانی، قم، دفتر انتشارات
اسلامی، ۱۳۸۱، ۳۲۰ص.

صحيفة الجواد علیه السلام. گردآوری و تنظیم احمد عظیمی‌زاده، تهران،
نیروی مقاومت بسیج، معاونت فرهنگی پرورشی، انتشارات آهنگ اندیشه،
۱۳۹۱، ۳۳ص.

عجایب و معجزات شگفت‌انگیزی از امام جواد علیه السلام. تهیه و تنظیم
واحد تحقیقاتی گل نرگس علیها السلام، قم، گل یاس، ۱۳۷۹، ۱۱۲ص.

عطر ولایت: اشعار برگزیده ویژه شهادت حضرت امام هادی علیه السلام،
ویژه میلاد حضرت امام جواد علیه السلام. محمد قاسمی، مشهد، فجر آفرین،
۱۳۸۸، ۸۰ص.

عطیة الجواد، در شرح زندگانی حضرت امام محمدتقی علیه السلام و
ترجمه و شرح کلمات قصار منقول آن حضرت. مصلح الدین مهدوی،
اصفهان، حسینیه دارالشفای حضرت جواد الائمه علیه السلام، ۱۳۶۶، ۱۵۸ص.
فرشته‌ای در قصر: داستان‌هایی از زندگی امام جواد علیه السلام. مجید
محبوبی، قم، نسیم حیات، ۱۳۹۰، ۸۰ص.

فرهنگ جامع سخنان امام جواد علیه السلام: ترجمه کتاب موسوعه کلمات
الإمام الجواد علیه السلام. گروه حدیث پژوهشکده باقر العلوم علیه السلام. تهران، شرکت
چاپ و نشر بین الملل، ۱۳۸۷، ۳۳۰ص.

فضائل امام محمد بن علی جواد الائمه علیه السلام. محمود ارگانی بهبهانی
حائری، قم، دارالموده، ۱۳۹۱، ۱۹۶ص.

فضائل و کرامات امام موسی کاظم علیه السلام، امام رضا علیه السلام و امام محمد
ابن علی الجواد علیه السلام: ترجمه کتاب مدینة المعاجز. هاشم بن سلیمان
بحرانی، ترجمه غریب عساکره مجد، قم، ارمغان یوسف، ۱۳۸۹، ۴۲۴ص.

قصص الکاظمین، یا داستان‌هایی از امام کاظم علیه السلام و امام جواد علیه السلام
به انضمام سوگنامه. قاسم میرخلف‌زاده، قم، مهدی‌یار، ۱۳۷۹، ۲۱۶ص.

کرامات حضرت امام محمدتقی علیه السلام و حضرت امام علی نقی علیه السلام.
علی ابراهیمی، قم، عصر رهایی، ۱۳۹۰، ۱۷۵ص.

کرامات و معجزات امام جواد علیه السلام. علی اشرف خلخالی و غلامرضا
خوارزمی، تهران، زعیم، ۱۳۹۱، ۸۵ص.

کرامات و مقامات عرفانی امام جواد علیه السلام. سیدعلی حسینی قمی، قم، انتشارات نبوغ، ۱۳۸۱، ص ۸۸.

کودکی که به امامت رسید: داستان زندگی امام جواد علیه السلام. مسعود پهلوان بخش، تهران، مؤسسه فرهنگی منادی تربیت، ۱۳۸۷، ص ۴۸.

کودکی و جانشینی محمد بن علی علیه السلام. علی پورحسینی، مشهد، ضریح آفتاب، ۱۳۹۰، ص ۸۶.

گذری بر زندگی حضرت امام محمدتقی علیه السلام. محمود خسروی، قم، مهر خوبان، ۱۳۷۹، ص ۹۵.

گلستان آل علی علیه السلام مخصوص حضرت امام جواد علیه السلام. مهدی اسماعیل پور نیازی، بابل، مبعث، ۱۳۷۸.

گنجینه نور: پرسشهای مردم و پاسخهای امام جواد علیه السلام. احمد قاضی زاهدی گلپایگانی، ترجمه محمدحسین رحیمیان، قم، روضه العباس، ۱۳۸۹، ص ۳۰۴.

گهرهای تقوی: چهل حدیث از امام محمد جواد علیه السلام. قم، معروف، ۱۳۸۲، ص ۴۰، جیبی.

گوهر جود: نکاتی پیرامون مقام و منزلت امام جواد علیه السلام. محمدرضا طباطبایی نسب، تهران، مؤسسه فرهنگی تحقیقاتی نورالائمه علیهم السلام، ۱۳۸۹، ص ۲۱۹.

محمد بن علی علیه السلام امام جواد. مرضیه محمدزاده، قم، دلیل ما، ۱۳۹۰، ص ۴۱۶.

مستدرک عوالم العلوم بخش معجزه‌ها، فضایل و مناقب امام جواد علیه السلام. عبدالله بحرانی (قرن ۱۲)، ملحقات و مستدرکات سیدمحمدباقر

موحدابطحی اصفهانی، ترجمه محسن احمدی، برای پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات، مشهد، بنیاد فرهنگی هنری امام رضا علیه السلام، ۱۳۹۲، ۸۰ص.

مسیح اهل بیت: زندگی نامه حضرت جواد الائمه علیه السلام. علیرضا شرح شریفی، تهران، مؤلف، ۱۳۸۷، ۸۶ص.

معجزات امام جواد علیه السلام. حبیب الله اکبرپور، مشهد، نشر الف، ۱۳۸۲، ۱۰۴ص.

مهربان ترین نگار زندگانی امام جواد علیه السلام. مهدی شمس الدین، قم، نورنگار، ۱۳۷۶، ۴۸ص.

مهمانی از مدینه: داستان زندگانی امام جواد علیه السلام. رضا شیرازی، تهران، پیام آزادی، ۱۳۷۳، ۱۲۳ص.

میراث جاودانه: چهل حدیث از حضرت جواد علیه السلام. مشهد، نشر جلیل، ۱۳۸۲، ۴۸ص.

ناسخ التواریخ: زندگانی حضرت امام محمدتقی جواد الائمه علیه السلام. عباسقلی خان سپهر، تصحیح و حواشی محمدباقر بهبودی، تهران، اسلامیه، ۱۳۵۱، ۳ جلد.

نخل های بی قرار: چهل حکایت از زندگی امام جواد علیه السلام. ناصر نادری، تهران، پیام محراب، ۱۳۸۳، ۹۳ص.

نغمه ای در روزگار گرگ ها: روایتی نو از زندگی و زمانه امام جواد علیه السلام. کمال السید، ترجمه حسین سیدی، قم، نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها، دفتر نشر معارف، ۱۳۹۲، ۱۵۶ص. (ترجمه فارسی کتاب «وکان تقیه: روایه تاریخیه» است).

نگاهی بر زندگانی امام جواد علیه السلام. محمد محمدی اشتهاردی، تهران، مطهر، ۱۳۷۴، ۱۴۴ص.

نگاهی گذرا بر زندگانی امام جواد علیه السلام. سید عبدالرزاق مقرر، ترجمه پرویز لولاور، مشهد، بنیاد پژوهش‌های اسلامی، ۱۳۷۲، ۱۷۷ص.

نگاهی نوبه زندگی امام جواد علیه السلام. علی کرمی فریدنی، به کوشش معصومه فرهادی، قم، نسیم انتظار، ۱۳۸۹، ۲۸۰ص.

نماز و عبادت امام جواد علیه السلام. عباس عزیزی، قم، صلاة، ۱۳۸۲، ۱۲۸ص.

نهمین خورشید امامت (پرتوی از زندگانی پیشوای جد و کرامت، امام جواد علیه السلام). محمدعلی کریمی نیا، قم، کوثر ادب، ۱۱۳۹۱، ۲۴۸ص.

نهمین خورشید ولایت: مشتمل بر گزیده ای از زندگینامه و فضایل حضرت امام جواد الائمه علیه السلام. مهدی قربانی، مشهد، قاف مشهد الرضا علیه السلام، ۱۳۸۹، ۱۲۸ص.

نهمین کوکب آسمان ولایت یا ترجمه مسند الإمام الجواد ابو جعفر محمد بن علی الرضا علیه السلام. عزیزالله عطاردی، ترجمه ابوالفضائل مجتهدی، تهران، عطارد، ۱۳۸۸، ۶۳۴ص.

وسعت آفتاب (روایت داستان زندگی امام جواد علیه السلام). اکرم کریم زاده، اصفهان، سازمان فرهنگی و تفریحی شهرداری اصفهان، ۱۳۸۵، ۱۰۴ص.

هفتاد و دو کلمه مشتمل بر مختصری از زندگی امام جواد الائمه علیه السلام. مهدی قربانی، مشهد، قاف مشهد الرضا علیه السلام، ۱۳۸۴، ۸۸ص.

هفتاد و یک داستان از زندگی گوهر بار جواد الائمه امام
محمدتقی علیه السلام. حسن کریمی سلیمی، تهران، شکوه مارال، ۱۳۸۳، ۱۰۰ص.

یادگار امام جواد علیه السلام: پیرامون معرفی امامزاده سید حسین معروف
به جدآقا. محمدرضا رمضان نژاد، قم، عصر رهایی، ۱۳۸۵، ۱۷۲ص.

یکصد و ده حدیث از امام جواد و امام هادی علیه السلام. محمدحسین
مجاهد، قم، فقه، ۱۳۸۵، ۶۲ص.

یکصد و ده نکته ناب از سخنان گوهر بار امام محمدتقی علیه السلام. حسین
طباطبایی، تهران، قصر کتاب، ۱۳۸۹، ۹۶ص، جیبی.

یکصد و سی پرسش در محضر امام جواد علیه السلام. علیرضا زکی زاده
رنانی، قم، حدیث نینوا، ۱۳۸۸، ۱۹۸ص.

ویژه کودک و نوجوان

از امام پرهیزکار امام جواد علیه السلام برام بگو. صدیقه خداخواه، تصویرگر
مهشید شادمهر، تهران، اعجاز قلم، ۱۳۹۱، ۸ص.

امام جواد علیه السلام. زهره فنایی، شاعر زهرا الماسی، تصویرگر مریم جابری،
مشهد، آذرآوا، ۱۳۸۹، ۱۲ص.

امام جواد علیه السلام. سپیده خلیلی، تصویرگر سعید رزاقی، تهران، لوح
دانش، ۱۳۸۶، ۱۲ص.

امام جواد علیه السلام. عاطفه محمدعلی، ترجمه و تالیف صفر سفیدرو،
تصویرگر منقذ الموسوی و حسنین عباس، قم، سپهر اندیشه، ۱۳۹۰، ۱۲ص.

امام جواد علیه السلام. فریبا کلهر، تصویرگر علی نامور، مشهد، شرکت به نشر،
۱۳۸۸، ۲۴ص.

- امام جواد علیه السلام. کریم باوفا، تصویرگر حسن فیض عسکری، تبریز، احرا، ۱۳۹۳، ۱۶ص.
- امام جواد علیه السلام. مهدی وحید صدر، تصویرگری منقذ موسوی، مشهد، عروج اندیشه، ۱۳۸۶، ۱۲ص.
- امام جواد علیه السلام. شاعر نجمة السادات هاشمی، تصویرگر منصوره صحرايي، قم، حدیث نینوا، ۱۳۸۹، ۱۲ص.
- امام جواد علیه السلام غنچه‌ای که پژمرد. سیده خلیلی، تصویرگر، سعید رزاقی، تهران، لوح دانش، ۱۳۸۷، ۱۲ص.
- امام جواد علیه السلام کودکی که فرار نکرد. غلامرضا آبروی. تصویرگران سعید گائینی و نسرین گائینی، قم، حضور، ۱۳۸۶، ۱۶ص.
- امام جواد علیه السلام مرد ساریان. ماندانا زارعی، تصویرگر سمیه بیگلری، کرج، در دانش بهمن، ۱۳۸۹، ۸ص.
- امام محمدتقی علیه السلام. اسماعیل هنرمندنیا، تصویرگر مرجان نیک‌جاه، قزوین، سایه گستر، ۱۳۸۷، ۱۲ص.
- امام محمدتقی علیه السلام. اکرم مطلبی کر بکندی، تصویرگر طاهره رضایی، تهران، گوهر اندیشه، ۱۳۹۰، ۱۲ص.
- امام محمدتقی علیه السلام. حسین فتاحی، تصویرگر محمدرضا دادگر، تهران، قدیانی؛ کتاب‌های بنفشه، ۱۳۸۸، ۲۴ص.
- امام محمدتقی علیه السلام. مهدی داورزنی، تصویرگر سامان شاه‌محمد، تهران، خیرالله، ۱۳۹۰، ۳۲ص.
- امام محمدتقی علیه السلام: مثل فرشته زیبا. محمدکاظم مزینانی، تهران، شرکت انتشارات سوره مهر، ۱۳۸۵، ۲۰ص.

- امام مهدی علیه السلام و منتظران از زبان امام جواد علیه السلام. گزینش و برگردان روایات امیرمحمد داودی پور، تهران، یاس نگار، ۱۳۹۳، ۱۶ص.
- امام نهم حضرت امام محمدتقی علیه السلام. شاعر حسین موسوی پاکزاد، تصویرگر سمانه یاری، قم، مؤسسه اطلاع رسانی اسلامی مرجع، ۱۳۸۹، ۱۴ص.
- بخشنده پاک امام جواد علیه السلام. مهدی وحیدی صدر، قم، جامعه القرآن الکریم، ۱۳۸۶، ۱۲ص.
- بخشنده ترین پدر دنیا. علی عباسی، تصویرگر س. بروجردی، مشهد، منتظران ظهور، ۱۳۸۵، ۱۲ص.
- پنجره ای رو به آسمان: زندگی نامه امام جواد علیه السلام. مسلم نادری، تصویرگر عاطفه ملکی جو، تهران، انتشارات مدرسه، ۱۳۹۰، ۳۲ص.
- جوان ترین ستاره امام محمدتقی علیه السلام. عباسعلی سپاهی یونسی، تصویرگر سیما بروجردی، مشهد، انصار، ۱۳۸۶، ۱۲ص.
- جوان ترین ستاره: مجموعه دوازده قصه از زندگی امام محمد بن علی جواد الائمه علیه السلام. مسلم ناصری، تصویرگر مرتضی امین، تهران، پیام آزادی، ۱۳۸۱، ۹۵ص.
- چرا او را جواد علیه السلام نامیدند؟ ابوالفضل هادی منش، تصویرگر فرشته منعمی، طراحی شرکت سیمای نور کوثر، قم، حدیث نینوا، ۱۳۸۹، ۱۲ص.
- حضرت امام جواد علیه السلام. علی امامی، تصویرگری علی محمدی، تهران، همکلاسی، ۱۳۹۰، ۱۲ص.
- حضرت امام جواد علیه السلام. شاعر حسین میرزائی و تصویرگری حامد غفاریان، مشهد، برکات اهل بیت علیهم السلام، ۱۳۸۸، ۱۲ص.

- حضرت امام جواد علیه السلام: پیشوای بخشنده. حسین صالح، تصویرگران سعید گائینی و نسرین گائینی، قم، حضور، ۱۳۸۸، ۴۸ص.
- حضرت امام محمدتقی علیه السلام. محمود میرزایی دلایز، طرح و اجرا شرکت کامپیوتری بارع سازان، تهران، شهزاد، ۱۳۸۹، ۱۲ص.
- حضرت محمد بن علی (جواد) علیه السلام. مهدی وحیدی صدر، تصویرگر حسین آسیوند، قم، براق، ۱۳۸۵، ۲۴ص.
- داستان زندگی امام جواد علیه السلام. امیرمهدی مرادحاصل، تصویرگر محمدحسین صلواتیان، تهران، گل‌های بهشت، ۱۳۷۷؛ تهران، وراى دانش؛ ۱۳۸۹، ۳۰ص.
- زندگی چهارده معصوم: امام کاظم علیه السلام، امام رضا علیه السلام، امام جواد علیه السلام. امین الله جعفری؛ تصاویر و اجرای کامپیوتری آتلیه هنری نیک پی، مرودشت، فاتحان راه دانش، ۱۳۹۰، ۱۲ص.
- زندگی‌نامه امام محمد تقی علیه السلام. مجتبی عبدی اسکندری، شاعر مریم جباری، تصویرگر زهره سیدمراغه، مشهد، نگین هشتم، ۱۳۹۱، ۱۲ص.
- سفیر خدا: امام جواد علیه السلام. فاطمه پارسا، تصویرسازی آتلیه محمدی فرد، تهران، شیرنگ، ۱۳۹۰، ۱۲ص.
- سوغاتی: قصه‌هایی از زندگی امام جواد علیه السلام. مسلم ناصری، تصویرگر محمدحسین صلواتیان، مشهد، شرکت به نشر (آستان قدس رضوی)، ۱۳۸۷، ۲۴ص.
- سیری کوتاه در زندگی چهارده معصوم: حضرت امام محمد جواد علیه السلام. بازنویسی مهدی رحیمی، تولید و آماده سازی واحد کودکان و نوجوانان بنیاد بعثت، تهران، بنیاد بعثت، مرکز چاپ و نشر، ۱۳۷۶، ۶۸ص.

- شمشیرهای آسمانی مجموعه دوازده قصه از زندگی امام علی بن محمد التقی علیه السلام. مسلم ناصری، تهران، پیام آزادی، ۱۳۸۱، ۱۰۲ص.
- عزیزترین یادگار. مهدی وحیدی صدر، تصویرگر طیه توسلی، مشهد، عروج اندیشه، ۱۳۸۵، ۱۲ص.
- غنچه همان گل است. سعید روح افزا، تصویرگر پیمان پورحسین، طراح گرافیک کوروش پارسا نژاد، تهران، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، ۱۳۸۹، ۱۲ص.
- قصه زندگی امام جواد علیه السلام. عباس رضانی، تصویرگر فریبا بروفهر، تهران، کتاب تارا، ۱۳۹۳، ۴۸ص.
- کودک شجاع: امام جواد علیه السلام. ابوالفضل هادی منش، تصویرگر فرشته ارکیا، طراحی شرکت سیمای نور کوثر، قم، حدیث نینوا، ۱۳۸۸، ۱۲ص.
- کودکی که فرار نکرد، امام جواد علیه السلام. غلامرضا آبروی، تصویرگران سعید گائینی و نسرین گائینی، قم، حضور، ۱۳۸۶، ۱۶ص.
- مالیات سنگین (امام جواد علیه السلام). ابوالفضل هادی منش، تصویرگر واحد کودک نسیم حیات، قم، نسیم حیات، ۱۳۸۹، ۱۲ص.
- مجموعه لالائی معصومین امام محمد تقی علیه السلام. شاعر رضوان داستانیپور، نقاشی فرشته منعمی، قم، اکرام، ۱۲ص.
- معصوم یازدهم امام محمد تقی جواد الائمه علیه السلام. قم، مسجد مقدس جمکران، ۱۶ص.
- من امام جواد علیه السلام را دوست دارم. غلامرضا حیدری ابهری، تصویرگری صفیه احمدپور، گرافیست زینب نصرآبادی، قم، جمال، ۱۳۹۲، ۲۴ص.

مهربان یازدهم امام جواد علیه السلام. مجید ملامحمدی؛ تصویرگری محمد حسین صلواتیان، تهران، پیام آزادی؛ کتاب‌های پرنده، ۱۳۸۵، ۱۲ص.

نامه‌های بی‌نشان: داستان‌ها و روایت‌هایی از زندگی امام جواد علیه السلام. عباس رضانی، صدیقه قاسمی، تهران، کتاب تارا، ۱۳۹۳، ۴۶ص.

هدیه الهی (مهارت آموزشی: فداکاری). بهروز واتقی، تصویرگری محمد آژیرنار، تهران، کالج برتر، ۱۳۹۲، ۱۶ص.

هدیه خدا: داستان تولد امام جواد علیه السلام برای کودکان. ناصر نادری، تصویرگری راحله برخوردار، تهران، پیام محراب، کتاب‌های غنچه، ۱۳۸۷، ۱۶ص.

همراه با امام جواد علیه السلام ویژه نوجوانان عزیز. امید سامی، قم، اشک یاس، ۱۳۸۹، ۳۲ص.

ب) عربی

آثار و برکات الإمام الجواد علیه السلام في دار الدنيا. سیدهاشم ناجی الموسوی الجزائری، قم، ناجی الجزائری، ۱۳۸۴، ۱۴۰ص.

الإمام الهادي الى الحق: شموع لتنطفي وأشجار دائمة الثمر. يحيى بن محمد المؤيدي، مراجعه و تصحيح عبدالرحمن بن محمد المروني، عمان، مؤسسه الإمام زيد بن علي الثقافه، ۱۴۲۳ق./ ۲۰۰۲م.، ۳۱۴ص.

أئمة اهل البيت عليهم السلام و الخلافة العباسية (۲۰۳- ۲۶۰ ق. / ۸۱۸م.). حمدية صالح الجبوري، دمشق، تموز، ۲۰۱۲م.

أدعية الإمام محمد الجواد عليه السلام امام الهادي عليه السلام امام الحسن العسكري عليه السلام. محمد علي على دخيل، بيروت، دار المرتضى، ١٤٢١ق.، ص٢٥٦.

أربعون حديثاً وأربعون رواية عن الإمام محمد بن علي الجواد عليه السلام مع قبس من السيرة والحياة. كمال السيد، بيروت، دار النبلاء، ١٤٢٦ق.، ص٩١. الإرشاد الى معرفة الإمام الجواد عليه السلام. حسين مدرسي، قم، دار محبى الحسين عليه السلام، ١٤٢٤ق.، ص١٥٩.

إستشهاد الإمام الجواد عليه السلام [٢٩ ذى الحجة ٢٢٠هـ] او [٣٠ ذى الحجة]. محمود الغريفي البحراني، قم، مؤسسة السيدة معصومه عليها السلام، ١٣٨٥، ص٣٢.

الإمام التاسع: الإمام محمد الجواد عليه السلام. لجنة التحرير فى طريق الحق، ترجمة محمد عبدالمنعم الخاقاني، قم، مؤسسة فى طريق الحق، ١٤١٠ق./١٣٧٠ش، ص٤٣.

الإمام التاسع ابو جعفر محمد الجواد عليه السلام. شيخ محمد حسن قيسى عاملى، بيروت، ١٤٠٣ق./١٩٨٣م.، ص١١٧.

الإمام التاسع محمد الجواد عليه السلام. محمدرضا حكيمى حايرى، بيروت، اعلمى، ١٤١٢ق./١٩٩٢م.، ص٣٣٥.

الإمام الجواد: أضواء من سيرته. محمود السيف، بيروت، دار العلوم، ١٤٢٦ق.

الإمام الجواد عليه السلام من المهد الى اللحد. سيد محمد كاظم قزوينى. قم، مؤسسة الرسالة، ١٤١٤ق.؛ قم، لسان الصدق، ١٤٢٦ق.

الإمام الجواد عليه السلام و آثاره التربوية. الشؤون الفكرية العتبة الكاظمية

المقدسة، بغداد، العتبة الكاظمية المقدسة، ١٤٣١ق.،

الإمام محمد الجواد عليه السلام. سيدمهدى آيت اللهى، تعريب كمال السيد، قم،

مؤسسه انصاريان ، ٢٠٠١م.، ٢٣ص.

الإمام محمد الجواد عليه السلام. فهد الفرطوسى، بيروت، المؤلف، ٢٠١٠ م.

الإمام محمد الجواد عليه السلام. لجنة التحرير، قم، دارالحسين عليه السلام،

١٤٢٥ق./٢٠٠٤م.، ٢٥ص.

الإمام محمد الجواد عليه السلام: الإمامة المبكرة و تداعيات الصرع

العباسي. محمدعلى الحلو، قم، مؤسسة السبطين العالمية، ١٤٢٩ق.،

٢٠٠ص.

الإمام محمد الجواد عليه السلام أضواء من سيرته. محمود السيف، قم،

نصايح، ١٤٢٦ق.، ٢٠٠ص.

الإمام محمد الجواد عليه السلام أنوار و أسرار. كاظمين، العتبة الكاظمية

المقدسة، قسم الثقافة و الأعلام، ١٤٣١ق.، ٣١ص.

الإمام محمد الجواد عليه السلام دروس و عبر. رضى منصور العسيف، تقديم

شيخ عبدالله اليوسف، منتديات الإمام الجواد، ١٤٣٠ق، ٤٤ص.

الإمام محمد الجواد عليه السلام سيرة و تاريخ. السيدعدنان الحسينى، قم،

مركز الرسالة، ١٤٢٠ق.، ١٤٩ص.

الإمام محمد الجواد عليه السلام شبيهه عيسى و يحيى و سليمان عليهم السلام. على

كورانى، قم، باقيات، ١٣٩١، ٤٠٠ص.

الإمام محمد الجواد عليه السلام قدوة و أسوة. سيدمحمدتقى مدرسى، بيروت،

مؤسسة البصائر، ١٤٠٧ق؛ كربلا، رابطة الأخوة اسلاميه، ١٤٠٤ق.، ٧١ص.

الإمام محمد الجواد عليه السلام معجزة السماء في الارض. محمد حسين علي الصغير. بيروت، مؤسسة البلاغ، دارسلوني، ٢٠٠٨م./١٤٢٩ق.، ٣١٢ص.

الإمام محمد بن علي الجواد عليه السلام. سيد عبدالودود امين، به كوشش شيخ عفيف نابلسي، الكويت، دارالتوجيه الاسلامي، ١٤٠٠ق. (از سلسله «الاثمة الاثنا عشر، سيرة و جهاد»)

الإمام محمد بن علي الجواد تاسع أئمه اهل البيت عليهم السلام. عبدالزهرا عثمان محمد، مشهد، مجمع البحوث الاسلاميه، ١٤٠٨ق.، ١٤٩ص.

الإمام محمد بن علي الجواد عليه السلام: مكاتته الدينية و ظروفه السياسية. عبدالزهراء عثمان محمد، بيروت، دار الهادي، ١٤٢٥ق.، ١٨٤ص.

الإمام المعجزة محمد الجواد عليه السلام. كامل سليمان، بيروت، دارالكتاب اللبناني، ١٤١٢ق، ٣٦٠ص.

الإمامان موسى الكاظم عليه السلام و محمد الجواد عليه السلام : سيرة و تاريخ. محمدحسن آل ياسين، بغداد، قسم الثقافة و الاعلام، العتبة الكاظمية المقدسة، ١٤٣٠ق.، ٢٠٦ص.

الإمامة و التاريخ، قراءات و ثائفية في مواقف ثلاثة ائمه. غالب حسن، بيروت، دارالهادي، ١٤٢٣ق.، ٢٢٢ص.

الإمامة و ظاهرة صغر سن الإمام. عبدالمطلب الخрсان، نجف، العتبة العلوية المقدسة، قسم الشؤون الفكرية و الثقافية، ١٤٢٩ق./٢٠٠٨م.،

تحت منبر الإمام جواد عليه السلام. الأمانة العامة للعتبة الكاظمية المقدسة، قسم الشؤون الفكرية و الثقافية، ١٤٣٥ق.، ٣ جلد.

ثلاثة أئمة عرض و ايضاح - محمدالباقر، محمد الجواد و علي

الهادي عليه السلام (الإمام محمد الجواد عليه السلام سيرته وحياته). احمد مغنيه، بيروت، مطبعة الوطن، بي تا، ۲۴ص.

جزاء أعداء الإمام الجواد عليه السلام في دارالدينيا. سيدهاشم ناجي جزايري، قم، چاپخانه دانش، ۱۴۱۹ق.، ۹۵ص.

جواد الأئمة محمد بن علي الجواد عليه السلام. فاطمة على جعفر، كويت، مؤلف، ۲۰۱۰م.

الجواد محمد عليه السلام: كتاب، علمي، أدبي، تاريخي يبحث في حياة النبي صلى الله عليه وآله و العترة الطاهرة عليهم السلام. حسين الشاكري، قم، الهادي، ۱۴۱۹ق.، ۵۷۴ص.

حياة الإمام محمد الجواد عليه السلام: دراسة وتحليل. باقر شريف القرشي، تحقيق مهدي باقر القرشي، بيروت، دار جواد الائمة، ۱۴۲۹ق.، ۳۵۰ص.

الحياة السياسية للإمام الجواد عليه السلام نبذة يسيرة دراسة وتحليل. جعفر مرتضى العاملی، بيروت، الدار الاسلامية، ۱۴۰۵ق.؛ بيروت، المركز الاسلامی للدراسات، ۱۴۲۵ق.، ۱۱۷ص.

حياة أولي النهى: الإمام التاسع محمد الجواد عليه السلام. محمدرضا حكيمي الحائري، بيروت، مؤسسة الاعلمی للمطبوعات، ۱۹۹۲م.، ۳۴۴ص.

ذكرى ميلاد الإمام محمد الجواد عليه السلام. گروه نویسندگان (روحانيون كربلا)، نجف، مطبعة الغرى، ۱۳۸۶ق.، ۳۲ص.

ذكرى وفاة الإمام الجواد عليه السلام. گروه نویسندگان (روحانيون كربلا)، نجف، مطبعة الغرى، ۱۳۸۶ق، ۳۶ص.

سبل الرشاد إلى أصحاب الإمام الجواد عليه السلام. عبدالحسين شبستري، قم، كتابخانه تخصصی تاريخ اسلام و ايران، ۱۴۲۱ق.، ۱۴۲۱ق.، ۳۶۰ص.

سيرة الإمام محمد الجواد عليه السلام: دراسة تحليلية للسيرة الأخلاقية
والعلمية والسياسية للإمام الجواد عليه السلام. عبدالله أحمد اليوسف، بيروت،
دار المحجة البيضاء، ٢٠١٢م.، ص٣٤٠.

الصحيفة الرضوية الجامعة لأدعية الإمام علي بن موسى بن
الرضا عليه السلام و أبنائه الإمام الجواد عليه السلام. محمداقر موحدي ابطحي، قم،
مؤسسة الإمام المهدي عليه السلام، ١٤٢٠ق. / ١٣٨١، ص٤٦٣.

صرخات بغداد في بكائيات الجواد عليه السلام. عادل عبدالرحمن بدرى،
مشهد، بنياد پژوهش های اسلامي آستان قدس رضوي، ١٣٩٣، ص٣٢٩.

عوامل العلوم والمعارف والأحوال من الآيات والأخبار والأقوال:
الإمام الجواد عليه السلام و مستدرکاتها. السيد محمداقر بن مرتضى موحدي ابطحي
اصفهانى، قم، مؤسسة الإمام المهدي عليه السلام، ١٤١٣ق.، جلد ٢٣.

في رحاب الإمامين الجواد والهادي عليه السلام. فوزى آل سيف، بيروت،
دارالمحجة البيضاء، ١٤٢٦ق.، ص٢٢٨.

قبسات نورانية في شرح الزيارة الجوادية. عبدالكريم العقيلي، قم،
دارالغدیر، ١٤٢٤ق.، ص١١٢.

قبس من نور الإمام الجواد عليه السلام؛ بحث في الإمامة وإمامة الجواد عليه السلام.
حسن الشقري، قم، مؤسسه عاشورا، ٢٠٠٣م.، ص١٤٣.

قبس من نور الإمام محمد بن علي الجواد عليه السلام. حسن عبدالامير
الحاثرى، بيروت، مؤسسة الثقليين، ١٤٢٦ق.

قصة البازي الأشهب بين الإمام الجواد عليه السلام والمأمون العباسي حوار
واعجاز. امين حبيب آل درويش، بيروت، دارالمحجة البيضاء، ٢٠١٠م.

كلمة الإمام الجواد عليه السلام. سيد حسن حسيني شيرازي، كويت، دارالعلم،
١٤٢٧ق. / ٢٠٠٦م. ١٥٢ص؛ بيروت، ١٩٩٩م.

لمحة عن الإمام الجواد عليه السلام: باب المراد. العتبة الكاظمية المقدسة،
بغداد، الشؤون الفكرية العتبة الكاظمية المقدسة، ١٤٣٢ق.، ٣٣ص.

محمد الجواد عليه السلام الإمام: سيرة ودراسة وتحليل. كامل سليمان،
بيروت، دارالتعارف للمطبوعات، ١٩٨٨م.، ٣٦٠ص.

مسند الإمام الجواد عليه السلام. عزيز الله العطاردي، بيروت، دار الصفوة،
١٤١٣ق.،

مسند الإمام الجواد أبي جعفر محمد بن علي الرضا عليه السلام. جمعه و
رتبه عزيزالله العطاردي، بيروت، دار الصفوة، ١٤١٣ هـ. / ١٩٩٣. - ٣٥٥ ص؛
مشهد، كنگره جهاني حضرت رضا عليه السلام، ١٣٦٨، ٣٥٥ص.

معجم مؤلفي الكاظمية. منصور المنصور، بغداد، دار الكتاب العربي،
مؤسسة الإمامين الجوادين، ٢٠١١م.

مكاتب الأئمة: مكاتب الإمام علي بن موسى الرضا عليه السلام و مكاتب
الإمام محمد بن علي الجواد عليه السلام. على احمدى ميانجى، تحقيق مجتبى
فرجى، قم، دارالحديث، ١٣٨٧، جلد ٥، ٤٦٤ص.

موسوعة الإمام الجواد عليه السلام. اللجنة العلمية فى مؤسسة ولى العصر
للدراستات الاسلاميه، قم، مؤسسه ولى العصر للدراستات الاسلاميه،
١٣٧٧، ٢جلد.

موسوعة سيرة أهل البيت عليهم السلام. باقر شريف القرشى، تحقيق مهدي
باقر القرشى، قم، دار المعروف؛ مؤسسة كتاب عام الولاية، ١٤٣٠ هـ. / ٢٠٠٩.

- ٤٠ ج. // ج. ٣٢. الإمام محمد الجواد عليه السلام

موسوعة كلمات الإمام الجواد عليه السلام. پژوهشكده باقرالعلوم عليه السلام، قم، نورالسجاد، ١٣٨٠/١٤٢٢ق.، ٣٢٠ ص.

وكان تقياً: رواية تاريخية. كمال السيد، قم، انصاريان، ١٣٨٣/١٤٢٥ق.، ٥٩١ ص.

وفاة الإمام الجواد عليه السلام. عبدالرزاق الموسوي المكرم، قم، شريف الرضى، ١٤١٢ق.، ١٠٢ ص؛ نجف، مكتبة الحيدرية، ١٣٧١ق./١٩٥٢م.، ١٠٤ ص.

وفاة الإمام محمد الجواد عليه السلام. شيخ حسين بن محمد درازي بحرانى (١٣٨٧ق.)، نجف، ١٣٧١ق، ٣٤ ص؛ مطبعة الحيدرية، ١٣٧٢ق./١٩٥٣م.، ٣٦ ص.

ولادة الإمام محمد الجواد عليه السلام. سيد محمد حسين طالقاني، نجف، دارالمعارف، ١٣٨٧ق.، ٢٤ ص.

ويژه كودك و نوجوان

الإمام محمد بن علي الجواد عليه السلام. وارث الكندي، تصويرگرى طيبه عبدالله، نجف، دارالبراق لثقافه الاطفال، ٢٠١٣م.، ١٦ ص.

الغلام الشجاع. عامر ملاعدي، تصويرگرى طيبه توسلى، مشهد، عروج اندیشه، ١٣٨٦، ١٢ ص.

في رحاب الجوادين: الإمام موسى بن جعفر الكاظم والإمام محمد بن علي الجواد عليه السلام. وارث الكندي، تصويرگرى طيبه عبدالله، قم، براق، ١٣٩٠، ١٦ ص.

ج) اردو

کسی نی نہ دیکھا۔ سعید آل رسول، ترجمہ سید نیاز علی رضوی،
تہران، آثار سبز، ۱۳۹۳، ۲۴ ص. (کتاب حاضر قبلا تحت عنوان «ہیچ کس
ندید») با ترجمہ سعید آل رسول توسط انتشارات بنیاد بعثت، واحد کودکان و
نوجوانان، ۱۳۷۳. منتشر شدہ است؛ این کتاب بازنویسی داستانی از زندگی
امام جواد علیہ السلام است)

گیارہوان معصوم: حضرت امام محمد تقی علیہ السلام. مہدی آیت اللہی،
ترجمہ بہ اردو محمد افضل حیدری و نثار احمد و علی حیدر قاضی، قم،
مؤسسہ انصاریان، ۱۳۷۵، ۲۴ ص.

د) اسپانیولی

Imam Muhammad At - Taqi (P) : el noveno de los
inmaculados imames (la paz sea con el).¹ Equipo de
escritores, de la Fundacion Dar Rah - e Haqq Traducción
del persa Martha Golzar y Rah matullah Golzar.

ه) انگلیسی

Imam Jawad (A.S) & His Educational Legacy.²

Sayings of Imam Mohammad Taqi.³ Sayyid Zain al-
Abidin Razavi, Qum, Ansariyan, 2013, 32 p.

۱. پیشوای نهم: حضرت امام محمد تقی علیہ السلام، قم، مجمع جهانی اہل بیت علیہم السلام، ۱۳۸۵/۲۰۰۶، ۶۸ ص.
۲. الإمام الجواد علیہ السلام. العتبة الكاظمية المقدسة - قسم الشؤون الفكرية، بغداد، العتبة الكاظمية
المقدسة، قسم الشؤون الفكرية، ۲۰۱۰ م.
۳. سخنان امام محمد تقی علیہ السلام.

The eleventh infallible Hazrat Imam Muhammad Taqi (a.s.).¹ by Mehdi Ayatullahi, translated by Javed Iqbal, Quzilbash, 2001, 24p.

The Introduction to Infallibles (A.S): Imam Mohammad Taqi (A.S). by Syed Mehdi Ayatullahin, Qom, Ansariyan, 2013, 40p.

The life of Imam Muhammad Al-Jawad.² by Baqir Shareef al-Qurashi, translated by Abdullah al-Shahin, 2005, 248p.

و) تامیل

Imam Muhammed ibnu Ali al Javad - peace be upon him.³ author Dar Rahe Haq Institutetranslated by madani.

ز) ترکی

حضرت امام محمدتقی علیه السلام دن قیرخ حدیث. حق یولوندا یازی قورولو، چئویرن حسین سرخابلی، تهران، بعثت قورولوشو، ۱۴۱۲ق، ۱۷ص.

ح) ترکی استانبولی

hz. imam muhammed taki. bahri akyol & William Montgomery Watt, new dehli, kitab bhavan, 1996.

۱. حضرت امام محمدتقی علیه السلام.

۲. حياة الإمام محمد الجواد علیه السلام. باقر شریف قرشی؛ ترجمه به انگلیسی عبدالله شاهین، قم، انصاریان، ۱۳۸۳.

۳. پیشوای نهم: حضرت امام تقی علیه السلام. مؤسسه در راه حق، تهران، الهدی، ۱۳۸۶/۲۰۰۷م، ۴۵ص.

ط) ترکی آذربایجانی

Imam Mahammadtagi(a)yn haiaty.¹ Mahammadtagi
Mudarrisi; tarjuma edan I. Mamizada.

فصل دوم: پایان نامه

الف) دکتری / سطح چهار حوزه

الإمام محمد بن علي الجواد عليه السلام... سيرته و تراثه الفكري. محمد عزيز عبدالامير، پایان نامه دکتری، معهد التاريخ العربي والتراث الفكري، عراق، ۲۰۰۶م.

عرفان حضرت جواد الائمه عليه السلام در احوال و آثار. بتول خسروی، به راهنمایی علی شیخ الاسلامی و سیدعباس حسینی قائم مقامی، دانشکده الهیات و فلسفه، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات، ۱۳۸۲.

ب) کارشناسی ارشد / سطح سه حوزه

الإمام محمد الجواد عليه السلام وأراؤه في التفسير والرواية. كريم مجيد ياسين الكعبي، جامعة الكوفة

بررسی اوضاع سیاسی اجتماعی عصر امام جواد عليه السلام. سید ابوالحسین لشکری، به راهنمایی جمشید قائمی و مشاوره عزت الله نصیری، رشته تاریخ و تمدن ملل اسلامی، دانشکده علوم انسانی، گروه الهیات، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر ری، ۱۳۸۹، ۱۷۲ص.

بررسی اوضاع سیاسی اجتماعی عصر امام جواد علیه السلام. الهه قاسمی، به راهنمایی مهدی گلجان و مشاوره علی جعفرپور، رشته تاریخ و تمدن ملل اسلامی، دانشکده علوم پایه، گروه الهیات، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر ری، ۱۳۹۰، ۱۰۱ص.

بررسی نقش و جایگاه امام نهم علیه السلام در حدیث شیعه. حکیمه وفایی، به راهنمایی مجید معارف و مشاوره سیدمحمد رضوی، دانشکده الهیات، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۳، ۱۷۹ص.

تاریخ تشیع در دوران امام جواد علیه السلام. حسین نعیم آبادی، به راهنمایی محمدرضا جباری و مشاوره نعمت‌الله صفری فروشانی، رشته تاریخ اسلام، دانشکده علوم سیاسی و اجتماعی، دانشگاه باقرالعلوم قم، ۱۳۹۰، ۲۳۳ص.

تبیین مختصات تربیت اجتماعی (مبانی، اصول، روش‌ها) از منظر امام جواد علیه السلام. ربابه حسن نیای دموچالی، به راهنمایی فهیمه انصاریان و مشاوره سیدفرهاد افتخارزاده، رشته تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش در تعلیم و تربیت اسلامی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۹۲، ۱۲۷ص.

تحلیل قرآنی سیره عبادی اخلاقی امام جواد علیه السلام. پریش نظری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد فسا، ۱۳۹۴.

سیره اجتماعی ابن‌الرضا امام جواد امام‌هادی و امام‌عسکری علیه السلام. سیده ستاره هاشمی قادی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری، ۱۳۹۰.

فضایل زندگی امام جواد علیه السلام از دیدگاه آیات و روایات. منصوره عباسی، به راهنمایی محمدباقر حجتی و علیرضا فیض، رشته علوم قرآن و حدیث، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، ۱۳۷۵، ۲۰۲ص.

گونه‌شناسی اصحاب امام جواد علیه السلام و نقش فرهنگی، اجتماعی و سیاسی آنان. علی واحدی، به راهنمایی محسن الویری و مشاوره محمدرضا جباری و محسن رنجبر، رشته تاریخ تشیع، دانشگاه مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام، ۱۳۹۱.

گونه‌شناسی روایات امام جواد علیه السلام و امام هادی علیه السلام در تفسیر قرآن با تاکید بر تفاسیر البرهان، نورالتلقین و کنز الدقائق. مرجان غلامی، به راهنمایی سهیلا جلالی کندی و مشاوره پروین بهارزاده، رشته علوم قرآن و حدیث، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه الزهراء، تهران، ۱۳۹۲، ۱۶۷ص.

ج) کارشناسی / سطح دو حوزه

ابعاد زندگانی امام جواد علیه السلام. زهرا خلیلی، ورامین، حوزه علمیه خواهران، ۱۳۸۶، ۱۴۷ص.

ابعاد سیاسی زندگانی امام جواد علیه السلام. معصومه عیوضی، به راهنمایی فراهانی و دهشیری، قم، جامعه الزهراء علیه السلام، ۱۳۷۸.

بررسی اجمالی ابعاد شخصیتی امام جواد علیه السلام. محمدحسن موسوی، به راهنمایی حسن ستوده، مدرسه، فقه و معارف اسلامی، جامعه المصطفی العالمیه، قم، ۱۳۸۹، ۱۶۹ص.

بررسی سیره اخلاقی، اجتماعی و سیاسی امام جواد علیه السلام. نجمه صفدری، به راهنمایی صدیقه رضایی و مشاوره احمد منتظری، مدرسه علمیه پیروان حضرت زهراء علیه السلام مشهد، حوزه علمیه خراسان، ۱۳۸۵، ۱۱۱ص.

جایگاه علمی و سیاسی امام جواد علیه السلام. سیده نرگس برسی، به راهنمایی حسن احمدیان، جامعه الزهراء، قم، ۱۳۸۷.

- جلوه‌های رفتاری شخصیت امام جواد علیه السلام. الهه صفری دلگانی، به راهنمایی محمدجواد نوروزی، جامعة الزهراء، قم، ۱۳۸۲.
- جلوه‌های رفتاری شخصیت امام جواد علیه السلام در ابعاد مختلف. ویدا ابدالی، به راهنمایی حسن محمدی، جامعة الزهراء، قم، ۱۳۸۰.
- سیره اخلاقی سیاسی امام جواد علیه السلام. مرضیه چراغی، به راهنمایی ویدا بهمنی، حوزه علمیه امام خمینی رضی الله عنه کرمانشاه، ۱۳۸۵، ۱۱۶ص.
- سیره اخلاقی و سیاسی امام جواد علیه السلام. آزاده خسته، به راهنمایی علی اصغر رستمی و مشاوره باقری، مدرسه علمیه حضرت نرجس علیها السلام کاشمر، حوزه علمیه خراسان، ۱۳۸۵، ۱۳۸ص.
- سیره اخلاقی و سیاسی امام جواد علیه السلام. صدیقه میرزایی، به راهنمایی خانم موسوی و مشاوره فرزانه نیکوبرش، مدرسه علمیه خواهران کوثر، ۱۳۸۴، ۹۷ص.
- سیره اخلاقی و سیاسی امام جواد علیه السلام. صغری رحمانی فر، به راهنمایی سکینه بیک خورمیزی و مشاوره تکتم وفادار نصرالله زاده، مدرسه علمیه نرجس علیها السلام مشهد، حوزه علمیه خراسان.
- سیره سیاسی حضرت امام جواد علیه السلام. مریم سادات موسوی، به راهنمایی تیموری، حوزه علمیه مجتهده امین اصفهان، ۱۳۸۷، ۹۵ص.
- سیره سیاسی و اخلاقی امام جواد علیه السلام. زهره رئیسی، به راهنمایی هادی رضانی، مدرسه علمیه حضرت رقیه علیها السلام مشهد، حوزه علمیه خراسان، ۱۳۸۳، ۹۶ص.

شمه‌ای از زندگی امام جواد علیه السلام. احمد جواهری، به راهنمایی وحید قدرشناس، مرکز آموزش عالی ضمن خدمت فرهنگیان خواجه نصیر الدین طوسی کرمان، ۱۳۷۸، ۸۲ص.

فرازهایی از حیات اخلاقی، علمی و سیاسی امام محمدتقی حضرت جواد علیه السلام. کبری ذوالفقاری، به راهنمایی زهرا خالوزاده مبارکه، مدرسه علمیه الزهراء علیها السلام، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاهران، ۱۳۸۶.

فضائل و مناقب معصوم نهم علیه السلام. زهرا سیاهپوش، به راهنمایی علیرضا اسعدی، جامعه الزهراء علیها السلام قم، ۱۳۸۳.

نقش امام جواد علیه السلام در تثبیت امر امامت. نرگس بحرانی، به راهنمایی خانم سالاریه، جامعه الزهراء علیها السلام قم، ۱۳۸۹.

فصل سوم: مقالات

الف) فارسی

- «آثار و سیمای پیشوای نهم علیه السلام». سیدعلی نقی میرحسینی، فرهنگ کوثر، ش ۵۸، دی ۱۳۸۱، صص ۸۲-۸۸.
- «آموزه‌های تربیتی در گفتار امام جواد علیه السلام». سیدموسی صدر، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۱۰۴ و ۱۰۵.
- «آسمان جود و کرامت». محمدجواد نوری همدانی، گلبرگ معرفت، ش ۵۸، دی ۱۳۸۳، صص ۷۵-۸۰.
- «آیین‌ها داران فروغ تقوی علیه السلام». فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۱۳۰-۱۵۶.
- «ارتباط شیعیان ایران با امام جواد علیه السلام». رسول جعفریان، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، ص ۴۹.
- «از حضرت جواد الائمه علیه السلام بیاموزیم». عبد الکریم پاک‌نیا، مبلغان، ش ۱۰۹، آبان و آذر ۱۳۸۷، صص ۲۲-۳۰؛ ش ۱۱۷، تیر ۱۳۸۸، صص ۳۴-۴۶.
- «اسوه‌های بشریت: حضرت امام جواد علیه السلام». رسول جعفریان، نور علم، ش ۴۳-۴۴، بهمن ۱۳۷۰ و اردیبهشت ۱۳۷۱، صص ۳۸-۶۳.

- «اشک‌های امام جواد علیہ السلام». مجتبی کلباسی، امان، ش ۲۶، آبان-آذر ۱۳۸۹، صص ۱۰ و ۱۱.
- «امام جواد علیہ السلام از دیدگاه دانشمندان اهل سنت». حسین علی پورافضلی، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۲۴ و ۲۵.
- «امام جواد علیہ السلام الگوی دانشمندان جوان». عبدالکریم پاک‌نیا، پاسدار اسلام، ش ۲۸۹، دی ۱۳۸۴، صص ۲۳-۲۵؛ مسجد، ش ۱۴۰، مرداد ۱۳۸۸، ص ۱۰۶.
- «امام جواد علیہ السلام به روایت اهل سنت». محمدمحسن طبسی، فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۵۹-۶۷.
- «امام جواد علیہ السلام پاسدار حریم وحی». عبدالکریم پاک‌نیا، مبلغان، ش ۴۵، مهر ۱۳۸۲، صص ۱۹-۳۰.
- «امام جواد علیہ السلام تجسم صلابت». شمس‌الله صفرلکی، فرهنگ کوثر، ش ۳۶، اسفند ۱۳۷۸، صص ۳۶-۴۰.
- «امام جواد علیہ السلام در آیین مطبوعات». علی اکبر فرخی، فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۱۴۵-۱۴۹.
- «امام جواد علیہ السلام غریب بغداد». محمد عابدی، مبلغان، ش ۴۹، بهمن ۱۳۸۲، صص ۴۱-۴۸.
- «امام جواد علیہ السلام، مظهر تقوا و بخشش و ستیز با طاغوت». د. سمنانی، سروش، ش ۱۴۳، اردیبهشت ۱۳۶۱، صص ۲۸ و ۲۹.
- «امام جواد علیہ السلام مولودی با برکت». سیدجواد حسینی، مبلغان، ش ۵۷، شهریور ۱۳۸۳، صص ۲۵-۳۲.

- «امام جواد علیه السلام مولودی پر خیر و برکت». محمد ناصر حسینی علایی، رشد آموزش معارف اسلامی، ش ۵۲، پاییز و زمستان ۱۳۸۲، صص ۱۱-۲۰.
- «امام جواد علیه السلام و انتخاب همسر». احمد محیطی اردکانی، فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۹۸-۱۰۶.
- «امام جواد علیه السلام و خلفای عباسی». محمدعلی امینی، زائر، ش ۵۱، صص ۴۰-۴۳.
- «امام جواد علیه السلام و راز شهادت». عباس کوثری، فرهنگ کوثر، ش ۲۴، اسفند ۱۳۷۷، صص ۶۲-۶۴.
- «امام محمد تقی علیه السلام، اسوه کرامت و جواد الائمه». مسجد، ش ۱۳۲، آذر ۱۳۸۷، صص ۵۰-۵۵.
- «امام محمد تقی علیه السلام، مظهر جود و تقوا». پلیس انقلاب، ش ۷، شهریور ۱۳۶۱، صص ۴۲ و ۴۳.
- «امامت حضرت امام جواد علیه السلام در یک نگاه». عباس زارعی، معارف اسلامی، ش ۷۳، پائیز ۱۳۸۷، صص ۲۴-۴۳.
- «امامت حضرت امام جواد علیه السلام در یک نگاه». علیرضا انصاری، معارف اسلامی، ش ۷۱، بهار ۱۳۸۷، صص ۷-۱۴.
- «امامت جواد الائمه علیه السلام؛ با نگرشی بر مسأله امامت و بلوغ جسمی». محمد عابدی، مبلغان، ش ۹، آبان ۱۳۷۹، صص ۲۵-۴۱.
- «امامت و بلوغ». عسکری اسلامپور کریمی، فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۷۴-۹۷.
- «امام جود و بخشش». فاطمه عسکری، اشارات، ش ۱۵۰، بهار ۱۳۹۲، ص ۱۳۰.

- «اوبار سنگین امامت را در ۸ سالگی پذیرا شد». پیام انقلاب، ش ۱۸، آبان ۱۳۵۹، ص ۲۱.
- «اولین امام خردسال». حسین علی پورافضلی، زائر، ش ۶۵، بهمن - اسفند ۱۳۷۸، صص ۱۹-۲۱.
- «با رهبری خوب جامعه اصلاح می شود». استقامت، ش ۴۶، مرداد ۱۳۶۳، صص ۳۷-۴۰.
- «باران رحمت: اشاراتی از کرامات امام جواد علیهم السلام». زائر، ش ۱۹۸، خرداد ۱۳۹۰، صص ۲۲ و ۲۳.
- «بخشی از زندگینامه گهربار امام جواد علیهم السلام». حمل و نقل و توسعه، ش ۷۴، مهر ۱۳۹۲، صص ۸۹-۹۲.
- «برخی از دلائل امامت امام جواد علیهم السلام». عبد الکریم پاک نیا، مبلغان، ش ۸۵، آذر و دی ۱۳۸۵، صص ۲۲-۳۰.
- «بررسی امامت حضرت جواد علیهم السلام در خردسالی». پاسدار اسلام، ش ۲۷۳، شهریور ۱۳۸۳، صص ۲۸ و ۲۹.
- «بلوغ و امامت». اسماعیل اسلام پور کریمی، پاسدار اسلام، ش ۳۰۸، مرداد ۱۳۸۶، صص ۲۶-۳۱.
- «پاسخ به یک پرسش درباره ولایت امام جواد علیهم السلام». اسوه، ش ۶۲، بهمن ۱۳۸۱، ص ۳۸.
- «پرتوی از زندگانی امام جواد و امام هادی علیهم السلام». پاسدار اسلام، ش ۹۸، بهمن ۱۳۶۸، صص ۶ و ۷.
- «پرتوی از سیمای امام جواد علیهم السلام». احمد عابدینی، فرهنگ کوثر، ش ۲۰، آبان ۱۳۷۷، صص ۷۲ و ۷۳.

- «تجلی انوار الهی در مناظرات امام جواد علیه السلام». علیرضا شهرکی،
زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۲۰ و ۲۱.
- «تحقیقی پیرامون سفرهای حضرت جواد الائمه علیه السلام». عباس
مسلمی سیرجانی، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۳۵-۳۹.
- «تحلیل روان‌شناختی سخنان امام جواد علیه السلام». ابراهیم اخوی،
اشارات، ش ۱۵۰، بهار ۱۳۹۲، صص ۱۲۷-۱۲۹.
- «توشه ای از کلام و سیره جواد الائمه علیه السلام». جعفر نصراللهی، نسیم
وحي، ش ۲۹، خرداد ۱۳۹۰، ص ۳۶.
- «تشیع در گذرگاه تاریخ؛ متن نامه امام رضا علیه السلام به فرزندش امام
جواد از خراسان». داود الهامی، درس‌هایی از مکتب اسلام، سال ۳۴،
ش ۲، صص ۲۰-۳۰.
- «توکل در کلام امام جواد علیه السلام». یاسر جهانی‌پور، فرهنگ کوثر، ش ۸۳،
پاییز ۱۳۸۹، صص ۵۸-۶۷.
- «جایگاه امام جواد علیه السلام از نظر اهل سنت». سیدابوالحسن باقری،
اسوه، ش ۱۵۱، تیر ۱۳۸۹، صص ۱۵-۲۰.
- «جایگاه علمی امام جواد علیه السلام». جواد خرمی، مبلغان، ش ۷۳، آذر و
دی ۱۳۸۴، صص ۴۹-۵۹.
- «جرعه نوشان اقیانوس بی‌کران جواد الائمه علیه السلام». عسکر اسلامپور
کریمی، پاسدار اسلام، ش ۳۱۲، آذر ۱۳۸۶، صص ۳۵-۴۰.
- «جرعه نوشان جویبار جواد علیه السلام». سید حسن قریشی، فرهنگ کوثر،
ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۱۲۴-۱۲۹.

- «جمال جمیل امام جواد علیه السلام در شعر فارسی». محمدعلی مجاهدی،
ژائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۷۹-۸۱.
- «جواد الائمه علیهم السلام و چگونگی حراست از دین در زمان حکومت
عباسیان». محمد یداللهی، ژائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۴۴-۴۶.
- «جوان ترین جواد». اسوه، ش ۱۷۳، مهر ۱۳۹۲، صص ۱۴ و ۱۵.
- «چهارمین دوره تاریخی امامت». پژوهشهای اجتماعی اسلامی،
ش ۸۱-۸۲، فروردین و اردیبهشت - خرداد و تیر ۱۳۸۹، صص ۱۴۸-۱۹۹.
- «حضرت امام محمدتقی علیه السلام». علی زمانی قمشه‌ای، درس‌هایی از
مکتب اسلام، سال ۳۹، ش ۳، خرداد ۱۳۷۸، صص ۴۷-۵۲.
- «خدمت در سیره و سخن جواد الائمه علیهم السلام». محمد عابدی، مبلغان،
ش ۶۱، آذر و دی ۱۳۸۳، صص ۲۵-۳۱.
- «خدمت و مهرورزی در اندیشه تقوی». محمدابراهیم احمدی،
فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۸۶-۹۷.
- «خورشید در خاک: شهادت امام جواد علیه السلام». فاطمه محمدی،
گلبرگ معرفت، ش ۷۰، دی ۱۳۸۴، صص ۸۷-۱۰۱.
- «خوشه ای از خرمن جود امام جواد علیه السلام». اشارات، ش ۱۵۰، بهار
۱۳۹۲، صص ۱۳۱-۱۴۳.
- «دختران جواد الائمه علیهم السلام». محمد عابدی، ژائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷،
صص ۳۱ و ۳۲.
- «دوستی و تعامل با هم‌نوعان در سیره امام جواد علیه السلام». اسماعیل
نساجی زواره، پاسدار اسلام، ش ۳۳۵، آبان ۱۳۸۸، صص ۴۴-۴۷.

- «رابطه سن و امامت». علی رضا اسماعیل آبادی، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۱۴-۱۶.
- «راز ناشناختگی امام جواد علیه السلام». احمد عابدینی، فرهنگ کوثر، ش ۱۳، فروردین ۱۳۷۷، صص ۶۷-۶۹.
- «راویان امام جواد علیه السلام». ایرج امان پورقراچی، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۵۰-۵۲.
- «راویان قم در عصر امام علیه السلام». غلامعلی عباسی، فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، ص ۱۱۵.
- «راویان مشترک فریقین از امام جواد علیه السلام». عرفان فاضل، مجموعه مقالات هشتمین کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی (۱۳۷۴).
- «رساله فتحیه (در بیان نکته تقدم حمد بر تهلیل در خطبه حضرت جواد علیه السلام)». تألیف میرزا ابوالقاسم گیلانی قمی، به کوشش رضا استادی، علوم حدیث، ش ۲۸، تابستان ۱۳۸۲، صص ۲۰-۶۴.
- «رقص شیطان». لیلا اسلامی گوی، فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۱۰۷-۱۱۴.
- «روش امام جواد علیه السلام برای ترویج آیات الهی». پرسمان، ش ۱۰۶، آبان ۱۳۹۰، ص ۸.
- «روش‌های علمی امام جواد علیه السلام». خادم حسین فاضلی، دو ماهنامه آفاق مهر، ش ۵۳، مهر و آبان ۱۳۹۲، صص ۸۲-۸۴.
- «رویدادهای عصر امام جواد علیه السلام». سید حسن قریشی، فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۱۲-۲۹.

- «زندگانی و سیره عملی امام محمد بن علی الجواد علیهما السلام». ستار هدایت‌خواه، زائر، ش ۹، آذر ۱۳۷۳، صص ۲۰-۲۳.
- «سخنان امام جواد علیهما السلام در وادی اعتقادات». پاسدار اسلام، ش ۳۱۲، آذر ۱۳۸۶، صص ۳۱-۳۴.
- «سیره اخلاقی امام علیهما السلام». عبدالکریم پاک‌نیا، فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۴۶-۵۱.
- «سیره و اخلاق امام جواد علیهما السلام». سیدشیر آقا‌حسینی، آفاق مهر، ش ۴۲، آبان-بهمن ۱۳۸۹، صص ۶۴ و ۶۵.
- «سیره سیاسی - اجتماعی امام محمدتقی علیهما السلام در هدایت شیعیان». ابوالقاسم شاکر، حصون، ش ۳۲، مهر و آبان ۱۳۹۰، صص ۳۶-۴۶.
- «شخصیت علمی امام جواد علیهما السلام در آینه مناظرات». محمدحسن شریعت‌زاده خراسانی، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۲۲ و ۲۳.
- «شرحی کوتاه بر زندگانی امام محمدتقی علیهما السلام». عروة الوثقی، ش ۳۳، مهر ۱۳۵۹، ص ۱۳.
- «شهر هزار چهره هرزه: به مناسبت بیست و سوم خرداد سالروز میلاد امام جواد علیهما السلام». کمال سید، پیام زن، ش ۲۳۱، خرداد ۱۳۹۰، صص ۱۳-۱۸.
- «شیعه چه می‌گوید؟». مهدی سراج انصاری، آیین اسلام، ش ۱۲۰، تیر ۱۳۲۵، صص ۶ و ۷.
- «شیوه‌های آموزنده سیاسی و اجتماعی امام جواد علیهما السلام». سیدرضا موسوی، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۹۹-۱۰۳.

- «ضرورت تدوین دانشنامه امام جواد علیه السلام». محمد اصغری نژاد، فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۱۵۳-۱۵۶.
- «علم و اعجاز جواد الائمه علیه السلام». سیدعلی نقی میرحسینی، فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۱۹-۲۹.
- «فرقه‌های کلامی دوران امام جواد علیه السلام و موضع‌گیری‌های امام». حمید فغفور مغربی، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۱۷-۱۹.
- «فروغی از سیمای نهمین آفتاب». اشرف آشوری، مبلغان، ش ۱۳، ذی القعدة ۱۴۲۱ق.، صص ۳۲-۴۳.
- «قطره ای از دریای عنایات حضرت جواد علیه السلام». عبد الکریم پاک‌نیا، مبلغان، ش ۸۱، مرداد و شهریور ۱۳۸۵، صص ۲۰-۳۰.
- «کتابشناسی امام جواد علیه السلام». جواد قاسمی‌زاده، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۱۰۶-۱۰۸.
- «کتابشناسی امام جواد علیه السلام». ناصر بهرامی، فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۱۳۶-۱۴۴.
- «کتابشناسی امام جواد علیه السلام». ناصرالدین انصاری قمی، مشکوة، ش ۴۵، زمستان ۱۳۷۳، صص ۱۶۴-۱۷۴.
- «کرامات آفتاب نهم، امام جواد علیه السلام». زائر، ش ۱۸۷، تیر ۱۳۸۹، ص ۲۵.
- «کنیه‌ها و القاب امام جواد علیه السلام». سید عباس رفیعی‌پور، فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۳۰-۳۳.
- «گزیده‌ای از صفات امام جواد علیه السلام در شعر شاعران». زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۸۲-۸۷.

- «گوشه‌ای از فعالیت‌های شیعیان امام رضا و امام جواد علیهم السلام در قم». عبدالهادی احمدی، مشکوة، ش ۳۸، بهار ۱۳۷۲، صص ۱۴۱-۱۵۵.
- «گوشه‌هایی از معجزات و کرامات امام جواد علیهم السلام». نادره شریف اعلم، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۲۶-۲۸.
- «ماجرای شهادت امام محمدتقی علیهم السلام». سیدمجتبی اهری، مبلغان، ش ۳۷، بهمن ۱۳۸۱، صص ۴۸-۵۸.
- «مبارزات سیاسی امام جواد علیهم السلام». سیدمحمود هاشمی شاهرودی، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۶۹-۷۱.
- «مبارزات فرهنگی امام جواد علیهم السلام». اسماعیل مصباحی زواره، پاسدار اسلام، ش ۳۱۲، آذر ۱۳۸۶، صص ۲۳-۲۵.
- «مروری بر شیوه‌های مبارزاتی امام جواد علیهم السلام». پیام انقلاب، ش ۹۲، شهریور ۱۳۶۲، صص ۴-۸.
- «مظهر جود و تقوی». حبیب الله شمس، اعتصام، ش ۵، شهریور ۱۳۶۱، صص ۴۰ و ۴۱.
- «مقام علمی - سیاسی امام جواد علیهم السلام». اسماعیل مصباحی زواره، پاسدار اسلام، ش ۳۲۴، آذر ۱۳۸۷، صص ۴۴-۴۷.
- «مناظرات امام جواد علیهم السلام با حضرت عبدالعظیم حسنی». سیدکاظم ارفع، شناخت‌نامه حضرت عبدالعظیم حسنی علیه السلام و شهر ری (مجموعه مقالات چاپ شده) (به کوشش هادی ربانی و علی اکبر زمانی نژاد، قم، دارالحدیث، ۱۳۸۲)، صص ۱۱۵-۱۲۲.
- «مناظرات امام نهم». یعقوبی قمشه‌ای، درس‌هایی از مکتب اسلام، ش ۲۹۷، آذر ۱۳۶۴، صص ۶۰-۶۳.

«مناظرات حضرت جواد الائمه (علیه السلام)». عسکر اسلامپور کریمی، پاسدار اسلام، ش ۳۳۵، آبان ۱۳۸۸، صص ۳۲-۳۷.

«مناظره ای از امام جواد (علیه السلام)». سید جواد حسینی، مبلغان، ش ۳۳، مهر ۱۳۸۱، صص ۳۱-۳۴.

«موسوعة الإمام الجواد (علیه السلام) (اللجنة العلمیه فی مؤسسه ولی العصر (علیه السلام)؛ بإشراف ابی القاسم الخزعلی)». کتاب ماه دین، ش ۲۵، آبان ۱۳۷۸، ص ۱۵.

«مهاجرت‌ها و اقامتگاه‌های امام محمدتقی (علیه السلام)». غلامرضا گلی زواره، فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۳۴-۴۵.

«میراث علمی امام جواد (علیه السلام)». رضا حق‌پناه، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۱۲ و ۱۳.

«میراث نور». فاطمه خوشنما، نامه جامعه، ش ۸۱، خرداد ۱۳۹۰، صص ۶۶ و ۶۷.

«میزگرد پیرامون امام جواد (علیه السلام)». با حضور سیدعزالدین زنجانی، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۶۳-۶۸.

«نامه امام جواد (علیه السلام) به والی سیستان». رحیمی، مدیریت در اسلام (نخل شهداد)، ش ۸، پاییز و زمستان ۱۳۸۵، ص ۵۰.

«نامه های امام جواد (علیه السلام)». داود الهامی، درس‌هایی از مکتب اسلام، ش ۴۰۱، مرداد ۱۳۷۳، صص ۳۴-۴۰.

«نقدی بر رویکرد انتقادی فخر رازی و ابن تیمیه به جایگاه علمی امام جواد و عسکریین (علیهم السلام) با تأکید بر میراث مکتوب اهل سنت».

حسین اسکندری و محمد کرمانی کجور، امامت پژوهی، ش ۷، پاییز ۱۳۹۱،
صص ۱۵۳-۱۸۰.

«نقش شیعیان کوفه در دوره امام رضا و امام جواد (علیه السلام)». عبدالهادی
احمدی، مشکوة، ش ۳۵، تابستان ۱۳۷۵، صص ۱۱۶-۱۴۸.

«نگاهی به امامت امام جواد (علیه السلام)». پیام زن، ش ۱۹۶، تیر ۱۳۸۷،
صص ۳۴-۳۷.

«نگاهی به سیره تبلیغی امام جواد (علیه السلام)». محمد حاج اسماعیلی،
مبلغان، ش ۲، اسفند ۱۳۷۸، صص ۳۶-۳۹.

«نگاهی به سیره عملی امام جواد (علیه السلام)». زهرا زحمت کش، آفاق مهر،
ش ۴۷، آبان و آذر ۱۳۹۰، صص ۳۴ و ۳۵.

«نگاهی به نماز و سیره عبادی جواد الائمه (علیهم السلام)». بهورز، ش ۸۷،
زمستان ۱۳۹۱ و بهار ۱۳۹۲، ص ۲۵.

«نگاهی گذرا به زندگانی سیاسی امام جواد (علیه السلام)». سیدمحمد امام
(جزایری)، مبلغان، ش ۱۸۱، شهریور-مهر ۱۳۹۳، صص ۲۱-۲۹.

«نگاهی گذرا به سیره سیاسی اجتماعی امام جواد (علیه السلام)». غلام‌نبی
گلستانی، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۷۲-۷۵.

«نگاهی گذرا به سیره قرآنی حضرت جواد الائمه (علیهم السلام)». پاسدار
اسلام، ش ۳۳۵، آبان ۱۳۸۸، صص ۱۶ و ۱۷.

«نگرشی بر قاطعیت سیاسی و علمی امام جواد (علیه السلام)». سیدمهدی
سلطانی رنانی، فرهنگ کوثر، ش ۶۵، بهار ۱۳۸۵، صص ۵۲-۵۸.

«نگرشی کوتاه به زندگانی امام جواد (علیه السلام)». یعقوبی قمشه‌ای،

درس‌هایی از مکتب اسلام، سال ۲۵، ش ۴، تیر ۱۳۶۴، صص ۲۱-۲۳؛ ش ۵، مرداد ۱۳۶۴، صص ۵۷-۶۱.

«نمایندگان فرهنگی امام جواد علیه السلام». محمد افتخاری، زائر، ش ۵۱، آبان ۱۳۷۷، صص ۴۷ و ۴۸.

«نمی از یم سخنان امام جواد علیه السلام». سیدجواد حسینی، پاسدار اسلام، ش ۲۶۵، دی ۱۳۸۲، صص ۲۲-۲۵.

«نهمین اختر». اعظم تاجیک، پیشوایان علیه السلام (به کوشش جمیله کچوئی)، صص ۲۱۱-۲۳۰.

«نهمین امام بر حق جواد الائمه علیه السلام». احمد قاضی زاهدی، خورشید مکه، ش ۱۲، شهریور-مهر ۱۳۸۲، صص ۱۲ و ۱۳.

«نهمین پیشوای معصوم امام محمدتقی علیه السلام». عروة الوثقی، ش ۸۳، شهریور ۱۳۶۱، ص ۲۱.

«نیرنگ مأمون به امام جواد علیه السلام». داود الهامی، درس‌هایی از مکتب اسلام، ش ۴، تیر ۱۳۷۳، صص ۲۹-۳۷.

«نیم‌نگاهی بر زندگانی جواد الائمه علیه السلام». زائر، ش ۱۱۷، شهریور ۱۳۸۳، صص ۴۵ و ۴۶.

«وصیت اخلاقی امام جواد علیه السلام به یکی از یارانش». حسن اردشیری لاجیمی، مبلغان، ش ۱۴۵، مهر و آبان ۱۳۹۰، صص ۵۲-۵۸.

«ولای جواد الائمه علیه السلام». پیام انقلاب، ش ۱۶۷، مرداد ۱۳۶۵، صص ۴-۷.

«همسران جواد الائمه علیه السلام». اشرف عاشوری، زائر، ش ۵۱، آبان

۱۳۷۷، صص ۲۹ و ۳۰.

«ياران برجسته امام جواد عليه السلام». حسين على بورافضلى، زائر، ش ٥١،
آبان ١٣٧٧، صص ٥٦-٥٨.

ب) عربى

«الأبعاد التربوية في أقوال الإمام الكاظم عليه السلام». هاشم حسين ناصر
المحنك، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليه السلام (رجب
١٤٣٢ق.).

«الأبعاد السياسية لزواج الإمام محمد الجواد عليه السلام من أم الفضل بنت
المأمون العباسي». ستار جبار الجابري، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان
الكاظم والجواد عليه السلام (رجب ١٤٣٢ق.).

«أبو جعفر الثاني الإمام الجواد عليه السلام (ولد سنة ١٥٩ هـ ٨١١ م - توفي
سنة ٢٢٠ هـ ٨٣٥ م)». العرفان، ش ٣٥٨، شوال ١٣٦٧ق.، صص ١١٩٣-
١١٩٧.

«الأثر الأدبي للإمام علي عليه السلام في حكم الإمامين الكاظم
والجواد عليه السلام». رزاق عبدالأمير مهدى الطيار، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان
الكاظم والجواد عليه السلام (رجب ١٤٣٢ق.).

«أثر الإمام الجواد عليه السلام في تأصيل القواعد الفقهية». سحر كاظم
عبدالزهره الوائلى، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليه السلام
(رجب ١٤٣٢ق.).

«أثر الإمام محمد الجواد عليه السلام المعرفي (دراسة في مروياته
الفقهية)». على عبدالحسين المظفر و حيدر عبدالجبار الوائلى، المؤتمر
السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليه السلام (رجب ١٤٣٢ق.).

«الأثر الفكري والعقائدي للإمام محمد بن علي الجواد عليه السلام في المجتمع الاسلامي». صالح مهدي عباس، المؤتمر السنوي الثاني للإمامان الكاظم والجواد عليه السلام (رجب ١٤٣٢ق.).

«أثر الوشاية في صراع الإمام محمد الجواد عليه السلام ضد السلطة العباسية». زهير يوسف عليوى، المؤتمر السنوي الثاني للإمامان الكاظم والجواد عليه السلام (رجب ١٤٣٢ق.).

«الأحاديث الفنية عند الإمام محمد الجواد عليه السلام مقارنة أسلوبية». عبد الإله عبد الوهاب هادى و إمل جاسم عبدالرضا، المؤتمر السنوي الثاني للإمامان الكاظم والجواد عليه السلام (رجب ١٤٣٢ق.).

«الأدوار الجهادية والرسالية للإمام محمد الجواد عليه السلام وأثرها في المجتمع». فيصل التميمى، المؤتمر السنوي الثاني للإمامان الكاظم والجواد عليه السلام (رجب ١٤٣٢ق.).

«الأصول الفكرية في المناظرات الكاظمية». عامرة الياسرى و هاشمية حميد، المؤتمر السنوي الثاني للإمامان الكاظم والجواد عليه السلام (رجب ١٤٣٢ق.).

«الإمام الجواد عليه السلام في العيون». محمد الحلقى، مجلة الفرات، ش ٧٦، ذوالقعدة ١٤٢٨ق.

«الإمام الجواد عليه السلام فى تاريخ بغداد (دراسة تحليلية)». كاظم جواد كاظم المنذرى، مجلة العميد، المجلد الثاني، العدد الثاني، السنة الثانية / شعبان ١٤٣٤هـ. حزيران ٢٠١٣م، صص ٤٦-٥٢.

«الإمام الجواد عليه السلام: قدوة الشباب المؤمن». السيد عبدالكريم الحسينى، الهادى، ش ٣٠، سال ١٣٩٩ق.، صص ٤٤-٤٧.

«الإمام الجواد (عجل الله فرجه) المعجزة: رواية الحافظ ابن حجر الهيثمي».

شعائر، ش ۱۸، ذوالقعدة ۱۴۳۲ق.، صص ۲۹ و ۳۰.

«الإمام الجواد معجزة الهيئة خالدة/ السيرة والاعجاز: ملامح

عامة». تحريريه، شعائر، ش ۱۸، ذوالقعدة ۱۴۳۲ق.، صص ۳۳-۳۶.

«الإمام الجواد (عجل الله فرجه) ومحنة الشيعة في بدء إمامته». محمدجعفر

طباطبایی، ينيح، ش ۵۱، رجب - شعبان ۱۴۳۴ق.، صص ۷۲-۷۵.

«الإمام الجواد (عجل الله فرجه) وأثاره في تفسير القرآن الكريم». عماد الكاظمي،

المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد (عجل الله فرجه) (رجب ۱۴۳۲ق.).

«الإمام الجواد (عجل الله فرجه) ومناظراته». تامر محمد حمزة، بقية الله، ش ۲۰۶،

ذوالقعدة ۱۴۲۹ق.، صص ۱۸-۲۱.

«الإمام محمد الجواد (عجل الله فرجه)». صلاح العابدی، مجلة الفرات، ش ۸،

ذوالقعدة ۱۴۲۲ق.

«الإمام محمد الجواد (عجل الله فرجه)». هيئة التحرير، مجلة الفرات، ش ۵۸، محرم

۱۴۲۷ق.

«الإمام محمد الجواد (عجل الله فرجه) تاسع الأئمة الإثني عشر (۱۹۵-۲۲۰هـ)

سيرته ومنهجه العلمي». رشا عيسى فارس، مجلة العلوم الحديثة والتراثية،

ش ۱، سال ۲۰۱۳م.، صص ۴۶-۵۲.

«الإمام محمد الجواد (عجل الله فرجه) توظيف التفوق العلمي في إثبات الإمامة

وإرشاد الأمة». زينب إبراهيم حسن، آداب الكوفة، ش ۱۸، سال ۲۰۱۴م.،

صص ۴۲۳-۴۴۶.

«الإمام محمد الجواد (عجل الله فرجه) ودلائل إمامته». نبيلة عبد المنعم داود، قبل

للنشر ضمن وقائع ندوة الإمام محمد الجواد (عجل الله فرجه)، العتبة الكاظمية المقدسة ۲۰۱۰.

«الإمام محمد بن علي الجواد عليه السلام وأثاره في تفسير القرآن الكريم». عماد موسى محمود، مجلة كلية الآداب، العدد ٩٩.

«إمامة الجواد عليه السلام إطلالة علي التشيع». منير صادق الكاظمي، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام (رجب ١٤٣٢ق.).

«إمامة الجواد عليه السلام في الصغر». أحمد خشاب، بقية الله، ش ١٣٢، أيلول ٢٠٠٢م.، صص ٣٦-٣٩.

«الإمامة المبكرة». السيد محمد باقر الصدر، الفكر الاسلامي، ش ٢١-٢٢، جمادى الثانية ١٤٢٠ق.، صص ١٥-٢٠.

«الإمامة المبكرة وأبعادها البيولوجية والسيكلوجية». زينب كامل كريم الويسى، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام (رجب ١٤٣٢ق.).

«الدوافع النفسية والسياسية للمعتصم العباسي لإغتيال الإمام محمد الجواد عليه السلام». اسماء عبد محى شاتي، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام (رجب ١٤٣٢ق.).

«دور الإمام الجواد عليه السلام في ترسيخ العقيدة المهدوية». على محمد سعدون الفياض، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام (رجب ١٤٣٢ق.).

«شذرات من جهاد الإمام الجواد عليه السلام». فيصل التميمي، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام (رجب ١٤٣٢ق.).

«صور من سيرة الإمام محمد الجواد عليه السلام وأثره في مجتمعه». وجدان فريق عناد، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليهما السلام (رجب ١٤٣٢ق.).

«عصر الإمامين عليه السلام اختلاف المظهر و تطابق المضمون». على عبدالمطلب المدني، المؤتمر السنوي الثاني للإمامان الكاظم والجواد عليه السلام (رجب ١٤٣٢ق.).

«علوم المأكَل والمشرب والتداوي في تراث الإمام الجواد عليه السلام». شهرزاد محمد جعفر الشديدي، مجلة العلوم الحديثة والتراثية، المجلد الاول، العدد الاول، لسنة ٢٠١٣، صص ١-٦.

«فلسفة الصبر وأبعادها في سيرة الإمامين الكاظم والجواد عليه السلام». محمد فهد حسين القيسى، المؤتمر السنوي الثاني للإمامان الكاظم والجواد عليه السلام (رجب ١٤٣٢ق.).

«في رحاب الإمام الجواد عليه السلام». احمد حسين شحادة، الفكر الاسلامي، ش ٤١-٤٢، محرم و صفر ١٣٩٩ق.، صص ٨٠-٨٦.

«قبسات من حياة الإمام الجواد عليه السلام العلمية». أليس كوراني، نور الإسلام، ش ١٦٣-١٦٤، رجب-شعبان ١٤٣٤ق.، صص ١٠-١٤.

«قراءة في سيرة الإمام الجواد عليه السلام». بقية الله، ش ٥١، جمادى الأخرى ١٤١٦ق.، صص ٣٦-٤٥.

«قراءة في كتاب الحياة السياسية للإمام الجواد عليه السلام». محمود دبوب، بقية الله، ش ١٦١، شباط ٢٠٠٥م.، صص ٧٢-٧٥.

«لمحات أسلوبية في الأحاديث عند الإمام الجواد عليه السلام». عبد الإله العرداوي، يتابع، ش ٣٣، ذو القعدة - ذو الحجة ١٤٣٠ق.

«مدرسة الإمام الجواد عليه السلام». جواد كاظم النصرالله و انتصار عدنان العواد، المؤتمر السنوي الثاني للإمامان الكاظم والجواد عليه السلام (رجب ١٤٣٢ق.).

«المفاهيم التربوية لدى الإمامين الكاظم والجواد عليه السلام». عبدالحسين احمد الخفاجي و عبدالكريم جعفر الربيعي، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليه السلام (رجب ۱۴۳۲ق.).

«من أدب الأئمة المغيب: أدب الإمامين الجوادين عليه السلام». خليل خلف بشير، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليه السلام (رجب ۱۴۳۲ق.).

«من بلاغة حكم الإمامين الكاظم والجواد عليه السلام». احمد جاسم ثاني الركابي، المؤتمر السنوي الثاني الإمامان الكاظم والجواد عليه السلام (رجب ۱۴۳۲ق.).

«منهج الاستدلال القرآني عند الإمام الجواد عليه السلام». محمد محمود زوين، يناير، ش ۵۳، ذوالقعدة - ذو الحجة ۱۴۳۴ق.، صص ۱۶-۲۱.

«نحو فهم افضل للمعصوم: من محاولات إختبار المعجزة». محمدعلي متوليان، شعائر، ش ۱۸، ذوالقعدة ۱۴۳۲ق.، صص ۴۱ و ۴۲.

«نفحات من سيرة الإمام محمد الجواد عليه السلام». حيدر رزاق شمران، النجف الاشرف، ش ۸۵، ذى القعدة ۱۴۳۲ق.، صص ۱۲ و ۱۳.

«و آئيناه الحكم صيبا: فرادة إعجاز نبين، و إمامين». حسين كوراني، شعائر، ش ۱۸، ذوالقعدة ۱۴۳۲ق.، صص ۳۷-۴۰.

«و يكلم الناس في المهدي: قانون الإصطفاء الالهي». السيد عدنان الحسيني، شعائر، ش ۱۸، ذوالقعدة ۱۴۳۲ق.، صص ۳۱ و ۳۲.

«وفاة الإمام محمد الجواد عليه السلام». حسين بحراني، كتاب الوفيات، صص ۳۳۹-۳۶۲.

کتابشناسی شهر کازمین

فصل اول: کتاب

الف) فارسی

آرام دجله: سیمای کاظمین. حسن ایدرم، قم، گرگان، ۱۳۸۰، ۲۴۰ص.

تاریخ حرم کاظمین. محمدحسن آل یاسین، مشهد، کنگره جهانی حضرت رضا، ۷، ۱۳۷۱، ۲۹۵ص.

تاریخ کاظمین و بغداد. عباس فیض قمی، ۱۳۲۷.

سیمای کاظمین: آرام دجله. حسن ایدرم، تهران، مشعر، ۱۳۸۸، ۱۶۷ص.

مشاهیر مدفون در کاظمین. ابراهیم زنگه قاسم آبادی و فرشته زنگنه، مشهد، خورشید شرق، ۱۳۸۹، ۲۲۶ص.

ب) عربی

تاریخ الإمامین کاظمین عليه السلام و روضتهما الشریفه من یوم دفنهما...
وبلیه نظام العتبات المقدسة. جعفر بن محمد النقدي، تصحیح امیر عباس،
بغداد، دارالکتاب العراقیه، المكتبة العلمیه، ۱۳۶۹ق، ۱۲۳ص.

- تاريخ الكاظمية. محمد امين الاسدى، بيروت، الوراق للنشر، ٢٠١٣م. ص٣٥٦.
- تاريخ المشهد الكاظمي. محمدحسن آل ياسين، بغداد، مطبعة المعارف، ١٣٨٧ق. / ١٩٦٧م. ص٣٠.
- قبس من الكاظمين. سيدمسلم سيدحسين موسى، بغداد، الدار العربية للكتاب، ١٩٨٦م.، ١٥٧ص.
- كواكب مشهد الكاظمين فى القرنين الأخيرين والقرن الحالي. عبدالكريم الدباغ، كاظمين، الشؤون الفكرية والثقافية، العتبة الكاظمية المقدسة، ١٤٣١ق. / ٢٠١٠م.، ٢ جلد.
- موسوعة العتبات المقدسة: قسم الكاظمين. جعفر الخليلي، بيروت، دارالتعارف، ١٣٨٧ق. / ١٩٦٧م.

فصل دوم: مقاله

الف) فارسی

- «آثار تاریخی مذهبی کاظمین». هیئت تحریریه، مسجد، ش ۱۱۴، خرداد ۱۳۸۶، صص ۶۰ و ۶۱.
- «آستانه کاظمین». عبدالحسین شهیدی صالحی، دایرة المعارف تشیع، جلد ۱، صص ۱۰۷-۱۰۹.
- «اماکن مذهبی عراق: کاظمین». زائر، ش ۱۰۲، خرداد ۱۳۸۲، صص ۴۰ و ۴۱.
- «تاریخچه حرم کاظمین». حسین ایزدی، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام (انجمن تاریخ پژوهان، قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۲)، ج ۲، صص ۵۴۳-۵۶۲.
- «حرم کاظمین». جواد محدثی، فرهنگ کوثر، ش ۱۵، خرداد ۱۳۷۷، صص ۸۶ و ۸۷.
- «کاظمین». محمود مدیرزاده، یغما، ش ۲۱۸، شهریور ۱۳۴۵، صص ۳۲۰ و ۳۲۱.
- «کاظمین کانون عشق، علم و هنر». زائر، ش ۱۳۵، اسفند ۱۳۸۴، صص ۲۶ و ۲۷.

«كازميين و مشاهير مدفون در آن». سيد مهدي واعظ موسوي، زائر،
ش ٥١، آبان ١٣٧٧، صص ١٠٩ و ١١٠.

«موقوفات ايرانيان در عراق: بغداد و كازميين». محمدرضا انصاري قمي،
وقف ميراث جاويدان، ش ٩، بهار ١٣٧٤، صص ٩٢-١٠٢.

ب) عربي

«تاريخ المشهد الكازمي على أعتابه تقضى الحوائج». أليس
كوراني، شعائر، ش ٤٢، ذوالقعدة ١٤٣٣ق.، صص ٨-١٢.

«تطوير العمارة الإسلامية في المشهد الكازمي المقدس». ضرغام
خالد الطائي، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى
ابن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى
٢٠١٢م.).

«الثقافة والمجلة في الكازمية المقدسة». فاسم الخفاجي، منبر
الجوادين، ش ١٠٠، رمضان ١٤٣٥ق.، صص ١٢-١٥.

«جوانب عمارية للحضرة الكازمية الشريفة». شيماء ماجد الحبوبي،
المؤتمر السنوي الأول حول الإمام الكاظم عليه السلام، رجب ١٤٣١ق. /جولای
٢٠١٠م.

«الصحف والمجلات الصادرة في الكازمية من سنة ١٩٢٤ إلى
سنة ١٩٧١». حميد البغدادي، يناير، ش ٥٣، ذوالقعدة-ذوالحججه
١٤٣٤ق.، صص ١١٨-١٢٣.

«عمليات الإعمار في المشهد الكازمي حتى عام ١٩١٧م.». قاسم
عبدالهادي الزيرجاوي، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي

الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق./مى ٢٠١٢م.).

«الكاظمية». السيد عبدالرزاق الحسنى، الدليل، سال ٢، ش ٦، ربيع الثاني ١٣٦٧ق.، صص ٣٠٦-٣٠٩.

«الكاظمية». العرفان، سال ١٤، ش ٥-٦، شعبان ورمضان ١٣٥٢ق.، صص ٤٩١-٤٩٦.

«كاظمية، تاريخ عريق و حضارة شامخة، التراث الثقافي يرسم مسيره التحدى و الثورة». مصطفى عبيدى، الوحدة، ش ٢٣١، اكتوبر ١٩٩٩م.، صص ٢٢-٢٤.

«الكاظمية في كتابات الرحالة الأجانب من عام ١٦١٦-١٩١٦». كريم عبدالحسين فرج، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي للإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق./مى ٢٠١٢م.).

«الكاظمية والمشهد الكاظمي». محمدمهدى الصدر، الثقافة الاسلامية، ش ٢٧، ربيع الأول و ربيع الثاني ١٤١٠ق.، صص ٢٢٧-٢٤٥.

«لمحات من تاريخ الكاظمية». محمدهسن آل ياسين، البلاغ، سال ٣، ش ٣-٤، جمادى الاولى ١٣٩٠ق.، صص ٧-٣٨.

«مدن الشيعة المقدسة: الكاظمية». السيد عبدالرزاق الحسنى، الدليل، سال ٢، ش ٥، ربيع الاول ١٣٦٧ق.، صص ٢٢٩-٢٣١.

«مدينة الكاظمين؛ معلم ديني سياحي (دراسة تاريخية)». على جاسم طلال الموسوى، أهل البيت عليهم السلام، ش ١٢، ربيع الاول ١٤٣٣ق.، صص ٩٥-١١٦.

«مدينة الكاظمية: تاج الزوراء، و مثنوى الجوادين عليه السلام». السيد حسن الأمين، شعائر، ش ٥٤، ذوالقعدة ١٤٣٥ق.، صص ٨-١٢.

«المشهد الكاظمي فى العصر العباسي». محمدحسن آل ياسين، سومر، سال ١٨، ش ١-٢، ١٩٦٢م.، صص ١١٩-١٢٨.

«المشهد الكاظمي: من بدء الإحتلال المغولي الى نهاية الإحتلال العثماني». محمدحسن آل ياسين، سومر، سال ١٩، ش ١-٢، صص ١٥٥-١٧٠.

«المشهد الكاظمي وأثره على التخطيط العمراني للنسيج التقليدي الكاظمي». سهاد كاظم عبدالموسوى و هديل موفق القيسى، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢).

«مشهد الكاظمين عليه السلام رؤية استشراقية (دونالدسون) أنموذجا». جواد كاظم النصر الله و انتصار عدنان العواد، ملخصات بحوث المؤتمر السنوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢).

«المشهد الكاظمي المطهر أقدم وأبرز أثر خططي شاخص في بغداد». كمال رشيد العكيلي و آلاء نافع جاسم، المؤتمر السنوي الأول حول الإمام الكاظم عليه السلام، رجب ١٤٣١ق. /جولای ٢٠١٠م.

«مكتبات الكاظمية العامة والخاصة». طارق خالصى، الكتاب (بغداد)، فوريه ١٩٧٣م.، صص ٨٧-٩٨.

«من أقدم الوثائق الرسمية العثمانية عن العتبة الكاظمية المقدسة». ياسين شهاب شكرى الموصلى، ملخصات بحوث المؤتمر

السوي الثالث الدولي الإمام موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام مصدر عطاء خالد
للإنسانية (رجب ١٤٣٣ق. /مى ٢٠١٢م.).

«نقاء وسدته الروضة الكاظمية المقدسة». منبر الجوادين، ش ١،

شعبان ١٤٢٨ق.، ص ٣.

نامه دید آوزندگان

***

آل درویش، امین حبیب، ۱۵۱	آبروی، غلامرضا، ۲۹، ۴۰، ۱۴۲،
آل سیف، فوزی، ۵۵، ۱۵۱	۱۴۵
آل شیخ، حسین بن علی، ۵۸	آسیوند، حسین، ۴۲، ۱۴۴
آل عصفور، حسین بن محمد، ۵۹	آشوری، اشرف، ۱۷۱
آل قطیط، هشام، ۵۳	اصغر نژاد، محمد، ۲۷
آل مجد، سید حسن، ۱۰۶	اصغری نژاد، محمد، ۱۷۱
آل یاسین، محمد حسن، ۵۱، ۱۰۴،	اصفهان‌ئی، حسین، ۱۳۲
۱۱۴، ۱۲۶، ۱۴۹، ۱۸۴، ۱۸۵،	اعرجی، علی عباس، ۳۶، ۱۱۶
۱۸۹، ۱۹۰	افتخاری، محمد، ۱۷۵
ابدالی، ویدا، ۱۶۰	آق‌حسینی، سید شیر، ۱۷۰
ابراهیم، احسان، ۶۵	آق‌نژاد، شکرالله، ۷۵
ابراهیم، محمد سعید، ۱۱۵	آق‌نوری، علی، ۷۸
ابراهیمی، طاهره، ۸۱	اکبرپور، حبیب‌الله، ۳۸، ۱۳۹
ابراهیمی، علی، ۳۶، ۱۳۷	اکبری، غلامرضا، ۳۴، ۳۵، ۱۲۶
ابراهیمی، همایون، ۱۳۰	آل الرسول، سعید، ۴۲، ۱۵۴

- ابطحی، سیدحسین، ۸۳
 ابوسعیدہ، حسین، ۵۷
 احدی، مہدی، ۱۲۸
 احمد، نثار، ۶۰
 احمدپور، صفیہ، ۱۴۵
 احمدی بیرجندی، احمد، ۳۸، ۲۹
 ۱۳۱، ۹۱
 احمدی میانجی، علی، ۱۵۲
 احمدی نژاد، سیدحسین، ۷۳
 احمدی، اکرم، ۷۲
 احمدی، حبیب اللہ، ۲۰، ۱۲۳
 احمدی، عبدالہادی، ۱۷۲، ۱۷۴
 احمدی، فرشتہ، ۶۷
 احمدی، محسن، ۱۳۹
 احمدی، محمدابراہیم، ۱۶۸
 اخلاصی، سیدمحمد، ۱۳۴
 اخوی، ابراہیم، ۸۱، ۱۶۷
 ادیب، عادل، ۷۶، ۱۰۵
 اردشیری لاجیمی، حسن، ۱۷۵
 ارفع، کاظم، ۲۱، ۱۳۶، ۱۷۲
 ارکیا، الہہ، ۴۴
 ارگانی، محمود، ۱۳۷
 استادی، رضا، ۳۰، ۱۳۳، ۱۶۹
 اسدی، عباسعلی، ۱۲۸
 اسدی، محمدامین، ۱۸۵
 اسکندری، حسین، ۱۷۴
 اسلامپور کریمی، اسماعیل، ۱۶۶
 اسلامپور کریمی، عسکر، ۱۶۵، ۱۶۷
 ۱۷۳
 اسلامی اردکانی، حسین، ۲۲، ۱۲۵
 اسلامی گوی، لیلہ، ۱۶۹
 اسلامی، جواد کوک، ۱۱۲
 اسماعیل آبادی، علیرضا، ۱۶۹
 اسماعیل پور نیازی، مہدی، ۱۳۸
 اسماعیلی، مہدی، ۱۲۲
 اسود، غیداء صادق، ۹۹
 اشرف خلخالی، علی، ۱۳۷
 اشرف، علی، ۴۹، ۱۳۷
 البانی، عصری، ۵۲
 الگار، حامد، ۷۷
 الماسی، زہرا، ۴۱، ۱۴۱
 الماسی، مہدی، ۷۴
 الہامی، داود، ۷۵، ۷۶، ۷۷، ۸۲، ۸۳
 ۸۵، ۸۹، ۱۶۷، ۱۷۳، ۱۷۵
 الویری، محسن، ۷۶
 امام (جزیری)، سیدمحمد، ۱۷۴
 امام جزائری، سیدمحمدرضا، ۳۵
 امامی، علی، ۱۴۳
 امان پور قرایی، ایرج، ۱۶۹
 امجد، محمدسعید، ۵۵

- امداد، حسن، ۶۰
 باسلوب، محمدجواد، ۵۳
 امروهوی، سیدظفرحسن، ۶۰
 باقری، روح الله، ۹۳
 امیدوار، امید، ۱۲۵
 باقری، سیدابوالحسن، ۱۶۷
 امید، وجیهه، ۷۲
 باوفا، کریم، ۴۰، ۱۴۲
 امین، سیدحسن، ۱۹۰
 باوندیان، علی، ۷۶
 امین، سیدعبدالودود، ۴۹
 باوی، ماجده، ۱۱۳
 امین، مرتضی، ۴۵، ۱۴۳
 بحرالعلوم، سیدمحمد، ۵۸، ۱۱۴
 امینی، محمدعلی، ۱۶۵
 بحرانی اصفهانی، عبدالله، ۵۵
 انجمن تاریخ پژوهان، ۳۸
 بحرانی، احمد بن صالح، ۵۹
 انصاری قمی، محمدرضا، ۳۷، ۸۲، ۱۸۸
 بحرانی، حسین، ۱۱۷، ۱۸۱
 بحرانی، سیدهاشم، ۵۷
 انصاری، علیرضا، ۸۸، ۱۶۵
 بحرانی، عبدالله، ۱۳۸
 انصاری، ناصرالدین، ۳۶، ۹۰، ۱۷۱
 بحرانی، نرگس، ۱۶۱
 اهری، سیدمجتبی، ۱۷۲
 بحرانی، هاشم بن سلیمان، ۳۶، ۱۳۷
 اولیایی، حسن، ۱۳۴، ۱۳۵
 بختیاری، فاطمه، ۴۵
 آیت اللهی، مهدی، ۴۲، ۴۸، ۶۰، ۶۳، ۶۴، ۱۴۸، ۱۵۴
 بدری، عادل عبدالرحمن، ۴۹، ۱۵۱
 ایدرم، حسن، ۱۸۴
 بدیری، علی، ۱۰۳
 ایران پرست، سعید، ۱۲۷
 بدیری، علی مجید، ۱۰۱، ۱۰۲
 ایزدی، حسین، ۷۲، ۱۸۷
 برسی، سیده نرگس، ۱۵۹
 ایلامی، شمس الله، ۸۸
 برقی، مصطفی، ۱۳۵
 ایمانی یامچی، حسین، ۱۳۱
 بروجردی، سیما، ۴۳
 آینه نند، صادق، ۹۴
 بروفر، فریبا، ۴۴، ۱۴۵
 باباذکری، معصومه، ۶۷
 بشیر، خلیل حلف، ۱۱۳، ۱۸۱
 بصیری، سمیه، ۶۶
 بارچی نژاد، اعظم، ۷۱

- بغدادی، حمید، ۱۸۸
- بغدادی، مکی قاسم، ۱۰۳، ۹۸
- بغدادی، وسام، ۱۲۵
- بلادی بوشهری، سیدعبدالله، ۵۳
- بنانی، عبدالحفیظ، ۱۱۰
- بهبهانی، محمدباقر، ۱۳۲، ۱۳۷
- بهتاش، یدالله، ۱۳۴، ۱۳۵
- بهرامی، ناصر، ۱۷۱
- بهرامی، علیرضا، ۷۳، ۸۳
- بهشتی، جواد، ۲۹
- بهشتی، سهیلا، ۹۴
- بیات، علی، ۸۵
- بیات، قاسم، ۷۸
- بیات، یوسف، ۸۶، ۹۰
- بیگلری، سمیه، ۴۱، ۱۴۲
- بیوقره، محمدعلی، ۷۰
- بیوکارا، م. علی، ۸۵
- پارسا، فاطمه، ۴۵، ۱۴۴
- پاک نیا، عبدالکریم، ۷۵، ۷۹، ۱۶۳
- پیروین، سعید، ۱۲۳، ۱۲۵
- پهلوان بخش، مسعود، ۱۲۳، ۱۳۸
- پورافضلی، حسنعلی، ۱۶۴، ۱۶۶
- پورحسین، پیمان، ۱۴۵
- پورحسینی، علی، ۳۲، ۱۳۸
- پورسیدآقای، زهراسادات، ۷۴
- پورفرد، مسعود، ۷۴
- پوروهاب، محمود، ۳۹، ۴۰، ۴۳
- ۴۴، ۴۵
- پیشوایی، مهدی، ۲۱، ۲۴، ۳۱، ۶۲
- ۷۸، ۸۰، ۸۱، ۸۲، ۹۴، ۱۳۶
- تاج آبادی، احمد، ۶۸، ۶۹
- تاجیک، اعظم، ۱۷۵
- تجلیل تبریزی، ابوطالب، ۱۱۵
- ترکان، فاطمه، ۶۹
- ترمس، امین، ۱۱۷
- تقدیسی، زهرا، ۶۹
- تقوی دامغانی، رضا، ۲۷، ۳۲
- تقوی دامغانی، سیدرضا، ۳۳، ۸۵
- تقوی دهقانانی، سیدحسین، ۱۲۷
- تقوی، کاظم، ۳۹
- تمیمی، علی نصیف جاسم، ۱۰۵
- تمیمی، فیصل، ۹۸، ۹۹، ۱۱۱، ۱۷۷
- ۱۷۹
- تهامی، طه، ۹۰، ۹۲، ۹۴
- توسلی، طیبه، ۴۳، ۴۵، ۱۴۵، ۱۵۳
- تیموری، رمضان، ۱۲۳
- ثوینی، حمید آدم، ۱۱۱
- جابری، ستار جبار، ۹۵، ۱۰۸، ۱۷۶

- جابری، مریم، ۴۱، ۱۴۱
 جاسم، آلاء نافع، ۱۹۰
 جاسم، فیصل غازی، ۱۰۹
 جاوی، قاسم عبدالهادی، ۱۸۸
 جباری، شمسعلی، ۷۰
 جباری، محمدرضا، ۷۵، ۸۶، ۱۵۸، ۱۵۹
 جباری، مریم، ۴۳، ۱۴۴
 جبوری، حمدیه صالح، ۱۴۶
 جثیر، حسین علی، ۹۸
 جعفر، فاطمه علی، ۱۵۰
 جعفر، هاشمیه حمید، ۹۷، ۱۰۷
 جعفرخان، سیدمحمد، ۶۰
 جعفری نیکو، فاطمه، ۳۱، ۱۳۴
 جعفری، امین الله، ۱۴۴
 جعفریان، رسول، ۷۴، ۱۱۱، ۱۶۳
 جمالی کندازی، علی، ۶۷
 جمالی، خمائل غانم، ۱۱۴
 جنتی، محمداسحاق، ۸۰
 جهانی پور، یاسر، ۱۶۷
 جواد، سهله علوان، ۹۶، ۱۰۵
 جوادی، عباس، ۱۲۹
 جواهری، احمد، ۱۶۱
 جواهری، عبدالحسین، ۵۴
 چراغی، مرضیه، ۱۶۰
 حاج اسماعیلی، محمد، ۱۷۴
 حاج حسن، حسین ابراهیم، ۵۱
 حاجی زاده، یدالله، ۸۳
 حاجیان دشتی، عباس، ۳۰
 حاجیلو، حسین، ۲۷
 حافظ، حسین لفته، ۹۸، ۱۰۴، ۱۰۶
 حائری کرمانی، حسین، ۳۲
 حائری مجد، علی، ۷۳
 حائری، حسن عبدالامیر، ۱۵۱
 حبش، محمد ایاد، ۹۹
 حبوبی، شیماء ماجد، ۱۸۸
 حجار، عدی، ۱۰۶
 حجار، عدی جواد، ۹۷
 حجازی واعظ، سیدعبدالرسول، ۳۳، ۳۸
 حدواری، مجید حمید، ۹۹
 حسانی، حسین جهاد، ۱۰۳
 حسن پور، ام البنین، ۷۰
 حسن پور، سیدعبدالکریم، ۸۰
 حسن نیای دموچالی، ربابه، ۱۵۸
 حسن، زینب ابراهیم، ۱۷۸
 حسن، غالب، ۱۴۹
 حسنی، سیدعبدالرزاق، ۱۸۹
 حسون، محمد، ۹۷
 حسین پور، معصومه، ۷۰

- حسین، اخلاق، ۶۱
- حکیم، سیدمنذر، ۹۳
- حسین، شیخ احمد، ۶۰
- حکیم، محمدتقی، ۳۲
- حسین، مسلم فاخر، ۱۱۷
- حکیم، منذر، ۲۲، ۱۲۵
- حسین زاده، حسین، ۲۹، ۱۲۳
- حکیمی، محمدرضا، ۲۳، ۱۲۳، ۱۵۰، ۱۴۷
- حسین نژاد، ابوالفضل، ۳۵
- حسینی جلالی، سیدمحمدحسین، ۱۱۱
- حلفی، محمد، ۱۷۷
- حسینی شاهرودی، محمد، ۱۳۱
- حلو، محمدعلی، ۱۴۸
- حسینی شیرازی، سیدحسن، ۵۶، ۱۵۲
- حمدانی، جعفر، ۹۷
- حسینی شیرازی، سیدمحمد، ۵۷
- حمزه، تامر محمد، ۱۷۸
- حسینی علایی، محمدناصر، ۷۸، ۱۶۵
- حمید، هاشمیه، ۱۷۷
- حیدری ابهری، غلامرضا، ۲۷، ۴۲، ۱۴۵، ۴۵
- حسینی قمی، سیدعلی، ۳۷، ۱۳۸
- حیدری، امیرمحمد، ۲۳
- حسینی میلانی، سیدعلی، ۲۴
- حیدری، محمدافضل، ۶۰، ۱۵۴
- حسینی، اعظم السادات، ۳۶، ۱۲۷
- خاتمی، عباس، ۳۱
- حسینی، سیدجواد، ۷۷، ۱۶۴، ۱۷۳، ۱۷۵
- خادمی صدر، سیدمحمدعلی، ۵۵
- حسینی، سیدحسین، ۱۲۷
- خاقانی، محمد عبدالمنعم، ۱۴۷
- حسینی، سیدعدنان، ۱۴۸، ۱۸۱
- خالصی، طارق، ۱۹۰
- حسینی، سیدعبدالکریم، ۱۷۷
- خالصی، عبدالمحسن، ۵۲
- حسینی، سیدمحمد، ۲۴، ۸۷، ۱۳۳
- خامنه‌ای، سیدعلی، ۳۳، ۷۵
- حسینی، سیدمحمود، ۲۴، ۱۲۶
- خامنه‌ای، سیدمحمد، ۴۶، ۱۱۱
- خامنه‌یار، احمد، ۸۹
- حسینی، مهدی، ۵۰
- خداخواه، صدیقه، ۴۰، ۱۴۱
- حصونه، راند حمود، ۹۶
- خرسان، عبدالمطلب، ۱۴۹
- حق پرست، نورا، ۴۲
- خرمی، جواد، ۸۲، ۱۶۷
- حق پناه، رضا، ۱۷۳

- خزرچی، عبدالباقی، ۱۱۷
- خزرچی، هادی حسین، ۱۰۰
- خسته، آزاده، ۱۶۰
- خسروی، بتول، ۱۵۷، ۱۲۵
- خسروی، محمود، ۱۳۸
- خسروی، موسی، ۲۹
- خشاب، احمد، ۱۷۹
- خفاجی، عبدالباسط، ۹۷
- خفاجی، عبدالحسین احمد، ۱۱۲، ۱۸۱
- خفاجی، قاسم، ۹۵، ۱۸۸
- خفاف، اسماعیل، ۴۸
- خلخالی، علی اشرف، ۱۳۲
- خلیفه، هنا کاظم، ۱۱۵
- خلیلی، جعفر، ۱۸۵
- خلیلی، زهرا، ۱۵۹
- خلیلی، سپیده، ۴۱، ۱۴۱، ۱۴۲
- خندان، محسن، ۳۲
- خوارزمی، غلامرضا، ۱۳۷
- خوش نما، فاطمه، ۱۷۳
- خویی، مهدی، ۷۳
- داجیوندی، ثریا، ۷۱
- دادگر، محمدرضا، ۴۱، ۱۴۲
- داستانپور، رضوان، ۴۴، ۱۴۵
- داستانی، اسماعیل، ۴۲
- داود، نبیله عبدالمنعم، ۱۷۸
- داودی، مریم، ۷۱
- داودی‌پور، امیرمحمد، ۲۰
- داورزنی، مهدی، ۴۴، ۱۴۲
- داوری، محمود، ۱۲۲
- دباغ، عبدالکریم، ۵۳، ۱۸۵
- دبوق، محمود، ۱۸۰
- دخیل، محمدعلی علی، ۴۶، ۵۰، ۱۴۷
- دراجی، نجم، ۹۵
- درازی بحرانی، حسین بن محمد، ۱۵۳
- دعوتی، میرابوالفتح، ۴۷
- دلبری، شهریانو، ۷۹
- دهکردی، فاطمه، ۲۹، ۱۳۳
- دینی، سعید، ۹۳
- ذاکری موسوی، سیدمهدی، ۴۰
- ذاکری، علی اکبر، ۹۱
- ذال، محمدحسن، ۸۰
- ذبیح زاده، فاطمه، ۸۱
- ذکری، سیدعبدالرحیم، ۱۲۱
- ذوالفقای، کبری، ۱۶۱
- راشدی، سعید، ۳۴
- راشدی، لطیف، ۲۶، ۳۴، ۱۲۹
- راشدی، محمدرضا، ۲۶، ۱۲۹
- راشدی، محمدمهدی، ۲۸

- ربانی، سیدجعفر، ۹۴
 ربیعی، حسن کریم، ۱۰۰
 ربیعی، عبدالکریم جعفر، ۱۱۲، ۱۸۱
 رجالی تهرانی، علیرضا، ۱۲۸
 رجایی زاده هرندی، حبیب الله، ۸۵
 رجایی، سیدمهدی، ۵۳
 رجب، امیر، ۵۲
 رحمانی فر، صغری، ۱۶۰
 رحمانی مرغزار، عفت، ۷۰
 رحیمی، ۱۷۳
 رحیمی، مهدی، ۲۳، ۲۶، ۱۲۹، ۱۴۴
 رحیمیان، محمدحسین، ۲۳، ۱۳۸
 رزاقی موسوی، سیدقاسم، ۸۷
 رزاقی، سعید، ۴۱، ۱۴۱، ۱۴۲
 رستم پور، عادل، ۴۲
 رضایی آدریانی، محمد، ۱۹
 رضایی، روح الله، ۱۳۵
 رضایی، طاهره، ۴۰، ۴۱، ۴۵، ۱۴۲
 رضایی، محدثه، ۸۹، ۹۲
 رضایی، محمد، ۸۷
 رضوی، سیدنیازعلی، ۱۵۴
 رضی بهابادی، بی بی سادات، ۹۱
 رفاعی، عبدالجبار، ۵۲
 رفیعی پور، سیدعباس، ۸۶، ۱۷۱
 رفیعی علامرودشتی، علی، ۲۴
 رفیعی محمدی، ناصر، ۸۴
 رفیعی، علی، ۲۴، ۱۲۵
 رفیعی، لقمان، ۶۸
 رکاچی، احمد جاسم ثانی، ۱۱۳، ۱۸۱
 رکاچی، ناصر والی، ۱۱۱
 رمضان پور امامی، موسی، ۳۷
 رمضان نژاد، محمدرضا، ۱۴۱
 رمضان، عباس، ۴۴، ۱۴۵، ۱۴۶
 رهیمی، عبدالحمید، ۱۱۲
 روح افزا، سعید، ۱۲۶، ۱۴۵
 روحبخش، سیدعلی، ۲۰، ۱۲۲
 رئیس، زهره، ۱۶۰
 زارع، محمدحسین، ۱۳۳
 زارعان، منیره، ۷۳
 زارعی، عباس، ۱۶۵
 زارعی، ماندانا، ۴۱، ۱۴۲
 زاهدی، سیدیاسین، ۲۳، ۶۶، ۷۹، ۸۸
 زبیدی، صبح حسن، ۱۱۰
 زحمت کش، زهرا، ۱۷۴
 زرکانی، خلیل حسن، ۱۰۴
 زریاب خویی، عباس، ۷۷
 زکی زاده رناتی، علیرضا، ۱۹، ۱۴۱
 زکی، فاطمه سادات، ۸۰
 زمانی قمشه ای، علی، ۸۳، ۱۶۸
 زمانی نژاد، علی اکبر، ۹۴

- زمانی، مصطفی، ۲۱، ۳۱
 زنجانی، سیدعزالدین، ۱۷۳
 زندان، یاسر خضیر، ۵۳
 زنگه قاسم آبادی، ابراهیم، ۱۸۴
 زوین، محمد محمود، ۵۸، ۹۹، ۱۱۷، ۱۸۱
 زیدی، عباس، ۱۱۱
 زینی، جاسم شیخ، ۱۰۱
 سادات موسوی، مریم، ۱۶۰
 ساعدی، نوری کاظم، ۹۶
 سامانی، سید محمود، ۹۲
 سبحانی، جعفر، ۸۴
 سپاهی، عباسعلی، ۴۳، ۱۴۳
 سپهر ثانی، عباسقلی، ۳۹، ۱۳۹
 سپهری، علی اصغر، ۲۶
 سجادی، ابراهیم، ۷۰
 سحاب، ابوالقاسم، ۳۱، ۸۸، ۱۳۵
 سراج انصاری، مهدی، ۱۷۰
 سرفرازی، عباس، ۷۶
 سرشار، محمدرضا، ۴۲
 سرور، ابراهیم، ۵۶
 سفیدرو، صفر، ۴۰، ۱۴۱
 سکینی، قاسم خلف، ۱۱۶
 سلطانی زنانی، سید مهدی، ۱۷۴
 سلطانی طلب، ابراهیم، ۱۳۲
- سلطانی محمدآبادی، شکوفه، ۶۶
 سلطانی، علی محمد، ۳۵
 سلیمان، کامل، ۵۰، ۱۴۹، ۱۵۲
 سماوی، امید، ۴۵، ۱۴۶
 سمنانی، د.، ۱۶۴
 سوری، محمد، ۸۲
 سیاح، احمد، ۲۸
 سیاهپوش، زهرا، ۱۶۱
 سید، کمال، ۲۳، ۳۹، ۴۶، ۴۸، ۵۰
 ۵۵، ۱۲۷، ۱۳۹، ۱۴۷، ۱۴۸، ۱۵۳
 ۱۷۰
 سیدحسینی، میرداوود، ۱۳۳
 سیدمراغه، زهره، ۴۳، ۱۴۴
 سیدی، حسین، ۳۹، ۱۳۹
 سیف، محمود، ۴۸، ۱۴۷، ۱۴۸
 سینی چی، نوشین، ۸۴
 شاتی، اسماء عبدمحی، ۱۷۹
 شادمه، مهشید، ۴۰
 شاعلی، مصطفی، ۹۶
 شاعلی، مصطفی فرحان، ۱۱۲
 شاکر، ابوالقاسم، ۱۷۰
 شاکری، حسین، ۱۵۰
 شاکری، طیبه، ۶۷
 شاکری، حسین، ۵۸
 شامی، حسین برکة، ۵۶

- شاه محمد، سامان، ۴۴
- شاهدی، مشتاق حسین، ۶۱
- شاهین، کوثر، ۴۹
- شبستری، عبدالحسین، ۴۶، ۱۵۰
- شعب، شاکر، ۳۴، ۵۴
- شجاعی، سیدمهدی، ۱۲۱
- شحاده، احمدحسین، ۱۸۰
- شدیدی، شهرزاد محمد جعفر، ۴۲، ۱۸۰
- شرح شریفی، علیرضا، ۱۳۹
- شرفی، شراره، ۲۵، ۱۲۹
- شریعت جو، منیره، ۷۹
- شریعت زاده خراسانی، محمدحسن، ۱۷۰
- شریعت، محمدصادق، ۳۱، ۱۳۴
- شریعتمداری، علی، ۲۵، ۸۱، ۸۳
- شریف اعلم، نادره، ۱۷۲
- شریف قرشی، باقر، ۲۵، ۵۲، ۵۸
- ۵۹، ۶۳، ۱۵۰، ۱۵۲، ۱۵۵
- شریف، مصطفی، ۶۸
- شریف، وهاب رزاق، ۵۶
- شریفی، جعفر، ۶۶
- شریفی، محمود، ۲۶، ۳۲، ۳۵، ۱۲۲
- ۱۲۹، ۱۳۴، ۱۳۵
- شریفی، مرضیه، ۷۹
- شقری، حسن، ۱۵۱
- شلاه، حیدر محمد، ۱۰۲
- شمران، حیدر رزاق، ۱۸۱
- شمیری، عبدالرزاق احمد، ۵۵، ۱۰۶
- ۱۱۱، ۱۱۲
- شمس الدین، مهدی، ۱۳۹
- شمس، حبیب الله، ۱۷۲
- شمس، خالد حویر، ۱۰۴
- شمسالدین، مهدی، ۳۷
- شهاب الدین، علوی بن حامد، ۵۰
- شهرامی، بیژن، ۲۳
- شهرکی، علیرضا، ۱۶۷
- شهیدی صالحی، عبدالحسین، ۱۸۷
- شهیدی، سیدجعفر، ۹۳
- شوینار، کارمن، ۱۱۳
- شیرازی، رضا، ۲۳، ۱۲۴، ۱۳۹
- شیرازی، والده سیدمحمدکاظم، ۵۳
- شیرخانی، مریم، ۳۵
- شیرعلی، حسین سامی، ۱۰۶
- صادق شریعت، محمدتقی، ۱۳۲
- صادق کوهستانی، عطیه، ۲۴
- صادقی اردستانی، احمد، ۳۶، ۱۳۱
- صادقی کاشانی، مصطفی، ۷۴
- صالح، حسین، ۴۳، ۱۴۴
- صالح، نبیل علی، ۵۰

- ۱۴۴، ۱۴۶
- صالحی نجف آبادی، عبدالله، ۲۶
- ضیاءآبادی، سیدمحمد، ۳۴
- صالحی، سیدمحمد، ۳۰
- ضیائیان، مصطفی، ۴۳
- صالحی، عبدالله، ۲۱، ۱۲۴، ۱۲۹
- طالب، عانده عبدالمنعم، ۲۲، ۵۰
- صالحی، محمد، ۲۲، ۱۳۱، ۱۳۶
- طالعی، عبدالحسین، ۲۵
- صالحی، نغمه، ۴۰، ۴۳، ۴۵
- طالقانی، سیدمحمدحسین، ۵۹، ۱۵۳
- صامتی، مرثا، ۱۹
- طاهایی، کمال الدین، ۱۳۳
- صاوی، صلاح، ۱۰۲
- طاهری، حسن، ۱۲۴
- صحاف، احمد نعمه، ۱۱۰
- طاهری، سیدرضا، ۹۲
- صحرائی، منصوره، ۴۰، ۱۴۲
- طانی، حسین، ۱۱۵، ۱۸۸
- صداقت، رؤیا، ۸۴
- طانی، ضرغام خالد، ۱۸۸
- صدر، سیدمحمدباقر، ۱۷۹
- طباطبایی اشکذری، ابوالفضل، ۱۲۲
- صدر، سیدموسی، ۱۶۳
- طباطبایی نائینی، سعید، ۲۰
- صدر، محمد مهدی، ۱۸۹
- طباطبایی نسب، محمدرضا، ۱۳۸
- صدیقی، آمنه، ۷۱
- طباطبایی، حسین، ۱۹، ۱۴۱
- صدیقی، امین، ۶۲
- طباطبایی، سیدمحمدکاظم، ۸۳
- صرامی، سیف الله، ۹۱
- طباطبایی، محمد، ۳۵
- صریفی، محمد نعمه طاهر، ۱۰۰
- طباطبایی، محمدجعفر، ۱۷۸
- صغیر، محمدحسین علی، ۴۹، ۱۴۹
- طباطبایی نسب، محمدرضا، ۳۴
- صفاخو، نوشین، ۴۱
- طیسی، محمدمحسن، ۱۶۴
- صفار، حسن موسی، ۵۱
- طراد، مجید مخلف، ۱۰۵
- صفدری، نجمه، ۱۵۹
- طلال، علی جاسم، ۱۸۹
- صفرلکی، شمس الله، ۱۶۴
- طهمورثی نژاد، مرضیه، ۲۷
- صفری دلگانی، الهه، ۱۶۰
- طیار، رزاق عبدالامیر، ۱۰۹، ۱۷۶
- صلواتی، فضل الله، ۱۲۶، ۱۳۱
- طیار، مهدی، ۹۵، ۱۷۶
- صلواتیان، محمدحسین، ۴۳، ۴۵

- طیبه، ناهید، ۷۸
عابدی فیض آبادی، سیداحمدعلی،
۶۰
عابدی، احمد، ۷۶، ۷۷، ۸۷
عابدی، صلاح، ۱۷۸
عابدی، محمد، ۹۱، ۹۳، ۱۶۴، ۱۶۵،
۱۶۸
عابدی، مهدی، ۲۳
عابدی، مهدی، ۱۲۷
عابدینی، احمد، ۱۶۶، ۱۶۹
عاشور، سیدعلی، ۵۸
عاشوری، اشرف، ۱۷۵
عالمی بلخایی، سیدمحمدعلی، ۷۷
عاملی، جعفر مرتضی، ۱۰۷، ۱۳۳،
۱۵۰
عامه کن، حسن، ۴۴
عبادی، هاشم فوزی، ۹۷
عباس، تحسین فاضل، ۱۱۵
عباس، حسین، ۱۴۱
عباس، صالح مهدی، ۹۸، ۱۱۰، ۱۷۷
عباسی، علی، ۱۴۳
عباسی، غلامعلی، ۱۶۹
عباسی، مصیب، ۸۰
عباسی، منصوره، ۱۵۸
عبد، مجید طارش، ۱۰۲
عبدالامیر، محمد عزیز، ۱۵۷
عبدالحارثی، ادیان، ۱۰۳
عبدالحسینی، امل سهیل، ۱۰۹
عبدالرضا، امل جاسم، ۱۷۷
عبدالکریم، زینب حسین، ۱۰۴
عبدالله، طیبه، ۵۵، ۵۹، ۱۵۳
عبداللهی، میترا، ۴۲
عبدالموسوی، سهاد کاظم، ۱۹۰
عبدالمیر، رزاق، ۹۵
عبدالوهابی، مرتضی، ۹۰
عبدی اسکندری، مجتبی، ۴۳
عبدی اسکندری، مجتبی، ۱۴۴
عبیدی، علی، ۱۰۸
عبیدی، مصطفی، ۱۸۹
عتابی، رحیم مزهر، ۱۱۵
عتابی، عبدالله حمید، ۱۰۳، ۱۱۵
عرب ابوزیدآبادی، عبدالرضا، ۷۷
عرب خراسانی، احسان، ۸۸
عرب، عبدالرضا، ۸۷
عردادی، عبدالاله عبدالوهاب، ۹۷،
۱۷۷
عرداوی، عبدالاله، ۱۸۰
عرداوی، علی عبدالوهاب، ۱۱۶
عرفان منش، جلیل، ۳۹
عزیزی، عباس، ۱۴۰

عمری افندی، عبدالباقی، ۳۴	عسیف، رضی منصور، ۱۴۸
عناد، وجدان فریق، ۹۶، ۱۰۴، ۱۷۹	عطار، قیس بهجت، ۲۵
عواد، انتصار عدنان، ۱۸۰، ۱۹۰	عطاردی، عزیزالله، ۵۷، ۱۴۰، ۱۵۲
عوده، هیشم عباس، ۱۰۴، ۱۰۷	عطانی، محمدرضا، ۲۵
عیساوی، سیدطارق، ۱۰۲	عظیمی زاده، احمد، ۵۴، ۱۳۶
عیسی، زینب محمد، ۴۹	عقیقی بخشایشی، عبدالرحیم، ۲۲
عیوضی، معصومه، ۱۵۹	۲۸، ۳۱، ۱۲۵، ۱۳۴
غبان، باسم قاسم، ۱۰۸	عقیل، محسن، ۵۴، ۵۷
غراوی، عباس اسماعیل، ۹۸	عقیلی، عبدالکریم، ۱۵۱
غروی اردوبادی، محمدعلی، ۱۴۶	عکیلی، کمال رشید، ۱۹۰
غروی محلاتی، محمد، ۵۱	علاءالدین، سیدمحمدرضا، ۸۴
غروی، محمد، ۵۶	علوی مهر، حسین، ۸۶
غریضی، سیدرضا، ۵۳	علوی نژاد، سیده فاطمه، ۶۸، ۸۵
غریفی بحرانی، محمود، ۴۷، ۵۳	علوی، عبدالرحمن، ۵۰
۱۴۷	علی اکبر رزاقی، مهدیه، ۶۷
غزاوی، زهیر، ۴۹، ۱۱۵	علی بخشی، معصومه، ۶۹، ۹۱
غضبان، سیدجعفر، ۳۳	علی خان، جواد، ۶۱
غفاریان، حامد، ۴۲، ۱۴۳	علی، نضال، ۴۷
غفوری، علی، ۲۴	علیدوست خراسانی، نورالله، ۲۴
غلامحسینی، مصطفی، ۸۸	علیزاده موسوی، مهدی، ۳۹
غلامی، اصغر، ۳۵	علیمحمدی، حمید، ۱۲۲
غلامی، مرجان، ۱۵۹	علیوی، زهیر یوسف، ۱۷۷
غیائی، محمدرضا، ۳۴	علی، میثم، ۸۰
فارس، رشا عیسی، ۱۷۸	عمادزاده، حسین، ۳۰، ۱۳۲
فاضل، عرفان، ۱۶۹	عمرانی، کاظم، ۶۷

- فاضلی، خادم حسین، ۱۶۹
 فتاحی، حسین، ۴۱
 فتلاوری، صباح کریم، ۱۰۳
 فحام، عباس علی، ۵۸، ۱۰۷، ۱۱۷
 فرج، کریم عبدالحسین، ۱۸۹
 فرخی، علی اکبر، ۱۶۴
 فرطوسی، فهد، ۱۴۸
 فرهادی، معصومه، ۱۴۰
 فریدونی، حسین، ۱۲۱
 فضل الله، سیده محمد حسین، ۵۱، ۵۶، ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۱۶
 فغفور مغربی، حمید، ۱۷۱
 فقیه امامی، سید حسن، ۱۲۴
 فقیه، حسین، ۶۹
 فلاح زاده، محمد حسین، ۱۲۸
 فلسفی خراسانی، علی، ۱۲۱
 فلسفی، محمد تقی، ۸۸
 فنایی، زهره، ۴۱، ۱۴۱
 فوادیان، محمدرضا، ۱۲۴
 فولادزاده، عبدالامیر، ۲۶، ۱۲۹
 فیاض، علی محمد سعدون، ۱۰۹، ۱۷۹
 فیاضی، اعظم، ۷۱
 فیض آبادی، زهره سادات، ۴۳
 فیض عسگری، حسن، ۴۰، ۱۴۲
 فیض قمی، عباس، ۱۲۶، ۱۸۴
 فیلی شیرازی، زهرا، ۴۳
 قاسمی خواه، مرتضی، ۸۴
 قاسمی زاده، جواد، ۱۷۱
 قاسمی، الهه، ۱۵۸
 قاسمی، سعدالدین، ۳۵، ۱۰۷
 قاسمی، صدیقه، ۴۴، ۱۴۶
 قاسمی، محمد، ۱۳۷
 قاضوی، سید حسن، ۶۵
 قاضوی، سید حسین، ۸۵، ۹۰
 قاضی زاده، خشایار، ۴۵
 قاضی زاهدی، احمد، ۲۳، ۱۳۸، ۱۷۵
 قاضی، علی حیدر، ۱۵۴
 قائمی امیری، علی، ۲۸، ۱۳۰
 قائمی، مجتبی، ۱۰۱
 قبیسی عاملی، محمد حسن، ۴۷، ۱۴۷
 قدیانی، عباس، ۳۷، ۱۲۴، ۱۲۹
 قربان، علی حسین، ۶۵
 قربانپور ریامی، رمضانعلی، ۲۵، ۱۲۸
 قربانی لاهیجی، زین العابدین، ۸۸
 قربانی، علی اصغر، ۲۰
 قربانی، مهدی، ۱۴۰
 قرمانی نژاد، بهاء الدین، ۱۲۹
 قریشی، سید حسن، ۱۶۷، ۱۶۹
 قرظی، مهدی، ۳۷، ۱۲۴

- قزوینی، سیدمحمدکاظم، ۱۲۲، ۱۳۱، ۱۴۷
- قزوینی، سیدمحمدکاظم، ۱۲۲، ۱۳۱، ۱۴۷
- قمی، شیخ عباس، ۲۰، ۲۱، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۶، ۳۸، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۶، ۱۲۷، ۱۳۰
- قمی، شیخ عباس، ۲۰، ۲۱، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۶، ۳۸، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۶، ۱۲۷، ۱۳۰
- قورولو، حق یولوندا، ۶۲، ۱۵۵
- قورولو، حق یولوندا، ۶۲، ۱۵۵
- قیسی، محمد فهید حسین، ۱۰۹، ۱۸۰، ۱۹۰
- قیسی، محمد فهید حسین، ۱۰۹، ۱۸۰، ۱۹۰
- قیسی، هدیل موفق، ۱۹۰
- قیسی، هدیل موفق، ۱۹۰
- قیومی، جواد، ۲۷، ۳۴، ۱۳۰، ۱۳۶
- قیومی، جواد، ۲۷، ۳۴، ۱۳۰، ۱۳۶
- کارگر، اکرم، ۶۸
- کارگر، اکرم، ۶۸
- کاشفی خوانساری، علی، ۳۸
- کاشفی خوانساری، علی، ۳۸
- کاطع، شروق محسن، ۱۰۱
- کاطع، شروق محسن، ۱۰۱
- کاظم، الهام محمود، ۱۱۷
- کاظم، الهام محمود، ۱۱۷
- کاظمی، علی، ۳۵
- کاظمی، علی، ۳۵
- کاظمی، عماد، ۹۸، ۱۰۲، ۱۷۸
- کاظمی، عماد، ۹۸، ۱۰۲، ۱۷۸
- کاظمی، منیر صادق، ۱۰۰، ۱۰۸
- کاظمی، منیر صادق، ۱۰۰، ۱۰۸
- ۱۷۹
- کافی، حسن، ۲۵
- کافی، حسن، ۲۵
- کامرانیان، عباسعلی، ۱۲۴، ۱۲۶
- کامرانیان، عباسعلی، ۱۲۴، ۱۲۶
- کتانی، سلیمان، ۴۸
- کتانی، سلیمان، ۴۸
- کچوتی، جمیله، ۱۷۵
- کچوتی، جمیله، ۱۷۵
- کربندی، علیرضا، ۲۸، ۱۳۰
- کربندی، علیرضا، ۲۸، ۱۳۰
- کرمانی کجور، محمد، ۱۷۴
- کرمانی کجور، محمد، ۱۷۴
- کرمانی، صابر، ۲۹، ۱۳۳
- کرمانی، صابر، ۲۹، ۱۳۳
- کرمانی، نجمه، ۷۸، ۸۱
- کرمانی، نجمه، ۷۸، ۸۱
- کریمی فریدنی، علی، ۱۲۲، ۱۴۰
- کریمی فریدنی، علی، ۱۲۲، ۱۴۰
- کریمی، فاطمه، ۹۰
- کریمی، فاطمه، ۹۰
- کریم زاده، اکرم، ۱۲۸، ۱۴۰
- کریم زاده، اکرم، ۱۲۸، ۱۴۰
- کریم، غفران کامل، ۱۰۱، ۱۰۵
- کریم، غفران کامل، ۱۰۱، ۱۰۵
- کریم، فارس حسون، ۱۱۷
- کریم، فارس حسون، ۱۱۷
- کریمی سلیمی، حسن، ۸۰، ۱۴۱
- کریمی سلیمی، حسن، ۸۰، ۱۴۱
- کریمی نیا، محمدعلی، ۱۴۰
- کریمی نیا، محمدعلی، ۱۴۰
- کریمیان، منصور، ۲۹، ۴۵، ۱۳۵
- کریمیان، منصور، ۲۹، ۴۵، ۱۳۵
- کشاورز باقری، زهرا، ۲۲، ۱۲۴
- کشاورز باقری، زهرا، ۲۲، ۱۲۴
- کعبی، ابوجعفر، ۵۱
- کعبی، ابوجعفر، ۵۱
- کعبی، علی موسی، ۵۰
- کعبی، علی موسی، ۵۰
- کعبی، کریم مجید یاسین، ۱۵۷
- کعبی، کریم مجید یاسین، ۱۵۷
- کعبی، وققان خضیر، ۱۰۰
- کعبی، وققان خضیر، ۱۰۰
- کناش، حمیدرضا، ۲۳، ۳۰، ۱۲۵
- کناش، حمیدرضا، ۲۳، ۳۰، ۱۲۵
- ۱۳۲
- کلباسی، مجتبی، ۱۶۴
- کلباسی، مجتبی، ۱۶۴
- کلهر، فریبا، ۴۱، ۱۴۱
- کلهر، فریبا، ۴۱، ۱۴۱
- کمپانی، فضل الله، ۲۶، ۱۲۹
- کمپانی، فضل الله، ۲۶، ۱۲۹
- کندی، وارث، ۵۵، ۵۹، ۱۵۳
- کندی، وارث، ۵۵، ۵۹، ۱۵۳
- کوثری، عباس، ۹۱، ۱۶۵
- کوثری، عباس، ۹۱، ۱۶۵
- کورانی، الیس، ۱۸۰، ۱۸۸
- کورانی، الیس، ۱۸۰، ۱۸۸
- کورانی، حسین، ۱۸۱
- کورانی، حسین، ۱۸۱
- کورانی، علی، ۴۸، ۱۴۸
- کورانی، علی، ۴۸، ۱۴۸
- کیهانی، خدیجه، ۹۱
- کیهانی، خدیجه، ۹۱

- گائینی، سعید، ۴۰، ۴۳، ۱۴۲، ۱۴۴، ۱۴۴، ۱۴۵
- محبوبی، مجید، ۳۳، ۱۳۷
- گائینی، نسرين، ۴۰، ۴۳، ۱۴۲، ۱۴۴، ۱۴۴، ۱۴۵
- محدثی، جواد، ۲۵، ۲۷، ۳۳، ۸۷، ۱۳۰، ۱۸۷
- گجراتی، کاظم علی، ۶۰
- محدثی، مهدی، ۲۷
- گلستانى، غلام نبی، ۱۷۴
- محدثی، مهدی، ۱۳۰
- گلی زواره، غلامرضا، ۸۱، ۱۷۳
- محقق ارزگانی، قربانعلی، ۱۳۶
- گیلانی قمی، میرزا ابوالقاسم، ۱۶۹
- محقق واعظ، بمانعلی، ۲۸
- لشکری، سید ابوالحسین، ۱۵۷
- محقق، محمدباقر، ۲۸
- لکنهوی، سیدآغا، ۶۱
- محقق، مهدی، ۸۹
- لکنهوی، سیدعلی تقی نقوی، ۶۱
- محققى، عبدالمجید، ۳۸
- لگزیان، محمدابراهیم، ۱۲۸
- محمد، حمد عبدالجواد، ۱۰۱
- لولاور، پرویز، ۱۳۱، ۱۴۰
- محمد، عبدالزهره عثمان، ۱۲۳، ۱۴۹
- ماجراجو، محسن، ۲۲، ۲۶، ۱۲۷، ۱۲۹
- محمدزاده، مرضیه، ۱۳۸
- محمدهدلی، عاطفه، ۴۰، ۱۴۱
- ماشیا، نعمان، ۱۰۰
- محمدهدلی، فخریه جاسم، ۱۰۰
- مالکی، فاضل، ۵۷
- محمدهدلی، محمد، ۳۹، ۷۵، ۸۶، ۹۳، ۱۴۰
- مانیاس، روبرت، ۱۰۶
- محمدهدلی، فاطمه، ۱۶۸
- ماهوان، سعید، ۲۲
- محمدهدلی، علی، ۱۴۳
- ماهیار، وجیهه، ۶۸
- محمدهدلی، منصوره، ۴۱
- متولیان، محمدعلی، ۱۸۱
- محمدهدلی، منصوره، ۴۱
- مجاهد، محمدحسین، ۲۱، ۱۲۲، ۱۴۱
- محمود، عماد موسی، ۱۷۹
- مجاهدی، محمدعلی، ۱۶۸
- محمود، هنا جواد، ۱۰۱
- مجد، غریب عساکره، ۳۶، ۱۳۷
- محمودزاده، حمید، ۱۳۶
- مجلسی، محمدباقر، ۲۲، ۲۹، ۵۱، ۵۱

- مخنک، ناصر، ۹۵، ۱۱۲، ۱۷۶
- مشایخ فریدنی، آزر میخت، ۷۷
- مخنک، هاشم حسین، ۹۵، ۱۱۲، ۱۷۶
- مصباحی زواره، اسماعیل، ۱۷۲
- محیطی اردکانی، احمد، ۱۶۵
- مصطفای، ثامر نعمان، ۹۵
- مختاری، علی، ۷۸
- مصطفوی، حسن، ۲۰
- مدرسی چهاردهی، مرتضی، ۱۳۱
- مصطفوی، محمد، ۲۹، ۱۳۱
- ۱۳۲
- مطلبی، اکرم، ۴۱، ۱۴۲
- مدرسی، حسین، ۱۴۷
- مطهری، حمیدرضا، ۷۵
- مدرسی، سیدمحمدتقی، ۳۰، ۳۱
- مطهری، مرتضی، ۲۰، ۴۷، ۴۹، ۷۶
- ۹۲
- مطیعی، سهیل، ۸۹
- مدنی، ابتهام عبدالکریم، ۱۰۲
- مظاہری، غلامحسین، ۱۳۶
- مدنی، علی عبدالمطلب، ۱۰۸، ۱۱۷
- مظفر، حسین، ۳۱، ۱۳۳
- ۱۸۰
- مظفر، علی عبدالحسین، ۱۷۶
- مدیرزاده، محمود، ۱۸۷
- معروف حسنی، سیدهاشم، ۹۳
- مرادحاصل، مهدی، ۳۸، ۴۳، ۱۲۸
- معلم پور، مسعود، ۱۲۸
- ۱۴۴
- مغنیه، محمدجواد، ۳۳، ۵۱، ۱۵۰
- مرادی، افسانه، ۴۴
- مقدس، زینب، ۷۱
- مرتضوی، زهرا، ۱۹
- مقدس، زهرا، ۸۷
- مرعشی نجفی، سید محمود، ۵۳
- مقدم، محمدتقی، ۳۰، ۱۳۳
- مروجی طبسی، محمدجواد، ۸۹
- مقرم، سید عبدالرزاق، ۱۳۱، ۱۴۰
- مروزی، موسی بن ابراهیم، ۵۷
- ۱۵۳
- مرونی، عبدالرحمان بن محمد، ۱۴۶
- مکارم شیرازی، ناصر، ۷۴
- مزیان، اسرا مهدی، ۹۵
- ملا محمدی، مجید، ۴۵، ۱۳۰، ۱۴۶
- مزیانی، محمدکاظم، ۴۱، ۱۴۲
- منتظرالقائم، اصغر، ۸۵
- مسعودی، محمدفاضل، ۵۵
- منصور، عبدالقادر محمد، ۵۸
- مسلمی سیرجانی، عباس، ۱۶۷

- منصور، منصور، ۱۵۲
- منعمی، فرشته، ۴۱، ۴۴، ۱۴۳، ۱۴۵
- منوچہری یگانہ، مریم، ۸۵
- مہاجرانی، سیدمحمد، ۴۰
- مہدوی راد، محمدعلی، ۷۷، ۸۳
- مہدوی، مصلح الدین، ۱۳۷
- مہدیویان، کاملیا، ۸۴
- مہدی زادہ، حسین، ۲۰، ۶۱، ۶۶
- مہلہل، عبدالحسن علی، ۱۰۵
- موحد ابطحی، سیدمحمدباقر، ۵۴، ۱۳۹، ۱۵۱
- موسسہ البلاغ، ۳۲، ۳۵، ۴۷، ۴۹
- ۵۴، ۵۵، ۸۴، ۱۳۵
- موسوی بازرگانی، نازیلا، ۶۷
- موسوی بندرآبادی، بی بی فاطمہ، ۷۱
- موسوی پاکزاد، حسین، ۴۱، ۱۴۳
- موسوی سہارنپوری، سیدمظہرحسن، ۶۱
- موسوی کاشانی، محمدحسن، ۲۲
- موسوی نیا، سیدنوراللہ، ۱۲۴
- موسوی، جبار محمد ہاشم، ۱۰۹
- موسوی، سیدرضا، ۱۷۰
- موسوی، سیدمسلم حسین، ۱۸۵
- موسوی، عبدالرحیم، ۲۲
- موسوی، فاطمہ، ۷۲
- موسوی، محمدحسن، ۲۲، ۱۵۹
- موسوی، منقذ، ۴۰، ۴۱، ۵۹، ۱۴۱
- ۱۴۲
- موسوی، ندی موسی، ۹۹
- موسوی، ہاشم، ۴۷
- موسی بن ابراہیم، ۱۱۱
- موسی کاظمی، سیدعبدالحمید، ۱۳۴
- موصلی، یاسین شہاب، ۱۹۰
- مولوی نیا، محمدجواد، ۲۱
- مومن قمی، محمد، ۱۱۰
- مؤیدی، یحیی بن محمد، ۱۴۶
- میرحسینی، سیدعلی نقی، ۱۶۳، ۱۷۱
- میرخلفزادہ، قاسم، ۲۸، ۳۶، ۱۳۷
- میرزایی دلاویز، محمود، ۱۴۴
- میرزایی، حسین، ۴۲
- میرزایی، حسین، ۱۴۳
- میرزایی، صدیقہ، ۱۶۰
- میرزایی، محمود، ۴۲
- میریان آکندی، سیداحمد، ۱۳۵
- میقانی، کاظم، ۶۸
- نابلسی، عفیف، ۴۹، ۵۰، ۱۰۸، ۱۴۹
- ناجی الجزائری، سیدہاشم، ۴۶، ۵۲
- ۱۴۶، ۱۵۰
- ناجی، عبدالجبار، ۹۵، ۹۷
- نادری، ناصر، ۲۳، ۴۴، ۱۳۹، ۱۴۶

- ناصر، م، ۳۶
- ناصری، مسلم، ۴۳، ۴۵، ۱۴۳، ۱۴۵
- نامور، علی، ۱۴۱
- نبوی، سید شریفه، ۸۲
- نثار، احمد، ۱۵۴
- نجاتی، محمدسعید، ۸۱
- نجفی لیواری، خدیجه، ۶۶
- نجفی، محمدجواد، ۳۲
- نجفی، محمدجواد، ۱۳۵
- نجم، مهدی عبدالحسین، ۵۷
- ندیمی، عباس، ۳۵
- نساجی زواره، اسماعیل، ۱۶۸
- نساجی، امیر، ۴۲
- نصراصفهانی، اباذر، ۹۰
- نصرالله، جواد کاظم، ۱۰۶، ۱۷۷، ۱۸۰، ۱۹۰
- نصرالله، حسن عباس، ۱۱۵
- نصراللهی، جعفر، ۱۶۷
- نصیریایی، عسکر، ۱۲۸
- نظری، پریش، ۱۵۸
- نعمان بن ثابت، ۱۱۴
- نعمتی، علیرضا، ۳۴، ۸۴
- نعیم آبادی، حسین، ۱۵۸
- نعیمی، جواد، ۹۱
- نقلدی، جعفر محمد، ۵۱، ۱۸۴
- نقوی لکنهوی، علی نقی، ۵۲
- نواب شیرازی، علی اکبر، ۳۰
- نوایور، محمد، ۸۸
- نوری اف، علی حسین، ۶۹
- نوری حکیم، سیداحمد، ۵۵
- نوری همدانی، محمدجواد، ۱۶۳
- نوری، علی، ۲۱، ۱۳۲
- نوری، محمد، ۲۱، ۱۳۲
- نیکجاه، مرجان، ۴۰
- هادی منش، ابوالفضل، ۳۷، ۴۴، ۴۵، ۸۳، ۱۳۰، ۱۴۳، ۱۴۵
- هادی، عبدالاله عبدالوهاب، ۱۷۷
- هاشم، سیروان عبدالزهره، ۱۱۴
- هاشم، علی زهیر، ۱۱۶
- هاشمی خطیب، علی بن حسین، ۵۹
- هاشمی شاهروردی، محمود، ۱۷۲
- هاشمی قادی، سیدستاره، ۱۳۵، ۱۵۸
- هاشمی، احمد حسین خشان، ۱۰۷، ۱۰۹
- هاشمی، حمید، ۱۳۴
- هاشمی، مرضیه سادات، ۷۹
- هاشمی، نجمه السادات، ۴۰، ۱۴۲
- هدایت خواه، ستار، ۸۶، ۱۷۰
- همت بناری، علی، ۸۶
- هنرمندنیا، اسماعیل، ۴۰، ۱۴۲

- واثقی، بهروز، ۱۴۶
- واحد، سینا، ۳۹، ۳۵
- واحدی، علی، ۱۵۹
- واسطی، زینب شاکر، ۹۶
- واعظ موسوی، سیدمهدی، ۱۸۸
- وانلی، حیدر عبدالجبار، ۱۷۶
- وانلی، سحر کاظم، ۱۷۶
- وحید خراسانی، حسین، ۲۱
- وحیدی صدر، مهدی، ۴۱، ۴۲، ۴۴
- ۱۴۵، ۱۴۴، ۱۴۳، ۱۴۲
- وشنوی، قوام الدین، ۱۲۶، ۱۳۳
- وفایی، حکیمه، ۱۵۸
- ولایتی، علی اکبر، ۱۱۶
- ویسی، زینب کامل، ۱۰۸، ۱۷۹
- یاری، سمانه، ۴۱، ۱۴۳
- یاسری، عامره، ۹۷، ۱۱۳، ۱۷۷
- یداللهی، محمد، ۱۶۸
- یعقوبی قمشه ای، ۱۷۲، ۱۷۴
- یعقوبی قمشه ای، سیف الله، ۱۳۱
- یعقوبی، زهرا، ۴۵
- یقظان، محمدعلی، ۲۷، ۵۳
- یوسف، عبدالله احمد، ۵۳، ۱۵۱

